

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

MODEL OF PARTICIPATION MANAGEMENT FOR DEVELOPING EDUCATIONAL
QUALITY OF PATUMWAN DEMONSTRATION SCHOOL

โชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ปริญญานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม
คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

MODEL OF PARTICIPATION MANAGEMENT FOR DEVELOPING EDUCATIONAL
QUALITY OF PATUMWAN DEMONSTRATION SCHOOL

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of DOCTOR OF PHILOSOPHY
(Social Management)

Faculty of Social Sciences, Srinakharinwirot University

2024

Copyright of Srinakharinwirot University

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิต
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ของ
โชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางสังคม
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์

..... ที่ปรึกษาหลัก	 ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ มูลศิลป์)	(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
..... ที่ปรึกษาร่วม	 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์)	(รองศาสตราจารย์ ดร.หทัยรัตน์ มาประณีต)
	 กรรมการ
	(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนนิกานต์ สุญสินภัย)

ชื่อเรื่อง	รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
ผู้วิจัย	โชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์
ปริญญา	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
ปีการศึกษา	2567
อาจารย์ที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร. ภูมิ มูลศิลป์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ชลวิทย์ เจียรจิตต์

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน 2) เพื่อสร้างและพัฒนาแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และ 3) เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน แบ่งงานวิจัยเป็น 3 ระยะตามวัตถุประสงค์ของงานวิจัยตามลำดับ ระยะที่ 1 มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า จำนวน 364 คน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ระยะที่ 2 มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาหรือการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นบุคคลภายนอกองค์กร และผู้ที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารภายในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน รวมจำนวน 19 คน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ระยะที่ 3 มีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 30 คน มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปลายปิดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาพรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษานักเรียนมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ผู้ปกครองมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย และคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและอาจารย์มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ คือ การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา และกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 3) การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : การบริหารแบบมีส่วนร่วม, คุณภาพการศึกษา, รูปแบบการบริหาร

Title	MODEL OF PARTICIPATION MANAGEMENT FOR DEVELOPING EDUCATIONAL QUALITY OF PATUMWAN DEMONSTRATION SCHOOL
Author	CHOTIVIT TUMSUJIT
Degree	DOCTOR OF PHILOSOPHY
Academic Year	2024
Thesis Advisor	Associate Professor Poom Moolsilpa , Ph.D.
Co Advisor	Associate Professor Cholvit Jearajit , Ph.D.

The objectives of this research are 1) To study the current conditions and expectations regarding participatory administration in developing the quality of education at Demonstration School of Srinakharinwirot University, Pathumwan 2) To create and develop a participatory administration model for improving the quality of education of the Demonstration School of Srinakharinwirot University, Pathumwan and 3) To evaluate the appropriateness and feasibility of the participatory management model to develop the quality of education of the Demonstration School of Srinakharinwirot University, Pathumwan. The research is divided into 3 phases according to the objectives of the work in sequence, Phase 1, the sample group used in the research was 364 administrators, teachers, students, parents, and alumni. The research instrument was a questionnaire regarding the current conditions and expectations regarding management in the development of educational quality at the Demonstration School of Srinakharinwirot University, Pathumwan, Phase 2, the sample group used in the research is experts in educational administration or educational quality assurance who are outside the organization and those with experience related to administration within the Demonstration School of Srinakharinwirot University, Pathumwan, a total of 19 people. The research instrument was a focus group recording form. Phase 3, the sample group used in the research was those who are stakeholders in the administration of participatory model to develop the quality of education at the Srinakharinwirot University Demonstration School, Pathumwan, totaling 30 people. The research instrument was a closed-ended questionnaire with a 5-level rating scale. The results of the research found that 1) overall opinions about current participatory management in developing the quality of students are at a high level, parents are at a moderate level, alumni are at a low level and the school management committee and teachers are at the highest level. 2) Participatory management model to develop educational quality has 2 main components: creating a network of people involved in management to develop educational quality and a participatory management process to develop educational quality. 3) Creating a network of people involved in management to develop the quality of education is appropriate and possible at the highest level. Participatory management process to develop educational quality is also appropriate and possibility at the highest level.

Keyword : Participatory administration, educational quality, management model

กิตติกรรมประกาศ

ปริญญานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถช่วยเหลือ และความเอาใจใส่เป็นอย่างดี ตลอดจนการให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการปรับแก้ไขข้อบกพร่องจากคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ มุลศิลป์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ ที่ได้ให้ความเมตตากรุณาเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือชี้แนะแนวทางในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและการทำปริญญานิพนธ์นี้ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม ที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ เพิ่มเติมแก่ผู้วิจัย ทำให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอดีตคณะผู้บริหารและคณะกรรมการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน คณะกรรมการสถานศึกษา สมาคมผู้ปกครองและครูสาธิต ปทุมวัน สมาคมศิษย์เก่าสาธิตปทุมวัน และคณาจารย์ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้ความรู้และข้อเสนอแนะต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณข้อมูลจากผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้ รวมถึงความช่วยเหลือและกำลังใจให้กับผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณ พี่น้อง สาขาวิชาการจัดการทางสังคม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ รวมถึงบุคคลอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กับผู้วิจัยมาโดยตลอด

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอโน้มรำลึกถึงคุณของบิดา มารดา และครูอาจารย์ที่อบรมสั่งสอนให้ความรู้เป็นกำลังใจและให้การสนับสนุนผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา

โชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ	ท
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
คำถามการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายของการวิจัย	6
ความสำคัญของการวิจัย	7
ขอบเขตในการวิจัย	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
บทที่ 2 ทบทวนวรรณกรรม.....	11
1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ	12
2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม.....	19
3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	32
4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียน	36
5. การกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	45

6. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.....	84
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	93
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	104
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน คือ	105
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับ การบริหารแบบมี ส่วนร่วมในสถานศึกษา	105
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุม วัน	105
ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	108
ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	109
บทที่ 4 ผลการศึกษา	113
ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	113
ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	164
ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบ มีส่วน ร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุม วัน.....	175
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	206
สรุปผลการวิจัย.....	207

อภิปรายผล	210
ข้อเสนอแนะ	216
บรรณานุกรม	218
ภาคผนวก.....	224
ภาคผนวก ก บันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	225
ภาคผนวก ข แบบประเมินความคิดเห็น เรื่องสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับ การ บริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรี นครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	227
ภาคผนวก ค แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) รูปแบบการ บริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนคริน ทรวิโรฒ ปทุมวัน	246
ประวัติผู้เขียน.....	261

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 การวิเคราะห์ความหมายของรูปแบบ	13
ตาราง 2 การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนารูปแบบ	17
ตาราง 3 การวิเคราะห์ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม	23
ตาราง 4 การวิเคราะห์กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม	30
ตาราง 5 ความหมายของการบริหารการศึกษา	34
ตาราง 6 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และ ประสบการณ์ด้านคณะกรรมการนักเรียน	115
ตาราง 7 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม	116
ตาราง 8 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน	117
ตาราง 9 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	119
ตาราง 10 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	121
ตาราง 11 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์	123
ตาราง 12 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	124

ตาราง 25 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	147
ตาราง 26 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	149
ตาราง 27 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ สถานภาพ	151
ตาราง 28 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพ ปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม	152
ตาราง 29 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน	153
ตาราง 30 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	156
ตาราง 31 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	158
ตาราง 32 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและ ความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	160
ตาราง 33 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	161
ตาราง 34 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน.....	175
ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	177

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ ปทุมวัน.....	178
ตาราง 37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ โรฒ ปทุมวัน รายข้อ.....	179
ตาราง 38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วน ร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ...	184
ตาราง 39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการ จัดการศึกษาของสถานศึกษา.....	185
ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการดำเนินงานตาม แผนการพัฒนากิจการการศึกษา.....	194
ตาราง 41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการศึกษา	200

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	10
ภาพประกอบ 2 แบบจำลองการบริหารคุณภาพ	38
ภาพประกอบ 3 ร่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	164
ภาพประกอบ 4 การอธิบายรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	165

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะมีความมุ่งหมายให้บุคคลมีพื้นฐานความรู้ในด้านวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำไปใช้ในการศึกษาต่อหรือประกอบอาชีพ ดังเช่น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ หลักการและจุดหมายไว้ ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้งเจตคติที่จำเป็นต่อการศึกษาต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญบนพื้นฐานความเชื่อว่าทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ 2) หลักสูตรมีหลักการที่สำคัญเป็นหลักสูตรเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมอย่างเสมอภาคและมีคุณภาพ สนองการกระจายอำนาจให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลาและการจัดการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและเป็นหลักสูตรสำหรับการศึกษาในระบบ นอกโรงเรียน และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ 3) จุดหมายมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุข มีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ กำหนดจุดหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์เห็นคุณค่าของตนเอง มีวินัยและปฏิบัติตน ตามหลักธรรมของพระพุทธศาสนาหรือศาสนาที่ตนนับถือ ยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้เทคโนโลยีและมีทักษะชีวิต มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีและรักการออกกำลังกาย มีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยอนุรักษ์ทรัพยากร และพัฒนาสิ่งแวดล้อม มีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสิ่งที่ดีงาม ในสังคมและอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 3-4)

ดังนั้น การจัดการศึกษาจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะช่วยให้บุคคลมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนนั้น จำเป็นต้องมีรูปแบบการจัดการที่เหมาะสมและมีส่วนร่วมจากหลายฝ่าย โดยโรงเรียนจะทำหน้าที่ในการพัฒนาความรู้ ทักษะ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อพัฒนากาย จิต ปัญญา และสังคม

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการปฏิรูปการศึกษาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง จึงกำหนดให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นองค์คณะบุคคล ทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย มาตรฐานในการบริหารจัดการทางการศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จได้นั้น สถานศึกษาและคณะกรรมการต้องเข้าใจบทบาทหน้าที่ของกันและกัน ควรมีรูปแบบวิธีการทำงานที่ประสานสอดคล้องกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้บรรลุผลตามที่ร่วมกันกำหนดขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 16)

การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้งเป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันการบริหารงานทั่วไปได้ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรต้องใช้แนวทางและวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมถือเป็นแนวทางการบริหารที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ในหน่วยงานและสถานศึกษาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการที่จะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียน เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร เพราะจะได้ใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลายมาดำเนินการบริหารงานในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข มีคุณภาพตามต้องการ ผู้บริหารสถานศึกษา จึงเป็นผู้นำทางวิชาการ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำและประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ (รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ, 2548 : 29-30) ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของสนธิ ไทยกล้า (2549 : 23) กล่าวว่า การบริหารวิชาการภายในสถานศึกษามี

ความสำคัญเปรียบเทียบเป็นหัวใจหลักของสถานศึกษา และมีงานต่าง ๆ ซึ่งสนับสนุนให้งานวิชาการมีความสมบูรณ์โดยทุกฝ่ายต้องร่วมกันบริหารจัดการให้บรรลุจุดประสงค์ของสถานศึกษา

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีแนวความคิดการดำเนินงานที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย เช่น กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Wise Improvement Process) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation Utilization) เป็นต้น ซึ่งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา มิใช่เป็นการเพิ่มภาระงานที่มากขึ้น แต่เป็นการเสริมหรือสนับสนุนให้โรงเรียนมีระบบหรือวิธีการที่จะพัฒนาโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา เป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA ในขั้นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Check) เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะป็นข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อเป็นพื้นฐานในขั้นการวางแผนพัฒนา (Plan) ทำให้วงจรคุณภาพ PDCA ขับเคลื่อนไปครบวงจรคุณภาพและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) นั้นมีความหมายเป็น 2 นัย กล่าวคือ นัยแรก ถ้าพบว่าผลการประเมินคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์ อยู่ในเกณฑ์ที่ดีก็รักษาวินิปฏิบัติที่ดี (Best practice) ไว้ แล้วนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) ของสถานศึกษา ส่วนนัยที่สอง ถ้าผลการประเมินไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องนำผลการประเมินมาพิจารณา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อการวางแผนปรับปรุงพัฒนา (Plan) ในปีต่อไป รวมทั้งเรื่องที่ไม่เป็นปัญหาก็ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ก็จะขับเคลื่อนสู่การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน คุณภาพการศึกษาก็จะพัฒนาขึ้นตามลำดับ แม้แต่มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีต่อไปก็ต้องมีการประเมินและปรับปรุงพัฒนาเช่นกัน ดังนั้น สถานศึกษาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้ยั่งยืน จำเป็นต้องขับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA กับ SDCA (Standard-Do-Check-Act) ให้ก้าวหน้าต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งการใช้แนวคิดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างแนบแน่น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ

และยั่งยืน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ (คณะกรรมการการอุดมศึกษา 2553 : 2)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นสถานศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตนักเรียนและนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูที่มีคุณภาพสูงสังคม มีกระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพผ่านการจัดกิจกรรมที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ครอบคลุมผู้เรียนทุกคน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมระหว่างโรงเรียน สมาคมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู ผู้ปกครองและชุมชน เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ โดยมีวิสัยทัศน์ ของโรงเรียน คือ เป็นสถานศึกษาชั้นนำ ต้นแบบศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูและนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ คุณธรรม ในระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย และมีพันธกิจ ดังนี้

1. พัฒนาผู้เรียนให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ กิจกรรม สามารถเป็นผู้นำที่มีคุณภาพ คุณธรรมในระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย
2. พัฒนาระบบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ส่งเสริมชุมชนแห่งการเรียนรู้เพื่อผลิตครูมืออาชีพ
3. สร้างสรรค์งานวิจัยและนวัตกรรมด้านการจัดการศึกษา เพื่อให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม
4. ส่งเสริมบุคลากรให้ยึดมั่นในหน้าที่ มีจรรยาบรรณและมาตรฐานในวิชาชีพ
5. พัฒนาระบบบริหารที่มีคุณภาพตามหลักธรรมาภิบาล
6. พัฒนาระบบการศึกษาภายใน เพื่อมุ่งสู่สถานศึกษาชั้นนำ

จากผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2564 การตรวจสอบร่องรอยหลักฐานและการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ประกอบด้วย คณะผู้บริหารและครูผู้สอน หัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนศิษย์เก่า และผู้แทนนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ พบว่า ด้านคุณภาพของผู้เรียน นักเรียนมีคุณภาพทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นอกจากนี้ ในส่วนของผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและผลการทดสอบระดับชาติสูงในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ นักเรียนมีคุณภาพตามอัตลักษณ์ของโรงเรียนเป็นที่ประจักษ์ชัดเจน นอกจากนี้ ยังมีความสามารถทางวิชาการ มีทักษะการคิด มีความสามารถในการสื่อสาร มีความมั่นใจในตนเอง และมีภาวะผู้นำที่เป็นที่ยอมรับในสังคม และโรงเรียนมีสมาคมศิษย์เก่า ฯ และสมาคมผู้ปกครองและครู ฯ ที่เข้มแข็งและมีศักยภาพสูงที่พร้อมสนับสนุนโรงเรียนในการพัฒนานักเรียน ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โรงเรียนมี

โครงการพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านที่หลากหลาย โดยมีการดำเนินการทั้งกิจกรรมในหลักสูตร และกิจกรรมเสริมหลักสูตร โรงเรียนแนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพที่หลากหลาย และมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนมีระบบการติดตามตรวจสอบ และควบคุมประสิทธิภาพการวัดและประเมินผลอย่างเป็นระบบ มีการนำชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ตลอดจนผู้เรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่ามีความพึงพอใจต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นอย่างมาก

แต่อย่างไรก็ตามผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา 2564 คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน ได้มีข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ ด้านคุณภาพของผู้เรียน ควรทบทวนการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ในส่วนของคุณภาพนักเรียน และแผนกลยุทธ์ในการพัฒนานักเรียนให้มีเป้าหมายของการพัฒนานักเรียนในระดับสากลให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ของโรงเรียนที่มุ่งผลิตผู้เรียนที่มีคุณธรรมและคุณภาพในระดับสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย ทั้งนี้อาชีวบูรณาการในระบบการบริหารจัดการตามแนวคิดรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (Thailand Quality Award: TQA) ที่มุ่งพัฒนาระบบการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ ร่วมกับโมเดลการบริหารจัดการของสาธิตปทุมวัน นอกจากนี้จากการพิจารณาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวมในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้จะปรากฏผลที่สูง อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาในกลุ่มย่อยอาจมีบางส่วนที่มีผลไม่สูงนัก เช่น ผลของกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ 3 ของหลักสูตรภาคปกติ ดังนั้นจึงควรมีการวิเคราะห์สาเหตุและหาแนวทาง การแก้ไข เพื่อให้ทุกกลุ่มย่อยมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงทั้งระบบ และอาจพิจารณาการเพิ่มทักษะหรือคุณลักษณะเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตให้ผู้เรียน เช่น ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ เป็นต้น เพื่อเป็นการเสริมศักยภาพเชิงความได้เปรียบในการแข่งขันให้นักเรียนด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ โรงเรียนควรเพิ่มเติมความเป็นต้นแบบทางด้านการจัดการเรียนรู้แนวใหม่เพื่อให้โรงเรียนต่าง ๆ ได้มาศึกษาเรียนรู้และดูงาน เช่น การจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ การจัดการเรียนการสอนที่เน้นพัฒนาหุปัญญา เป็นต้น และควรเพิ่มเติมรูปแบบหรือแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เนื่องจากการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพมีความเป็นรูปธรรมและสามารถตรวจสอบได้ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โรงเรียนควรนำนวัตกรรมในการจัดการเรียนรู้ที่ได้จากการวิจัยในชั้นเรียนเผยแพร่สู่สาธารณชนให้มากขึ้น โดยวิธีการจัดการความรู้

(KM) หรือสนับสนุนให้ตีพิมพ์บทความวิจัยลงวารสารวิชาการ นำเสนอในการประชุมวิชาการ ระดับชาติ/นานาชาติ หรือจัดนิทรรศการ เพื่อนำเสนอผลงานของอาจารย์ เป็นต้นอีกทั้งโรงเรียน เป็นสถานศึกษาต้นแบบ ควรมีการทำ Classroom researches เช่น การใช้เทคนิคการสอนแบบออนไลน์ การสร้างสื่อการสอนออนไลน์ เป็นต้น

ผู้วิจัยในฐานะผู้บริหารโรงเรียนจึงสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีคุณภาพเทียบเท่ามาตรฐานสากล มีความสามารถในการร่วมมือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคุณภาพการศึกษาทั้งด้านผู้เรียน อาจารย์ ผู้บริหาร สถานศึกษา และชุมชน ตลอดจนเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นรูปแบบที่จะเป็นประโยชน์ให้กับผู้เกี่ยวข้องได้นำไปใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนในการบริหารจัดการศึกษา และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งจะส่งผลถึงการสร้างความเข้มแข็งด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน รวมทั้งผู้ปกครองมีความเชื่อมั่นในความสามารถด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดคำถามการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นอย่างไร
2. การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นอย่างไร
3. ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมไปใช้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
2. เพื่อสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
3. เพื่อประเมินความเหมาะสม และความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ความสำคัญของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยคาดว่าผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ได้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ให้มีคุณภาพและมีมาตรฐานในระดับสากล ซึ่งเป็นประโยชน์ให้กับผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมมือกันทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการส่งเสริม สนับสนุนในการบริหารจัดการศึกษาและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนเป็นการสร้างความเข้มแข็งและความเชื่อมั่นด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียน

ขอบเขตในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยตามขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา คือ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 6,652 คน โดยจำแนกเป็น คณะผู้บริหาร จำนวน 9 คน อาจารย์ 114 คน นักเรียน 2,178 คน ผู้ปกครอง 2,178 คน และศิษย์เก่า 2,173 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 364 คน โดยจำแนกเป็น คณะผู้บริหาร จำนวน 2 คน อาจารย์ 6 คน นักเรียน 119 คน ผู้ปกครอง 119 คน และศิษย์เก่า 118 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ในการศึกษาครั้งนี้ คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองและศิษย์เก่าโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 364 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด 2553 : 43) โดยระบุจำนวนประชากรที่ 7,000 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานภาพเป็นชั้นภูมิและใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างโดยตามสัดส่วนของประชากร

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาหรือการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นบุคคลภายนอกองค์กร จำนวน 3 คน ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 7 คน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 3 คน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูสาธิตปทุมวัน จำนวน 3 คน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าสาธิตปทุมวัน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 19 คน โดยการเก็บข้อมูลแบบสนทนากลุ่ม (Focus group) ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย คณะผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน อาจารย์ จำนวน 10 คน นักเรียน จำนวน 5 คน ผู้ปกครอง จำนวน 5 คน และศิษย์เก่า จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 30 จำนวน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา คือ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่ใช้เป็นเครื่องมือความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้นอย่างมีระบบ

การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารงานที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในส่วนต่าง ๆ ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ร่วมกัน

การบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน หมายถึง กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และ 5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลเพื่อการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ โดยมีเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย 1. คณะกรรมการสถานศึกษา 2. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน 3. คณะกรรมการนักเรียน 4. สมาคมผู้ปกครองและครู และ 5. สมาคมศิษย์เก่า

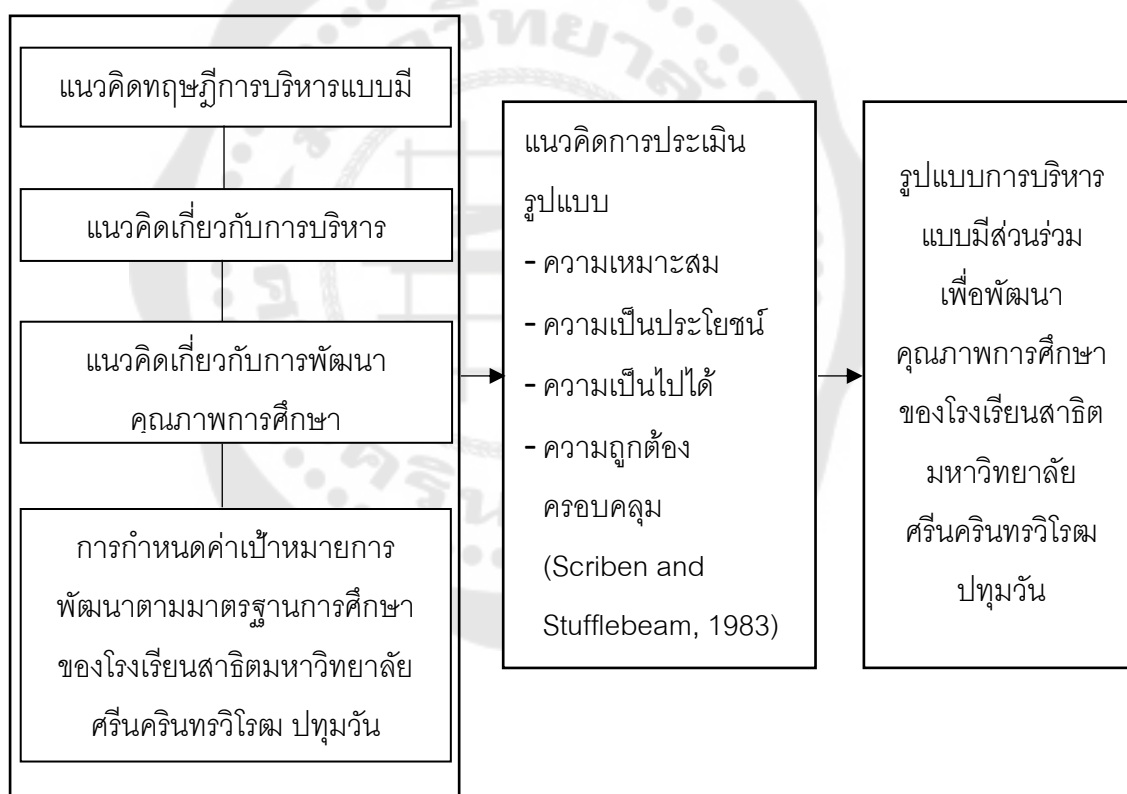
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน หมายถึง การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ Plan-Do-Check-Act เป็นกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และทำวนแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนเป็นวงจร (Cycle) หรือเป็นพลวัตร (Dynamic) นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นประโยชน์ในด้านการบริหารการศึกษาแบบมีส่วนร่วม สำหรับใช้เป็นแนวทางในการมีเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และเพื่อให้การมีส่วนร่วมมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. เพื่อเป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการบริหารของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ตามแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับสากลต่อไป

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

บทที่ 2

ทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่อง “รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน” โดยผู้วิจัย ได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบ

1.1 ความหมายของรูปแบบ

1.2 กระบวนการพัฒนารูปแบบ

1.3 การทดสอบและประเมินรูปแบบ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2.1 ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2.2 ความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2.3 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

3.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

3.2 กระบวนการบริหารการศึกษา

4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียน

4.1 ความหมายของคำว่าคุณภาพ

4.2 ความหมายของคุณภาพการศึกษา

4.3 การบริหารจัดการคุณภาพ

5. การกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

5.1 ค่าเป้าหมายในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

5.2 เกณฑ์การประเมินตนเอง

6. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

6.1 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

6.2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบ

1.1 ความหมายของรูปแบบ

อุทุมพร จามรมาน (2541 : 22) ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างของ ความเกี่ยวข้องของหน่วยต่าง ๆ หรือตัวแปรต่าง ๆ ดังนั้น รูปแบบจึงน่าจะมีมากกว่าหนึ่งมิติ หลายตัวแปร และตัวแปรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกันในเชิงความสัมพันธ์และเชิงเหตุและผล

เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544 : 27) ให้ความหมายว่า รูปแบบ คือ วิธีการที่บุคคลใดบุคคล หนึ่งได้ถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ตลอดจนทั้งจินตนาการที่มีต่อปรากฏการณ์ หรือเรื่องราวใด ๆ ให้ปรากฏ โดยใช้การสื่อสารในลักษณะต่าง ๆ เช่น ภาพวาด ภาพเหมือน แผนภูมิ แผนผังต่อเนื่อง หรือสมการทางคณิตศาสตร์ให้สามารถเข้าใจได้ง่าย และในขณะเดียวกันก็สามารถนำเสนอ เรื่องราว หรือประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างกระชับภายใต้หลักการอย่างมีระบบ

ทิตินา แคมมณี (2545 : 218) ให้ความหมายว่า รูปแบบ เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น เป็นคำอธิบาย เป็นแผนผัง ไดอะแกรม หรือแผนภาพ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น รูปแบบเป็นเครื่องมือทางความคิดที่บุคคลใช้ในการสืบสอบหาคำตอบ ความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ทั้งหลาย

ถวัลย์รัฐ วรเทพพิพิพษ์ (2550: 21-23) 2) รูปแบบ หมายถึง สิ่งที่แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผลซึ่งกันและกันเพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

เตือนใจ รักษาพงศ์ (2551 : 92) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่า หมายถึง โครงสร้าง โครงการ แบบจำลอง หรือตัวแบบที่จำลอง สภาพความเป็นจริงที่สร้างขึ้นจากการลดทอนเวลาและเทศะ พิจารณาว่า มีสิ่งใดบ้างที่จะต้องนำมาศึกษาเพื่อใช้แทนแนวความคิดหรือปรากฏการณ์ใดปรากฏการณ์หนึ่ง โดยอธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้น ๆ

รัตนะ บัวสนธิ์ (2552 : 124) ให้ความหมายว่าของรูปแบบ 3 ความหมาย ดังนี้
1) แผนภาพ หรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริง รูปแบบในความหมายนี้ มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น
2) แบบแผน ความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model”
3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง รูปแบบ

ในความหมายนี้ บางทีเรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น

สุธนะ ดิงศภิกย์ (2554: 16) ได้สรุปความหมายของรูปแบบ หรือ โมเดล หมายถึง แบบจำลองอย่างง่ายหรือย่อส่วนของปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ผู้เสนอรูปแบบดังกล่าวได้ศึกษาและพัฒนาขึ้นมา เพื่อแสดงโครงสร้างหรืออธิบายปรากฏการณ์ที่จะเกิดขึ้น

อาพัทธ์ เตียวตระกูล (2555: 18) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง สิ่ง que แสดงโครงสร้างของความเกี่ยวข้องระหว่างชุดของปัจจัยหรือตัวแปรต่าง ๆ หรือองค์ประกอบที่สำคัญในเชิงความสัมพันธ์หรือเหตุผล ซึ่งกันและกัน เพื่อช่วยให้เข้าใจข้อเท็จจริงหรือปรากฏการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ

ตาราง 1 การวิเคราะห์ความหมายของรูปแบบ

ความหมายของรูปแบบ	อุทุมพร จามรมาน (2541)	เยาวดี วิบูลย์ศรี (2544)	จิตนา เขมมณี (2545)	เตือนใจ รักษาพงศ์ (2551)	รัตนะ บัวสนธ์ (2552)	สุธนะ ดิงศภิกย์ (2554)	อาพัทธ์ เตียวตระกูล (2555)
1. โครงสร้าง แผนผังหรือแบบจำลอง	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
2. มีตัวแปรหลายตัวแปร	✓						
3. ตัวแปรต่าง ๆ มีความเกี่ยวข้องกัน	✓			✓			✓
4. อธิบายความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ อย่างมีระบบ		✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางการวิเคราะห์ความหมายของรูปแบบสามารถสรุปได้ว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่ใช้เป็นเครื่องมือความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่าง ๆ ของรูปแบบนั้นอย่างมีระบบ

1.2 กระบวนการพัฒนารูปแบบ

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนารูปแบบ พบว่า การพัฒนารูปแบบนั้น อาจจะมีขั้นตอนในการดำเนินงานแตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแล้วอาจจะแบ่งออกเป็นสองตอน ใหญ่ ๆ คือ การสร้างรูปแบบ(Construct) และการหาความตรง (Validity) ของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดในแต่ละขั้นตอนว่ามีการดำเนินการอย่างไรนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบแนวคิดซึ่ง เป็นพื้นฐานในการพัฒนารูปแบบนั้น ๆ ตัวอย่างงานวิจัยที่เกี่ยวกับ กระบวนการพัฒนารูปแบบ มีดังนี้

การพัฒนารูปแบบซึ่งเป็นรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2535 : 13) ซึ่งได้แบ่งการดำเนินการออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ การพัฒนารูปแบบและการทดสอบ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบในส่วนการพัฒนารูปแบบนั้น ดำเนินการโดยวิเคราะห์ ลำดับในการทำวิทยานิพนธ์ หลักการเขียนรายงานการวิจัย จุดบกพร่องที่มักจะพบในการทำ วิทยานิพนธ์ ฯลฯ แล้วนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างรูปแบบการควบคุมวิทยานิพนธ์ตามลำดับ ขั้นตอนในการทำวิทยานิพนธ์ หลังจากนั้นจะเป็นขั้นตอนที่ 2 นำรูปแบบดังกล่าวไปทดสอบและ ประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรูปแบบ

การพัฒนารูปแบบอีกวิธีหนึ่งตามแนวทางการศึกษาของรุ่งรัชดาพร เวหะชาติ (2548 : 92-93) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมุ่งศึกษา การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสม ซึ่งในการศึกษามีรายละเอียดในการดำเนินการ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิดและหลักการ บริหาร คุณภาพทั้งองค์การ โดยสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ได้รับเลือกเป็น โครงการนำร่องการวิจัยและการพัฒนาการเรียนรู้เพื่อคุณภาพการศึกษา รวมทั้งการศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และการศึกษาสภาพจริงจากการรายงานประเมินตนเองของโรงเรียนที่ผ่าน การประเมิน คุณภาพ

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้ง องค์การ โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์จากการศึกษาในขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างรูปแบบจำลอง ระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแบบ เลือกตอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ให้ผู้ทรงคุณวุฒิแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการพัฒนารูปแบบระบบบริหารคุณภาพทั้งองค์การ โดยใช้เทคนิค เดลฟายจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้รูปแบบที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติโดยการให้รูป

แบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 นำมาวิเคราะห์ และกำหนดรูปแบบระบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การ ด้วยเทคนิค เดลฟาย 3 รอบ

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการวิเคราะห์หาความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การเพื่อตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาคือ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำรูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การและจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

สมุทพร ชำนาญ (2546) ได้พัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมุ่งศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่เหมาะสมกับ สภาพสังคม โดยได้แบ่งการวิจัยออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วิธีการ บริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน และสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการสร้างรูปแบบจำลองเพื่อสร้างรูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยมีองค์ประกอบ 5 องค์ประกอบ ด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามชนิด เลือกลงเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย เพื่อถามความคิดเห็นของผู้ทรงวุฒิ

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นการพัฒนาแบบบริหารสถานศึกษาที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟายจากผู้เชี่ยวชาญ

ขั้นตอนที่ 4 เป็นการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และกรรมการสถานศึกษา

เพชริน สงค์ประเสริฐ (2553: 63) พบว่า ในการพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ มีขั้นตอน ได้แก่ 1) ศึกษาองค์ประกอบของการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ โดยการศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และจากตัวแบบสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จและเป็นแบบอย่างในการบริหารงานวิชาการ มีคุณสมบัติได้รับการรับรองมาตรฐาน จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) มีผลการประเมินในระดับดีมากและเป็นสถานศึกษาที่ได้รับรางวัลพระราชทานโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างด้วยคำถามปลายเปิด ได้แก่ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ฝ่ายวิชาการ และครูที่เกี่ยวข้องกับการบริหารวิชาการ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการ วิเคราะห์เนื้อหาและหาความสอดคล้องของข้อมูล 2) การพัฒนารูปแบบการบริหารวิชาการในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของรัฐ

โดยการนำผลที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำรูปแบบการบริหารวิชาการฉบับร่าง ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบโดยใช้วิธีให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้รูปแบบมาจัดทำคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบ ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ และแบบประเมินความเหมาะสมของคู่มือแบบมาตราส่วนประมาณค่าและปรับปรุงคู่มือการดำเนินงานตามรูปแบบตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

วิมล จันทรแก้ว (2555 : 97-114) พบว่า ในการสร้างและพัฒนารูปแบบมี 5 ขั้นตอนดังต่อไปนี้ 1) การวิเคราะห์สังเคราะห์คุณลักษณะภาวะ ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องการพัฒนา 2) การสร้างรูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 3) การทดลองรูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ 4) การพัฒนารูปแบบ การพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ และ 5) การประเมินรูปแบบการพัฒนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

จิระพงษ์ หอมสุวรรณ (2556: 34-42) พบว่า ในการสร้างและพัฒนารูปแบบมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาสภาพและแนวทางการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาโดยการสังเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องและการศึกษาสถานศึกษาที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดี 2) การสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยนำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา และตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ ด้วยการสนทนากลุ่ม โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3) การประเมินรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการอาชีวศึกษา ใช้แบบสอบถามประเมินความเป็นไปได้และเหมาะสม กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นคณะกรรมการบริหารสถานศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหา ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

วิชญาภา เมธีวรฉัตร (2557: 117-121) พบว่าในการสร้างและพัฒนารูปแบบมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การศึกษาและสำรวจข้อมูลจากเอกสารเกี่ยวกับแนวคิด และทฤษฎีรูปแบบการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ การพัฒนาศักยภาพมนุษย์เชิงพุทธ ข้อมูลบริบทมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยการวิจัยเชิงสำรวจ การสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนหน่วยงาน 2) สังเคราะห์และจัดทำรูปแบบเบื้องต้น เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาศักยภาพมนุษย์เชิงพุทธของมหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือตอนล่าง โดยการสังเคราะห์แบบสัมภาษณ์ นำมาสร้างเป็นรูปแบบจำลอง เสนอต่อกรรมการที่ปรึกษา แล้วนำมาสนทนากลุ่มเพื่อยืนยันรูปแบบให้มีความสมบูรณ์ 3) นำรูปแบบที่ได้นำเสนอต่อเวทีประชาพิจารณ์ เพื่อหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะ การปรับปรุงรูปแบบ รูปแบบ

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ภาคเหนือตอนล่างให้เป็นมาตรฐาน ก่อนที่จะนำเสนอผลงานวิจัยต่อสาธารณะและเขียนรายงาน

ตาราง 2 การวิเคราะห์กระบวนการพัฒนารูปแบบ

กระบวนการพัฒนารูปแบบ	บุญชม ศรีสะอาด (2535)	รัชดาพร เทะชาติ (2548)	สมุทรา ธานี (2546)	เพ็ชริน สงค์ประเสริฐ (2553)	วิมล จันทร์แก้ว (2555) (2556)	สิริพงษ์ หอมสุวรรณ (2556)	วิศยาภา เมธีวรวัตร (2557)
ขั้นตอนการศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และทฤษฎี		✓	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นตอนการสร้างรูปแบบหรือรูปแบบจำลอง		✓	✓	✓	✓	✓	✓
ขั้นตอนการทดลองรูปแบบ					✓		
ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓		
ขั้นตอนการวิเคราะห์ ทดสอบ หรือประเมินประสิทธิภาพรูปแบบ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓

จากตารางการวิเคราะห์กระบวนการพัฒนารูปแบบ สามารถสรุปได้ว่ากระบวนการพัฒนารูปแบบ ประกอบไปด้วย 1. ขั้นตอนการศึกษาและสำรวจข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและศึกษาสภาพการณ์ที่เกี่ยวข้อง 2. ขั้นตอนการสร้างและพัฒนารูปแบบ 3. ขั้นตอนการประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบ

1.3 การทดสอบและการประเมินรูปแบบ

การประเมินรูปแบบหรือการทดสอบรูปแบบ มีวิธีการต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การทดสอบด้วยการประเมินของ Madaus, Scriben and Stufflebeam (1983: 399-402) ได้เสนอการนำเสนอมาตรฐานการตรวจสอบรูปแบบเอาไว้ดังต่อไปนี้

1.1 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินการเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามกรอบต้องการแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ ประกอบด้วย

2.1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งในประเด็นที่ถูกนำมาพิจารณา ขึ้นอยู่กับวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2.2 การประเมินที่เป็นความเฉพาะทางในเรื่องที่จะประเมินเนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจวัดด้วยเครื่องมือใดๆ จะต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง

2.3 การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นเครื่องมือในการประเมินจะต้องเชื่อถือได้ว่าผู้ทรงคุณวุฒิ นั้น มีความเที่ยงตรงและมีเหตุผลที่ดี

2.4 การใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ จะต้องยอมรับในความยืดหยุ่นของกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิ รวมทั้งการกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตรงตามการนำเสนอ

Raj (2006: 42-43) ได้เสนอขั้นตอนสุดท้ายในการพัฒนารูปแบบที่มีการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบ ซึ่งจะมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้นต่อผู้ทรงคุณวุฒิ 15-20 คน พร้อมกับแบบประเมินความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบตลอดจนข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่าง ๆ

2. ตรวจสอบโดยการประชุมสัมมนา โดยผู้วิจัยจัดประชุมสัมมนานักบุคคลที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหนึ่ง แล้วนำเสนอรูปแบบที่พัฒนาขึ้น เสร็จแล้วให้ผู้เข้าร่วมประชุมสัมมนาวิพากษ์ ประเมินรูปแบบทั้งในด้วยความเหมาะสม ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์พร้อมให้ข้อเสนอต่อไป

3. ตรวจสอบโดยการทดลอง โดยผู้วิจัยดำเนินการทดลองใช้รูปแบบที่พัฒนาขึ้นในสภาพจริงหรือเหตุการณ์จำลอง ตามแบบแผนที่ออกแบบไว้เพื่อสังเกต รวบรวมข้อมูลและความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องเพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงรูปแบบต่อไป

จากการศึกษาข้อมูลการทดสอบและการประเมินรูปแบบสามารถสรุปได้ว่าการทดสอบและการประเมินรูปแบบที่มีคุณภาพ ควรมีมาตรฐานในการตรวจสอบรูปแบบทั้ง 4 ด้าน ดังต่อไปนี้ 1. มาตรฐานความเป็นไปได้ คือ การประเมินการเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปปฏิบัติจริง 2. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ คือ การประเมินการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ 3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม คือ การประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ และ 4. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือของรูปแบบ

2. การบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

2.1 ความหมายของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

การบริหารแบบมีส่วนร่วม มีความสำคัญสำหรับการบริหารสถานศึกษาในยุคปัจจุบันที่มีการแข่งขันสูง ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้วิจัย จึงนำเสนอความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่มีนักวิชาการได้ให้ความหมายทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กำหนดหลักการจัดการศึกษายึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมจึงเกิดขึ้น การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นรูปแบบการบริหารที่เปิดโอกาสให้หลายบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมเป็นกระบวนการของการให้ผู้ได้บังคับบัญชาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เน้นการมีส่วนร่วมของบุคคลอย่างเข้มแข็ง ให้ความสำคัญสร้างสรรค์และความเชี่ยวชาญของกลุ่มบุคคลในการแก้ปัญหาของการบริหารอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดการแบ่งอำนาจหน้าที่ที่ถือว่า ผู้บริหารแบ่งอำนาจหน้าที่การบริหารให้ค้ำ ผู้ได้บังคับบัญชา การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นความพยายามที่จะจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนางานด้วยความเต็มใจเป็นการเปิดโอกาสให้สมาชิกของชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ

กระทรวงยุติธรรม (2550 : 56) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่าหมายถึง กระบวนการให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาทั้งร่วมความคิด ร่วมในการตัดสินใจแก้ปัญหาของตนเองเป็นการเน้นการมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ และความชำนาญการมีทักษะของประชาชนในการแก้ปัญหาร่วมกับการใช้วิทยาการภูมิปัญญาที่เหมาะสม การสนับสนุนให้กำลังใจและปฏิบัติการประเมินผลร่วมกัน

ประภาพร ชื้อสุทธิกุล (2550 : 14) ได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า หมายถึง กระบวนการที่เปิดโอกาสให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนในการดำเนินงานตั้งแต่การเริ่มคิด การวางแผน นำไปปฏิบัติและประเมินผล รวมทั้งได้รับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นเพื่อให้การดำเนินงาน บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ร่วมกัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550 : 16) ได้สรุปความหมายของการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์กรได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือกันในการพัฒนาปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ

ธ สุนทรายุทธ (2552 : 539) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารองค์กรนั้นนอกจากผู้บริหารซึ่งบทบาทสำคัญในองค์กรและสมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดี การบริหารในปัจจุบัน จึงพยายามหาวิธีการที่จะให้มีการยอมรับและความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและผู้ที่อยู่ในองค์กร การบริหารแบบมีส่วนร่วม (Participative management) ได้ถูกนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรทั้งนี้เพราะ การบริหารแบบมีส่วนร่วมหรือการมีส่วนร่วมในการบริหารนับว่าเป็นวิทยาการสมัยใหม่ในการบริหารจัดการอีกแนวทางหนึ่ง ซึ่งนอกจากผู้บริหารจะมีบทบาทสำคัญในองค์กรแล้ว สมาชิกหรือบุคคลในองค์กรก็เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้องค์กรก้าวหน้าไปด้วยดี ซึ่งการที่ให้บุคคลมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นยิ่งสำหรับองค์กร ทั้งนี้ การปฏิบัตินั้นมีความไม่เข้าใจหรือเกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงาน และไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กรแล้ว การบริหารงานขององค์กรจะ บรรลุวัตถุประสงค์ได้โดยยาก

อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ (2553 : 14) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม นิยมเรียกย่อ ๆ ว่า PM หมายถึง การเกี่ยวข้องทางจิตใจและอารมณ์ (Mental and Emotional Environment) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group station) ซึ่งจะนำสู่จุดหมายของกลุ่ม ได้ให้สมการการมีส่วนร่วมไว้ดังนี้การมีส่วนร่วม = ความร่วมมือ + การประสานงาน + การ รับผิดชอบ Participation = Cooperation + Coordination + Responsibility

รัตนฐาภรณ์ ธนโชติสุขสหาย (2557 : 21) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม หมายถึง การบริหารงานที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการบริหาร ร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ร่วมรับผิดชอบ และร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ร่วมดำเนินการตลอดจนประเมินผล (Evaluation) ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันโดยความร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoft, 1997, pp. 40-42 อ้างถึงใน วชิรวิทย์ ชินะชัย, 2563 : 12-13) ได้ให้ความหมายการบริหารแบบมีส่วนร่วมหมายถึง การจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจความรับผิดชอบ และร่วมมือในองค์การพัฒนาปฏิบัติงาน ด้วยความเต็มใจ การบริหารแบบมีส่วนร่วม มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation decision-making) ประการแรกที่จะต้องทำ คือ การกำหนดความต้องการและการจัดลำดับความสำคัญ ต่อจากนั้นก็เลือกนโยบาย และประชากรที่เกี่ยวข้อง การตัดสินใจในช่วงเริ่มต้น การตัดสินใจในช่วงดำเนินการวางแผน และการตัดสินใจในช่วงการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ ทำให้การบริหารหรือการพิจารณาแนวทางในการแก้ปัญหา มีความหลากหลายเป็นไปอย่างถี่ถ้วน รอบคอบ เพราะเป็นการระดมแนวคิดจากบุคคลที่มีความหลากหลาย ทั้งความรู้และประสบการณ์ทำให้มีการถ่วงดุลอำนาจ ซึ่งกันและกัน โดยมีให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจมากเกินไป ซึ่งอาจนำไปสู่การใช้อำนาจในทางที่ไม่ถูกต้องจนเกิดผลเสียหายแก่เครือข่ายได้เป็นการขจัดปัญหา มิให้การดำเนินนโยบายใด ๆ มีผลต่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมากเกินไป ซึ่งจะก่อให้เกิดความยุติธรรมในการดำเนินการต่อทุกฝ่ายได้ ก่อให้เกิดการประสานงานที่ดี ทำให้การบริหารเครือข่ายเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ ขอความร่วมมือง่ายจะก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนกิจกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และตรงเป้าหมายโดยทุกคน มีความรู้สึกเป็นเจ้าของ

ขั้นที่ 2 การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Participation in implementation) เป็นองค์ประกอบของการดำเนินงานได้มาจากคำถามที่ว่า ใครจะทำประโยชน์ให้แก่โครงการได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีใด เช่น การช่วยเหลือด้านทรัพยากร การบริหารงานการประสานงาน และการขอความช่วยเหลือปัจจัยในการบริหารสถานศึกษาในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ บุคลากร สื่ออุปกรณ์ที่ทันสมัย งบประมาณที่เพียงพอที่จะทำให้การขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้ จึงได้นำรูปแบบการบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นพลังในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของโรงเรียนบรรลุตามวิสัยทัศน์ที่วางเอาไว้มีแนวทางการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ ดังนี้

การวางแผน (Planning) ผู้บริหาร คณะครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เกี่ยวข้องร่วม วางแผนกันคว่ำสารวจข้อมูลสภาพปัจจุบัน สภาพการดำเนินงาน การศึกษาของ โรงเรียนร่วมกัน วิเคราะห์ปัญหาร่วมกันกำหนดสภาพความต้องการ ร่วมมือกันกำหนดยุทธศาสตร์ ในการพัฒนา กำหนดกิจกรรมนำไปทำแผนพัฒนาสภาพปัจจุบันการดำเนินการและปัญหาศึกษา สภาพปัจจุบันการดำเนินงานของโรงเรียน งบประมาณ บุคลากรที่รับผิดชอบสำหรับการวางแผน หลักการกระจายอำนาจหลักการมีส่วนร่วมและหลักการคืนอำนาจมาใช้ในการวางแผน การปฏิบัติ (Doing) ผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำแผนปฏิบัติราชการประจำปีลงสู่การปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับอนุมัติ จากคณะกรรมการสถานศึกษาอย่างเป็นระบบตลอดปีการศึกษานำเครือข่ายการเรียนรู้มาเป็นตัว ช่วยเสริมในการจัดการศึกษาทั้งทางด้านงบประมาณบุคลากร และแหล่งเรียนรู้ การตรวจสอบการ นิเทศ (Check) เมื่อคณะครูนำแผนงานโครงการต่าง ๆ สู่การปฏิบัติ ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารและ ผู้รับผิดชอบคอยนิเทศกำกับ ติดตามประเมินผลระหว่างปฏิบัติแก้ไข ปรับปรุงให้ทันท่วงทีอยู่ เสมอ การประเมินผลและการปรับปรุง (Action) เป็นการประเมินผลหลังเสร็จสิ้นการดำเนิน โครงการหรือเป็นการประเมินผลหลังสิ้นแต่ละภาคเรียน ซึ่งโรงเรียนมีการประเมินอย่างน้อย ปีการศึกษาละ 2 ครั้ง

ขั้นที่ 3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in benefits) เชิงปริมาณเชิงคุณภาพและต้องพิจารณาถึงการกระจายผลประโยชน์ภายในด้วยผลประโยชน์ของ โครงการในทางบวกและผลเสียหายของโครงการที่เกิดขึ้นในทางลบ ซึ่งเป็นประโยชน์และเป็นโทษ ต่อบุคคลและสังคม การที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีผลประโยชน์ร่วมกันจากการดำเนินงานอย่าง ใดอย่างหนึ่งทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์โดยตรงหรือโดยอ้อมก็ตาม ได้รับโอกาสให้เข้ามา มีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำและร่วมแก้ไข ทั้งนี้เพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ทั้งไว้ ซึ่งเกิดขึ้นจากการพัฒนาไปเป็นผลประโยชน์ ด้านวัตถุ ผลประโยชน์ด้านสังคม หรือผลประโยชน์ ส่วนบุคคล

ขั้นที่ 4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation participation) สิ่งสำคัญ จะต้องสังเกต คือ ความเห็น (View) ความชอบ (Preference) และความคาดหวัง (Expectation) ซึ่งจะมีอิทธิพลและสามารถเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ ได้การติดตามและ ประเมินผลการดำเนินงานเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่มุ่งรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลทั้งในเชิงปริมาณ และคุณภาพเพื่อเสนอให้ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ได้ทราบเป็น ระยะ ๆ และเพื่อให้สามารถนำผลประเมินมาใช้ในการวางแผนในปีต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้มีการ ปรับปรุงวิธีการดำเนินงานหรือปรับเปลี่ยนเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับ

ทรัพยากรหรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปในระหว่างปีและในปีต่อไปได้ด้วย ตลอดจนเกิดผลการประเมินมาใช้ในการวางแผนในปีต่อไป

ตาราง 3 การวิเคราะห์ความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ความหมายการบริหาร แบบมีส่วนร่วม	กระทรวงศึกษาธิการ (2545)	กระทรวงยุติธรรม (2550)	ประภาพร ชื้อสุทธิกุล (2550)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550)	ดร. สุนทรายุทธ (2552)	อนันต์ชัย พงศ์สุวรรณ (2553)	รัตน์ฐิภากร ธนโชติสุขสบาย (2557)	วชิรวิทย์ ชินะขำ (2563)
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน			✓				✓	✓
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น					✓			
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	✓	✓		✓			✓	✓
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบ	✓			✓		✓	✓	✓
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์							✓	✓
การเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการประเมินผล			✓				✓	✓

จากความหมายของการบริหารแบบมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ว่า การบริหารงานที่ผู้บริหาร เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจในกระบวนการบริหาร ร่วมในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การดำเนินงาน การตัดสินใจ การรับผิดชอบ และการรับผลประโยชน์ ตลอดจนร่วมประเมินผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

2.2 ความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วม

นักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ ดังนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542) ได้ให้ความสำคัญต่อยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาไว้หลายหมวดหลายมาตรา ดังนี้ มาตรา 8 (2) ได้กล่าวถึงเจตนารมณ์ที่จะให้สังคม ชุมชน และท้องถิ่น มีส่วนร่วม ในการจัดการศึกษามาตรา 9 (2) ให้มี การกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษาและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 9 (5) ให้มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการศึกษามาตรา 12 ให้บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นได้มีสิทธิในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานมาตรา 24 ให้สถานศึกษาประสานความร่วมมือกับบิดา มารดา ผู้ปกครอง และชุมชน ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพมาตรา 57 ให้หน่วยงานทางการศึกษาระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชน และท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลดังกล่าวมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษา

ชัยเสฏฐ์ พรหมศรี (2551 : 1) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า การทำงานในองค์กรจะไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าปราศจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและประสานงานกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์กร เพราะในความเป็นจริงองค์กรส่วนมากมักประกอบด้วยบุคลากรที่มีความหลากหลายและแตกต่างเป็นจำนวนมาก และความแตกต่างเหล่านี้เป็นสิ่งที่กำหนดพฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลในองค์กรอย่างชัดเจน

ธร สุนทรายุทธ (2551 : 540) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่าการสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน สำหรับการเพิ่มค่าจ้างนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งจูงใจให้ทำงานได้เต็มที่ แต่การให้รางวัลด้วยการชมเชย ยกย่องให้เกียรติ กลับเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดพลังต่าง ๆ ในการ

ทำงานเมื่อประสบความสำเร็จ คนทำงานย่อมมีความภาคภูมิใจ แม้จะไม่ได้เงินเดือนหรือค่าจ้าง เป็นการตอบแทนก็ตาม

สุนทร โคตรบรรเทา (2551 : 119) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการสานต่อหรือต่อยอดรูปแบบการบริหารแบบราชการ ความเข้มงวดมากเกินไป และความไม่ถือเป็นเรื่องส่วนตัวกระตุ้นให้เกิดรูปแบบการบริหารโดยการมีส่วนร่วม ทฤษฎีใหม่ ๆ ขององค์การเหล่านี้เน้นความสำคัญของขวัญในการทำงาน และความพึงพอใจในการทำงานของผู้ทำงานมากขึ้น การบริหารแบบการมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญในการจูงใจผู้ทำงาน และการสร้างองค์การไปสู่เป้าหมายนั้น องค์การจึงถูกสร้างขึ้น เพื่อสนองความต้องการของผู้ทำงาน ซึ่งในทางกลับกันจะส่งผลให้ผลผลิตของผู้ปฏิบัติสูงขึ้น

จันทราณี สงวนนาม (2553 : 166 - 167) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานใน โครงการ ได้มีส่วนร่วม และมีความสำคัญในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานขององค์การ 3 ประการคือ

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งสมาชิกขององค์การย่อมมีความผูกพันกับองค์การที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ และมีความปรารถนาที่จะได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การ แม้เพียงได้รับฟังความคิดเห็น ก็ทำให้รู้สึกว่าได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การ

2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย เพราะนอกจากจะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นแล้ว ยังช่วยให้เกิดความช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิก และความร่วมนั้นจะแพร่ขยายไปทั่วองค์การ ทำให้สมาชิกทั้งองค์การมีเป้าหมายเดียวกับการมีส่วนร่วม เป็นการยินยอมและพร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ ซึ่งมีผลทั้งทางใจการยอมรับ การสนับสนุนและผลต่อการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่

3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ การที่บุคคลได้แสดงความคิดเห็นและยอมรับในเป้าหมายเดียวกัน จะช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานขององค์การ

เมตต์ เมตต์การณิจิต (2553 : 10) ได้กล่าวถึงความสำคัญของบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่าหลักการสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมคือ การสร้างบรรยากาศในการทำงานแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน สำหรับการเพิ่ม

ค่าจ้างนั้นอาจมิใช่เป็นสิ่งที่จูงใจให้ทำงานได้อย่างเต็มที่เสมอไป แต่การให้รางวัลด้วยการชมเชย ยกย่อง ให้เกียรติ อาจเป็นแรงกระตุ้นสำคัญที่ทำให้ผู้ปฏิบัติงานเกิดพลังต่าง ๆ ในการทำงาน เมื่อประสบความสำเร็จ ผู้ปฏิบัติย่อมมีความภาคภูมิใจ แม้จะมีได้รับเป็นเงินหรือค่าจ้างเป็นการตอบแทนก็ตาม

ภารดี อนันต์นาวิ (2557 : 30) ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการบริหารไว้ว่าเป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในองค์การได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบ และร่วมมือในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจการมีส่วนร่วม ประกอบด้วยสาระสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น
2. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดการยอมรับในเป้าหมาย มีการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มสมาชิก ปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ยอมรับสนับสนุนการปฏิบัติงานอย่างเต็มที่
3. การมีส่วนร่วมช่วยให้เกิดความสำนึกในหน้าที่ความรับผิดชอบ เป็นการช่วยกระตุ้นให้บุคคลเกิดความสำนึกและความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงาน

สุรินทร์ แก้วมณี (2558 : 20) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมว่าก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์การ ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี ทุกคนมี โอกาสแสดงศักยภาพและความสามารถส่งเสริมความเป็นประชาธิปไตยในองค์การ อีกทั้งยังช่วยให้และใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมานั้น สามารถสรุปได้ว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อผู้บริหาร การทำงานในองค์การจะไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าปราศจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและประสานงานกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์การ การสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน การบริหารแบบการมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญในการจูงใจผู้ทำงาน และการสร้างองค์การไปสู่เป้าหมายนั้น องค์การจึงถูกสร้างขึ้นมาสอดคล้องความต้องการของผู้ทำงาน ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์การ ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี

เป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในโครงการ ได้มีส่วนร่วมและมีความสำคัญในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์การที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ

2.3 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

ธรร สุนทรายุทธ (2551 : 541- 542) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

อรรถัย กีกผล (2552 : 17-19) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 6 ประการ คือ

1. เริ่มต้นตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเอง และถือเป็นภาระหน้าที่ของตบในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนอยู่
2. ร่วมคิดด้วยกันว่าอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชน มีสาเหตุอย่างไร และจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการกับปัญหาใดก่อนหลัง
3. ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะแบ่งงานกับอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใด จะจัดหางบประมาณมาจากที่ใด และใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา
4. ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลังความรู้ความสามารถของตนเอง
5. ร่วมกันติดตามประเมินผล ตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมใน การตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรคและร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าว สามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย
6. ร่วมรับผลประโยชน์ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนแล้ว ย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นจะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุสิ่งของ แต่อาจเป็นความสุขสบาย ความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้

จรัส อติวิทยากรณ์ (2553 : 262 – 263) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา

2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติ
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมิน
5. การมีส่วนร่วมในการหาแนวทางแก้ไข

ประสาร พรหมณา (2553 : 5 - 7) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ

1. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหาร
2. มีส่วนร่วมปฏิบัติงาน
3. มีส่วนร่วมตรวจสอบ ประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้บริหาร คณะครู
4. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ

รัตนฐาภรณ์ ธนโชติสุขสabay (2557 : 214 - 218) ได้เสนอได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 7 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
2. การสื่อสารภายในองค์กร
3. บรรยากาศภายในองค์กร
4. การทำงานเป็นทีม
5. การมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงาน
6. การมีส่วนร่วมของผู้บริหาร
7. คำนึงการมีส่วนร่วม โดยวิธีวิจัยเพื่อพัฒนา

พิณสุตา สิริธวัชศรี (2558 : 44-45) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้

1. การมีส่วนร่วมคิด
2. การมีส่วนร่วมตัดสินใจ
3. การมีส่วนร่วมวางแผน
4. การมีส่วนร่วมดำเนินการ
5. การมีส่วนร่วมรับผิดชอบ
6. การมีส่วนร่วมแก้ปัญหา
7. การมีส่วนร่วมติดตามประเมินผล
8. การมีส่วนร่วมชื่นชมผลสำเร็จ

เสาวนีย์ เตือนเด่น และคณะ (2558 : 8) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในด้านการวิเคราะห์ปัญหาและสาเหตุของปัญหา
2. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
3. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
4. การมีส่วนร่วมในการติดตาม และประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

สุภัททา อินทรศักดิ์ (2561 : 27) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 5 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมคิด
2. การมีส่วนร่วมวางแผน
3. การมีส่วนร่วมดำเนินการ
4. การมีส่วนร่วมประเมินผล
5. การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์

โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoft. 1980 : 213 – 218 อ้างถึงใน วชิรวิทย์ ชินะชาย, 2563 : 14-15) ได้เสนอกระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมไว้ 4 ประการ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการมีส่วนร่วม เพื่อให้ได้แนวความคิดการสร้างและประเมินทางเลือกต่าง ๆ การคัดเลือกการตัดสินใจเป็นศูนย์กลางของการเกิดความคิดที่หลากหลายรวมถึงการวางแผนเพื่อให้สิ่งที่ตัดสินใจเลือก บังเกิดผล
2. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ เป็นองค์ประกอบการทำงาน โครงการที่ได้จากคำถามที่ว่าใครทำประโยชน์ให้โครงการ ได้บ้าง และจะทำประโยชน์ได้โดยวิธีการใด
3. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์นั้น นอกจากความสำคัญการได้รับประโยชน์ ในเชิงปริมาณและคุณภาพแล้ว ต้องพิจารณาถึงการกระจายประโยชน์ในกลุ่มด้วย
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล สิ่งสำคัญที่ต้องสังเกต คือ ความเห็น ความชอบและความคาดหวัง ซึ่งจะมีอิทธิพล สามารถแปรเปลี่ยนพฤติกรรมของบุคคลในกลุ่มต่าง ๆ มีการรายงานเกี่ยวกับความสำเร็จในการประเมินผลไว้น้อย เนื่องจากเป็นสิ่งที่เข้าใจยากกว่าจะมีส่วนร่วมใน การประเมินผลอย่างไรจึงจะดีที่สุด จะทำการวิเคราะห์หรือวัดผลได้ต่อเมื่อทำกิจกรรมได้ 3 อย่างมาแล้ว

ตาราง 4 การวิเคราะห์กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม

กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ดร. สุนทราภรณ์ (2551)	อรรถชัย กักผล (2552)	จรัส อติวิทยการณ (2553)	ประสาร์ พรหมณา (2553)	รัตน์ฐาภรณ์ ธนโชติสุขสบาย (2557)	พินสุดา สิริรังศรี (2558)	เสาวนีย์ เตือนเด่น และคณะ (2558)	สุภัททา อินทศักดิ์ (2561)	โนวัชรวิทย์ ชินะชาโย (2563)
1. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	✓	✓					✓		
2. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	✓				✓	✓			✓
3. การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์	✓	✓					✓	✓	✓
4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	✓	✓				✓	✓	✓	✓
5. เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกใน ตนเอง		✓							
6. ร่วมคิดด้วยกันว่าอะไรที่เป็น ปัญหาของชุมชน		✓							
7. ร่วมกันวางแผนการดำเนินงาน		✓	✓						
8. การมีส่วนร่วมในการรับรู้ปัญหา			✓						
9. การมีส่วนร่วมในการลงทุน และปฏิบัติ			✓						
10. การมีส่วนร่วมในการหา แนวทางแก้ไข			✓						
11. มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะ เพิ่มประสิทธิภาพ ในการบริหาร				✓					
12. มีส่วนร่วมปฏิบัติงาน				✓				✓	

จากตารางผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม มี 27 ตัวแปร เมื่อพิจารณาความถี่ของตัวแปรสรุปได้ว่า มีตัวแปร 5 ด้าน ที่มีความถี่สูง จำนวน 3 - 6 ความถี่ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ 5) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนั้น ในการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยจึงได้สรุปตัวแปรออกมาทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาเป็นแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

3. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

3.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา

วิจิตร ศรีสอ้าน และคณะ (2548 : ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมของกลุ่มบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ร่วมมือกันทำกิจกรรมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกัน โดยการใช้กระบวนการและทรัพยากรที่เหมาะสม

บุญจันทร์ จันทรเจียม (2548 : 13) ได้ให้ความเห็นว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การปฏิบัติภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบในด้านการบริหารวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไปให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้กำหนดไว้

อุบล เพียรพิทักษ์ (2548 : 13) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารงานใน สถานศึกษาทุก ๆ ด้าน สำหรับรูปแบบและวิธีการในการบริหารงานแต่ละสถานศึกษาจะแตกต่างกันไปตามความรู้ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานของผู้บริหารแต่ละภารกิจของผู้บริหารสถานศึกษา

เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (2550 : ออนไลน์) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรม ต่าง ๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุก ๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกันกับความต้องการของสังคม โดยกระบวนการต่าง ๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีต่อบุคคล เพื่อให้บุคคลพัฒนาตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำรงชีวิตอยู่

มนตรีพิทักษ์ (2552 : 33) ได้กล่าวถึง การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัด การส่งเสริมช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้องที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา ให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

สังเวียน มาลาทอง (2556 : 9) ได้กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลทางการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษา ร่วมมือกัน พัฒนาค้นให้มีคุณภาพทั้งในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม

อรุณี ทองนพคุณ (2558 : 9) ได้กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคล หลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กเยาวชนประชาชนหรือสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน เช่น ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรม ค่านิยม บุคคลดังกล่าวเป็นสมาชิกที่ดีและมีประสิทธิภาพของ สังคมโดยกระบวนการทั้งที่เป็นระเบียบหรือคุณธรรมในด้านสังคมการเมืองเศรษฐกิจ

จันทร์ อิมโนบุญ (2559 : 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การ ดำเนินการใน กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาในทุกด้าน ที่เกิดจาก บุคลากรหลาย ๆ คน ในองค์กรร่วมมือกันบริหารจัดการ โดยใช้กระบวนการทางการบริหาร อย่างมีประสิทธิภาพ อาศัยวิธีการจัดการ องค์การที่เหมาะสม และสอดคล้องกับบริบทของ สถานศึกษาหรือหน่วยงานแต่ละแห่ง เพื่อพัฒนาค้นให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ และความเป็นคนดี

ตาราง 5 ความหมายของการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหาร การศึกษา	วิจิตร ศรีสุวาน และคณะ (2548)	บุญจันทร์ จันทระใจยม (2548)	อุบล เพียรพิทักษ์ (2548)	เลิศดาว กลิ่นศรีสุข (2550)	มนทิพย์ ทรงกิตติพิศาล (2552)	สังเวียน มาลาทอง (2556)	อรุณี ทองนพคุณ (2558)	จันทร์ อิมโนบุญ (2559)
กิจกรรมต่าง ๆ ที่กลุ่มบุคคล ร่วมมือกันดำเนินการ	✓			✓		✓	✓	✓
การบริหารงานหรือการดำเนิน กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษาและการจัดการศึกษา			✓			✓	✓	✓
การปฏิบัติการกิจของผู้บริหาร สถานศึกษาอย่างเป็นระบบ		✓						
การใช้ศาสตร์และศิลป์ในการ บริหารงานของผู้บริหาร			✓					
แต่ละภารกิจของผู้บริหาร สถานศึกษา								
การจัดการส่งเสริมช่วยเหลือกัน ของผู้เกี่ยวข้อง					✓			
บริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ วางไว้	✓	✓			✓			
เพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพตรง ตามความต้องการของสังคม				✓		✓	✓	✓

จากความหมายของการบริหารการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลในการบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่สถานศึกษาได้ กำหนดไว้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของสังคม

3.2 กระบวนการบริหารการศึกษา

นพพงษ์ บุญจิตาตุลย์ (อ้างถึงใน ชูติพงศ์ สุกปาน, 2551 : 9) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารการศึกษา หมายถึง แนวทาง เทคนิค หรือวิธีการที่ผู้บริหารใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย ดังนั้น ผู้บริหารจึงมีความจำเป็นต้องทราบกระบวนการ ทางการบริหารไว้ให้แม่นยำ และให้รู้ความสัมพันธ์ของกระบวนการเหล่านั้นเพื่อจะเลือกใช้ได้อย่างถูกต้อง

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (อ้างถึงใน ชูติพงศ์ สุกปาน, 2551 : 9) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารการศึกษานั้นประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญ 4 ขั้นตอน คือ การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการ การวางแผน และการประเมินผล

อรุณี ทองนพคุณ (2558 : 16) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารการศึกษาเป็นเรื่องของการตัดสินใจที่มีผลต่อการทำงานของกลุ่มคน เพื่อที่จะทำให้บรรลุตามจุดประสงค์ของกลุ่มสำเร็จได้โดยเริ่มต้นจากการวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุม ซึ่งกระบวนการเหล่านี้จะมีความเกี่ยวข้องกันไป

คุนทซ์ และโอดอนเนล (Koontz & Odonnell, 2001 : 297) ได้กล่าวว่า เป็น นักวิชาการ บริหารปัจจุบันให้ความเห็นว่างานในหน้าที่ของผู้บริหาร (Managerial functions) ได้แก่

1. การวางแผน (Planning) ประกอบด้วย การกำหนดเป้าหมาย และ วัตถุประสงค์ของ องค์การ และการปฏิบัติเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
2. การจัดองค์การ (Organizing) เป็นแผนงานจะดำเนินการไปได้ด้วยดีด้วยการ จัด องค์การที่ดี ซึ่งประกอบด้วย การนำปัจจัยทางการบริหาร เช่น คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และ วิธีการ บริหารที่จะทำให้เกิดสัมฤทธิ์ผล การจัดองค์การจึงหมายถึง การนำเอาทรัพยากรการบริหาร ทุก ประเภทมาบูรณาการเพื่อดำเนินการ
3. การจูงใจ (Motivating) คือ การจูงใจที่จะช่วยให้พนักงานทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ การจูงใจในที่นี้หมายถึง การอำนวยการ (Directing) การติดต่อสื่อสาร (Communicating) และการเป็น ผู้นำในการดำเนินการ (Leading)

4. การควบคุมงาน (Controlling) เป็นการติดตามและประเมินผลเพื่อเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานกับแผนที่ได้กำหนดไว้ว่ามีความเบี่ยงเบนไปจากความคาดหวังมากน้อยเพียงใด

จากกระบวนการบริหารการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า กระบวนการบริหารการศึกษา คือ แนวทาง เทคนิคหรือวิธีการที่ผู้บริหารนำมาใช้ในการปฏิบัติภารกิจให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายที่วางไว้

4. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพโรงเรียน

4.1 ความหมายของคำว่าคุณภาพ

ความหมายของคำว่า คุณภาพ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2556 : 3) ได้ให้ความหมายว่า คุณภาพ หมายถึง ลักษณะที่ดีเด่นของบุคคล หรือสิ่งของ

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2556 : 16) ได้กล่าวว่า คุณภาพ คือ การทำตามที่ถูกคำต้องการองค์การจะต้องคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าอยู่ตลอด ต้องระวังไม่ให้หวังโซ่คุณภาพหลุดจากกัน

Turner (1993) กล่าวว่า คุณภาพมีส่วนประกอบ 3 เรื่อง คือ 1. คุณภาพสูง (High Quality) กับคุณภาพดี (Good Quality) 2) ความเหมาะสมตามเป้าประสงค์ 3) การทำตามความต้องการของลูกค้า คุณภาพสูงกับคุณภาพดี ไม่เหมือนกัน คุณภาพสูง หมายถึง คุณสมบัติที่ดีที่สุด แต่อาจจะแพงไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้า แต่คุณภาพดีขึ้นอยู่กับลูกค้า ผู้ที่จะบอกได้ดีที่สุดคือลูกค้าการจัดการคุณภาพ จึงเป็นการทำตามที่ถูกคำต้องการ

Deming (2012) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การบรรลุข้อตกลงในการผลิต หรือทำให้ได้ตามข้อกำหนด

จากความหมายของคำว่าคุณภาพสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพ หมายถึง การทำตามความต้องการหรือความคาดหวัง เพราะลูกค้ามีความต้องการและความคาดหวังในการซื้อสินค้าหรือบริหารเสมอ และถ้าสินค้าหรือบริการดังกล่าวตอบสนองความต้องการหรือความคาดหวัง จะทำให้สินค้าหรือบริหารมีคุณภาพ

4.2 ความหมายของคุณภาพการศึกษา

ความหมายของคำว่า คุณภาพการศึกษา มีนักวิชาการได้ให้ความหมายทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2550 : 5-7) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา คือ คุณภาพผู้เรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคุณภาพดี

กระทรวงศึกษาธิการ (2553 : 3) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณภาพของผู้จบการศึกษาจะต้องมีความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติต่างๆ อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนด

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2554 : 8) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่างๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรอันเป็นผลมาจากที่หน่วยงานและบุคคลทุกระดับทุกฝ่ายทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ร่วมกันชุมชนจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

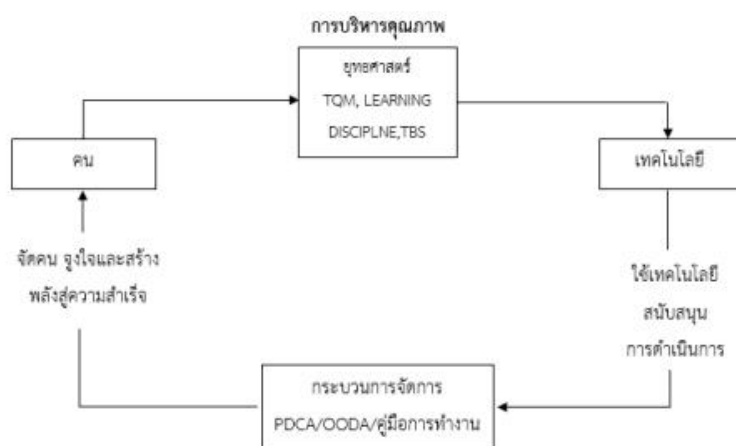
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : 10-13) กล่าวว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง ภาพรวมของผลที่เกิดกับผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ และคุณธรรมตามที่คุณเรียนแต่ละระดับพึงมีพึงเป็น

จากความหมายของคุณภาพการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า คุณภาพการศึกษา หมายถึง คุณลักษณะของผู้เรียนที่มีความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม คุณสมบัติต่างๆ อย่างครบถ้วนตามหลักสูตรกำหนด

4.3 การบริหารจัดการคุณภาพ

ความหมายของคำว่า การบริหารจัดการคุณภาพ มีนักวิชาการได้ให้ความหมายทั้งเหมือนกันและแตกต่างกัน ดังต่อไปนี้

ศิริพงษ์ ลดาวัลย์ ณ อยุธยา (2550 : 13) กล่าวว่า การบริหารจัดการคุณภาพ หมายถึง การบริหารคุณภาพเป็นการใช้การทำงานที่เป็นระบบที่ดีในการจัดการทุกเรื่องในองค์การให้มีคุณภาพไม่ว่าจะเป็นคุณภาพผลิตภัณฑ์ คุณภาพบริหาร คุณภาพการปฏิบัติงาน คุณภาพกระบวนการและคุณภาพบุคลากร

ภาพประกอบ 2 แบบจำลองการบริหารคุณภาพ

ที่มา : ศิริพงษ์ อดาวลัย ณ อยุรยา (2550 : 13)

สำหรับยุทธศาสตร์ที่สถานศึกษาควรที่จะเลือกมาใช้ในการบริหารคุณภาพ ได้แก่

1. ยุทธศาสตร์ที่เน้นการปรับกระบวนการอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ได้แก่ TQM, (Total Quality Management) ในการบริหารคุณภาพ (Quality Management) สถานศึกษาควรเน้นการสร้างจิตสำนึกให้แก่หัวหน้ากลุ่ม หัวหน้าฝ่ายและผู้ปฏิบัติงานทุกระดับชั้นทั่วทั้งองค์กรว่าคุณภาพเป็นสิ่งสำคัญต่อลูกค้า การบริหารนี้มิได้ละเลยต่อการทำให้เป็นมาตรฐาน แต่จะเน้นความสำคัญการสร้างคนให้รู้จักคิดสร้างสรรค์ตลอดเวลาที่จะหาทางปรับปรุง ผลผลิต (นักเรียน) และการปรับปรุงบริการต่าง ๆ ให้มีคุณภาพดียิ่งขึ้นมากกว่าให้ความสำคัญต่อเอกสารมาตรฐานแนวทางการบริหารนี้ถือว่าคนเป็นศูนย์กลางของคุณภาพ และจิตสำนึกของการสร้างคุณภาพคือ จิตสำนึกที่มุ่งมั่นสร้างความพึงพอใจให้ลูกค้าตลอดเวลา เสี่ยงของลูกค้าเป็นเสี่ยงที่มีความหมายเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะนำไปสู่ การเจริญเติบโต ชาวญี่ปุ่นเรียกระบบบริหารนี้ว่า Total Quality Control: TOC ในขณะที่ชาวตะวันตกและชาวไทยรู้จักในชื่อ Total Quality Management: TQM ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การให้ความสำคัญแก่บุคลากรและการพัฒนาบุคลากรตลอดเวลา ถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารคุณภาพที่สถานศึกษาควรจะต้องให้มีขึ้น TQM, (Total Quality Management) มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่ว่า เป็นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยให้ผู้เกี่ยวข้องส่วนใหญ่มีส่วนร่วม
2. ยุทธศาสตร์ที่เน้นปรัชญาของกระบวนการเรียนรู้ (Learning Discipline) ได้แก่ การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization)

ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ (2550 : 23) กล่าวว่า การบริหารจัดการคุณภาพ หมายถึง การสร้างคุณภาพในองค์การต่าง (ทั้งภาคราชการและเอกชน ไม่ได้เป็นอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของฝ่ายบริหารคุณภาพ ฝ่ายพัฒนาคุณภาพหรือฝ่ายประกันคุณภาพขององค์การ แต่เป็นงานที่สมาชิกทุกคนในองค์การต้องมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา การสร้างนวัตกรรมใหม่และการพัฒนาคุณภาพของตนเอง หน่วยงาน และองค์การตามลำดับ คุณภาพเป็นเรื่องที่ต้องเกิดจากความเข้าใจ ความซาบซึ้ง และการปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้เห็นผลลัพธ์ที่สร้างสรรค์และเป็นรูปธรรมแก่องค์การ ซึ่งต้องดำเนินการผ่านกระบวนการวางแผน ดำเนินงาน และควบคุมอย่างเป็นระบบหรือที่เรียกว่า การจัดการคุณภาพ (Quality-Management) ซึ่งประกอบด้วยงานที่สำคัญคือการวางแผนคุณภาพการปรับปรุงคุณภาพ และการควบคุมคุณภาพ

1. การวางแผนเชิงกลยุทธ์ (Strategic Quality Planning) การกำหนดวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และการวางแผนคุณภาพ เป็นจุดเริ่มต้นของการบริหารคุณภาพโดยที่การจัดการคุณภาพจะต้องบูรณาการเข้ากับการดำเนินงานในทุกระดับ ตั้งแต่การกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการที่จะต้องตระหนักถึงความจำเป็น และให้ความสำคัญกับการสร้างคุณภาพที่เป็นรูปธรรม และเข้าถึงส่วนขององค์การ โดยผู้บริหารจะต้องสร้างวิสัยทัศน์คุณภาพให้สอดคล้องกับความต้องการของธุรกิจและนำวิสัยทัศน์มาแปลเป็นภารกิจ กลยุทธ์ และแผนคุณภาพที่มีความชัดเจน ครอบคลุมและเป็นรูปธรรม

2. การปรับปรุงคุณภาพ (Quality Improvement) การแก้ไขปัญหาและการพัฒนาคุณภาพขององค์การจะต้องดำเนินงานอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องด้วยความรอบคอบและความเข้าใจในข้อจำกัดของสถานการณ์ โดยผู้พัฒนาคุณภาพจะต้องศึกษา วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นตามหลักเหตุผล และหลักการทางวิทยาศาสตร์ โดยพยายามหาวิธีการที่เรียบง่ายแต่มีประสิทธิภาพที่สุด มาใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนางาน ซึ่งต้องดำเนินงานผ่านการบริหารการฝึกอบรมและการเสริมแรงอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกทุกคนมีจิตสำนึก มีความมุ่งมั่นและต้องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพในทุกระดับ เพื่อให้องค์การสามารถบรรลุความเป็นเลิศของคุณภาพและการดำเนินงานอย่างยั่งยืน

3. การควบคุมคุณภาพ (Quality Control) เป็นกระบวนการจัดระบบการทำงานและการปฏิบัติการ เพื่อให้แน่ใจว่าผลิตภัณฑ์หรือบริหารที่ผลิตขึ้น มีคุณสมบัติสอดคล้องกับที่กำหนดไว้ ซึ่งจะดำเนินการโดยกำหนดมาตรฐาน เกณฑ์ และวิธีการติดตามตรวจสอบคุณภาพเพื่อประเมินและเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับมาตรฐาน โดยปรับการดำเนินงานและผลลัพธ์ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน โดยผู้ควบคุมคุณภาพอาจจะตัดสินใจแก้ไขปัญหาตามความเหมาะสม

การควบคุมคุณภาพจะเป็นทั้งงานพื้นฐาน และเป็นส่วนประกอบที่สำคัญในการจัดการคุณภาพ เพื่อสร้างความแน่ใจว่าธุรกิจสามารถดำเนินงานอย่างคงเส้นคงวา และส่งมอบผลงานที่มีคุณภาพ แก่ลูกค้าได้ตรงตามที่ตกลงอย่างสม่ำเสมอ

ริชาร์ด โสมเกษตรินทร์ (2550 : 13 - 14) กล่าวว่า Deming (1980 : 112 อ้างถึงใน สมศักดิ์สินธุระเวชญ์ 2542 : 188 - 190) ได้กล่าวถึงหลักการบริหารตามกระบวนการพัฒนาคุณภาพวงจร PDCA มีกระบวนการบริหารตามลำดับ 4 ขั้นตอน ต่อไปนี้

1. การวางแผน (Plan) การวางแผนจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่รูปแบบที่เป็นจริงขึ้นมาในรายละเอียดให้พร้อมในการเริ่มต้นลงมือปฏิบัติ ข้อกำหนดของการวางแผนมีดังนี้

- 1.1 กำหนดขอบเขตของปัญหาให้ชัดเจน
- 1.2 กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย
- 1.3 กำหนดวิธีการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายให้ชัดเจน และถูกต้องแม่นยำที่สุดเท่าที่เป็นไปได้

2. การปฏิบัติ (Do) ประกอบด้วยการทำงาน 3 ระบบ คือ

2.1 การวางกำหนดการ

- 2.1.1 การแยกแยะกิจกรรมต่าง ๆ ที่ต้องกระทำ
- 2.1.2 กำหนดเวลาที่คาดว่าจะใช้ในกิจกรรมแต่ละอย่าง
- 2.1.3 การจัดสรรทรัพยากรต่าง ๆ

2.2 การจัดแบบเมทริกซ์ (Matrix Management) การจัดการแบบนี้สามารถช่วยดึงเอาผู้เชี่ยวชาญหลายแขนงจากแหล่งต่าง ๆ มาได้ และเป็นวิธีช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายต่าง ๆ

2.3 การพัฒนาขีดความสามารถในการทำงานของผู้ร่วมงาน

2.3.1 ให้ผู้ร่วมงานเข้าใจถึงงานทั้งหมด และทราบเหตุผลที่ต้องกระทำนั้น ๆ

2.3.2 ให้ผู้ร่วมงานพร้อมในการใช้ดุลยพินิจอันเหมาะสมในการปฏิบัติงานด้วยความยืดหยุ่น ภายใต้ข้อจำกัดของแนวทางที่กำหนดไว้

2.3.3 สอนให้ผู้ร่วมงานฝึกกระบวนการทางความคิด โดยการฝึกฝนด้วยการทำงาน (On - The - Job - Training)

2.3.4 พัฒนาให้เป็นคนมีความสามารถหลาย ๆ ด้าน

2.3.5 พัฒนาจิตใจรักการร่วมมือกัน

3. การตรวจสอบ (Check) การตรวจสอบทำให้รับรู้สถานการณ์ของงานที่เป็นอยู่เปรียบเทียบกับสิ่งที่วางแผน ซึ่งมีกระบวนการ ดังนี้

3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ

3.2 รวบรวมข้อมูล

3.3 พิจารณากระบวนการทำงานเป็นตอนๆ เพื่อแสดงจำนวนและคุณภาพของผลงานที่ได้รับในแต่ละขั้นตอนเปรียบเทียบกับที่ได้วางแผนไว้

3.4 การรายงานจะเสนอผลการประเมิน รวมทั้งมาตรการป้องกันความผิดพลาดหรือความล้มเหลว

4. การแก้ปัญหา (Action) ผลของการตรวจสอบ หากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ได้ไม่ตรงตามเป้าหมาย หรือผลงานไม่ได้มาตรฐาน ให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาลักษณะปัญหาที่ค้นพบ

4.1 ถ้างานเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมาย ต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ

4.2 ถ้าพบความผิดปกติใด ๆ ให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกันเพื่อมิให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีก

วิพุธ อ่องสกุล (2557 : 9) ได้เป็นบุคคลแรกที่มีการเสนอหลักแห่งความจริงเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และเป็นผู้ส่งเสริมการใช้งานวงล้อ PDCA (Plan Do Check Act โดยการปรับปรุงและขยายผลให้ครบ หลังจากนั้นกลับมาวางแผน ปรับปรุง วัดผลและขยายผล เป็นวงรอบ และทำอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continual Improvement) โดยเดิมมีมองเรื่องคุณภาพเป็นสิ่งที่ต้องปรับเปลี่ยนตามความต้องการของลูกค้าทั้งในปัจจุบัน และอนาคต เนื่องจากความต้องการลูกค้าเปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง ทำให้การปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้เกิดคุณภาพจึงต้องทำอย่างต่อเนื่อง ซึ่งปรัชญาการบริหารคุณภาพของเดมมิ่ง ประกอบด้วยประเด็นสำคัญ 14 ประการ ดังนี้

1. การมีวัตถุประสงค์ในการปรับปรุงคุณภาพที่แน่นอน ชัดเจน เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงผลผลิตและบริการ โดยใช้การศึกษาค้นคว้าและนำนวัตกรรมมาปรับปรุงการออกแบบการผลิตและบริการอย่างสม่ำเสมอ

2. การปรับให้เข้ากับปรัชญาใหม่ และยอมรับการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการนำแนวคิดของทุกคนทุกฝ่ายมาใช้ตัดสินใจร่วมกัน นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนระดับสูงจะต้องสร้างวัฒนธรรมด้านคุณภาพขึ้นในองค์กรจนกลายเป็นวิถีชีวิต

3. การยึดมั่นในหลักการสร้างคุณภาพการผลิตโดยใช้กระบวนการทางสถิติ เพื่อให้เป็นหลักในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การ

4. การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการในด้านต่าง ๆ สนใจและยอมรับแนวคิด ข้อเสนอแนะของผู้รับบริการ รวมทั้งการตอบสนองความต้องการเพื่อให้ผู้รับบริการพึงพอใจ

5. ปรับปรุงระบบการทำงานเพื่อให้เกิดคุณภาพการผลิตและการลดต้นทุนอย่างต่อเนื่อง

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการผลิตและการบริการ

6. จัดการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพให้กับบุคลากรให้หน่วยงานทุกคน โดยอาจจัดให้มีสถาบันเพื่อการฝึกอบรมขึ้นเป็นการเฉพาะ

7. สร้างภาวะผู้นำทางการบริหารให้เกิดขึ้นกับบุคลากรทุกระดับเพื่อประสิทธิภาพการทำงาน

8. ขจัดความกลัวหรืออุปสรรคในการแสดงความคิดเห็นของบุคลากร โดยมีการสื่อสารแบบสองทางและผู้บริหารโรงเรียนต้องใช้วิธีปรึกษาหารือมากกว่าสั่งการ

9. มีการร่วมกันทำงานเป็นทีม สนับสนุนการทำงานร่วมกัน

10. เน้นการกระตุ้นให้ทุกคนมีแรงจูงใจในการทำงาน โดยบอกวิธีการกระทำให้ถึงเป้าหมายว่าควรทำอย่างไร (How to) เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพงานเป็นหลักโดยไม่ยึดติดกับคำขวัญหรือเป้าหมายที่เป็นตัวเลขเพียงอย่างเดียว

11. เน้นการทำงานโดยคำนึงถึงคุณภาพ (How Good) มากกว่าการมุ่งเน้นปริมาณหรือ มุ่งการทำงานให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพ

12. ขจัดสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานของบุคลากร กระตุ้นให้ทุกคนใช้ความสามารถในการทำงานให้เต็มศักยภาพ ให้ความเป็นธรรมและเอาใจใส่บุคลากรทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน

13. สนับสนุนให้บุคลากรได้รับการศึกษาและฝึกอบรม เพื่อเพิ่มพูนความรู้ที่เป็นประโยชน์ ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งการปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ

14. จัดคนเข้าทำงานให้เหมาะสมเพื่อนำสู่การเปลี่ยนแปลงที่ทำให้เกิดคุณภาพ

จากหลักการทั้ง 14 ของ เดมมิง (Deming) นั้น จะไม่จำกัดตัวอยู่ในการสร้างสินค้าหรือบริการที่มีคุณภาพเท่านั้น แต่จะขยายตัวครอบคลุมการดำเนินงานขององค์การอย่างทั่วถึงโดยจะเสริมสร้างและพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะสอดคล้องกับหลักการของ TQM ที่ให้ความสำคัญกับลูกค้า การดำเนินงานต้องสามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า

อย่างถูกต้องเหมาะสม ส่งผลให้องค์กรสามารถพัฒนาตนเอง โดยได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนทั้งในรูปแบบที่เป็นตัวเงิน และไม่เป็นตัวเงินสูงขึ้น

แนวคิดของวัฏจักร PDCA นี้ชื่อฮาร์ท (Shewhart) เป็นผู้พัฒนาขึ้นเป็นคนแรกในปี ค.ศ. 1939 และเดมมิง (Deming) เป็นผู้นำมาเผยแพร่ในประเทศญี่ปุ่นเมื่อปี ค.ศ. 1950 จนเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายในชื่อวัฏจักรเดมมิง (Deming Cycle) หรือวงจรคุณภาพ (Quality Control Cycle: PDCA) หรือวัฏจักรแห่งการบริหารคุณภาพ จุดมุ่งหมายที่แท้ของ PDCA ซึ่งเป็นกิจกรรมพื้นฐานในการบริหารคุณภาพ นั้นมิใช่เพียงแค่การปรับแก้ผลลัพธ์ที่เบี่ยงเบนออกไปจากเกณฑ์มาตรฐานให้กลับมาอยู่ในเกณฑ์ที่ต้องการเท่านั้น แต่เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่รอบของ PDCA อย่างต่อเนื่องอย่างเป็นระบบ และอย่างมีการวางแผน PDCA สูงขึ้นเรื่อย

วงจรควบคุมคุณภาพ PDCA มีภารกิจหลัก 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Plan-P)

ขั้นที่ 2 การปฏิบัติตามแผน (Do-D)

ขั้นที่ 3 การตรวจสอบผลการปฏิบัติ (Check-C)

ขั้นที่ 4 การแก้ไขปัญหา (Act-A)

การนำแนวคิดเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA มาปรับปรุงงานอย่างต่อเนื่องแล้ว จะส่งผลให้งานที่กระทำอยู่นั้นมีคุณภาพตลอดไป ซึ่งภารกิจหลักของการปรับปรุงคุณภาพโดยใช้วงจร PDCA มีดังต่อไปนี้

1. การวางแผน (Plan-P) หมายถึง ขั้นตอนการศึกษาปัญหา การกำหนดเป้าหมายการแก้ปัญหา และการวางแผนแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน การวางแผนจะช่วยพัฒนาความคิดต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติ

2. การปฏิบัติตามแผน (Do-D) หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินการแก้ปัญหา หรือการนำวิธีการแก้ปัญหาไปปฏิบัติ

3. การตรวจสอบ (Check-C) หมายถึง ขั้นตอนการเปรียบเทียบผลการแก้ปัญหาที่ได้จากการตรวจสอบแล้วว่าได้ผลการกำหนดเป็นมาตรฐานการทำงานเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติต่อไป หากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นให้ปฏิบัติตามการแก้ไขลักษณะของปัญหาที่ค้นพบ

4. การพัฒนาและแก้ไขปรับปรุง (Action-A) หมายถึง ขั้นตอนการแก้ไขปรับปรุง หรือ การพัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่เป็นข้อบกพร่องให้เป็นไปตามมาตรฐาน ซึ่งอาจจะจำเป็นต้องมีการวางแผนดำเนินงานใหม่ก็ได้

จากคำกล่าวของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน เกี่ยวกับการบริหารจัดการคุณภาพ สามารถ สรุปได้ว่า การบริหารจัดการคุณภาพ เป็นกระบวนการบริหารคุณภาพ โดยใช้การทำงานที่เป็นระบบที่ดีในการจัดการทุกเรื่องในองค์กรให้มีคุณภาพ ทั้งคุณภาพผลิตภัณฑ์ คุณภาพบริหาร คุณภาพ การปฏิบัติงาน คุณภาพกระบวนการ และคุณภาพบุคลากร

จากคำกล่าวของนักวิชาการหลาย ๆ ท่าน เกี่ยวกับการจัดการคุณภาพเดมมิง (Deming) สามารถสรุปได้ว่า การจัดการคุณภาพเดมมิง เป็นการกระทำดังกล่าวจะต้องปฏิบัติอย่างต่อเนื่องกันไปอย่างไม่มีที่สิ้นสุด เปรียบเสมือนกับวงจรที่มีการหมุนไปเรื่อย ๆ ทั้งนี้เพื่อให้เกิดคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

กล่าวโดยสรุปวงจร PDCA คือ วิธีการที่เป็นขั้นตอนในการทำงานให้สำเร็จ อย่างถูกต้องมีประสิทธิภาพและเชื่อถือวางใจได้ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการปรับปรุงคุณภาพและพัฒนาการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ คณะกรรมการอุดมศึกษา (2553 : 2) ได้กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา โดยมีแนวคิดการดำเนินงานที่น่าสนใจและได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย เช่น กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Wise Improvement Process) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Learning Network) และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation Utilization) เป็นต้น ซึ่งการนำแนวคิดเหล่านี้ไปดำเนินงานเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของสถานศึกษา มิใช่เป็นการเพิ่มภาระงานที่มากขึ้น แต่เป็นการเสริมหรือสนับสนุนให้โรงเรียนมีระบบหรือวิธีการที่จะพัฒนาโรงเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA โดยใช้ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นฐานในการขับเคลื่อนให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน

การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ PDCA ในขั้นการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงาน (Check) เป็นขั้นที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่จะป้อนข้อมูลเชื่อมโยงไปสู่ขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) เพื่อเป็นพื้นฐานในขั้นการวางแผนพัฒนา (Plan) ทำให้วงจรคุณภาพ PDCA ขับเคลื่อนไปครบวงจรคุณภาพและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขั้นการปรับปรุงพัฒนา (Act) นั้นมีความหมายเป็น 2 นัย กล่าวคือ นัยแรก ถ้าพบว่าผลการประเมินคุณภาพบรรลุตามวัตถุประสงค์อยู่ในเกณฑ์ที่ดีก็รักษาวินัยปฏิบัติที่ดี (Best practice) ไว้ แล้วนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) ของสถานศึกษา ส่วนนัยที่สอง ถ้าผลการประเมินไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ ต้องนำผล การประเมินมาพิจารณา วิเคราะห์สาเหตุของปัญหาเพื่อ

การวางแผนปรับปรุงพัฒนา (Plan) ในปีต่อไป รวมทั้งเรื่องที่ไม่เป็นปัญหาก็ต้องพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น การพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามกลไกของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ก็จะขับเคลื่อนสู่ การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน คุณภาพการศึกษาก็จะพัฒนาขึ้น ตามลำดับ แม้แต่มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard) เมื่อนำไปสู่การปฏิบัติในปีต่อไปก็ต้องมี การประเมินและปรับปรุงพัฒนาเช่นกัน ดังนั้น สถานศึกษาที่มุ่งสร้างวัฒนธรรมคุณภาพให้ยั่งยืน จำเป็นต้องขับเคลื่อนวงจรคุณภาพ PDCA กับ SDCA (Standard-Do-Check-Act) ให้ก้าวหน้า ต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง ด้วยกลวิธีที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษา ซึ่งการใช้แนวคิด ต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องของโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับ การปฏิบัติงานตามวงจรคุณภาพ PDCA อย่างแนบแน่น ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และยั่งยืน อันจะส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

ดังนั้น ในการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยจึงใช้การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามวงจรคุณภาพ PDCA ประกอบด้วยขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้ 1. ขั้นตอนการวางแผน 2. ขั้นตอน การปฏิบัติตามแผน 3. ขั้นตอนการตรวจสอบ และ 4. ขั้นตอนการพัฒนาและแก้ไขปรับปรุง เพื่อขับเคลื่อนสู่การปรับปรุงพัฒนาตามวงจรคุณภาพอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

5. การกำหนดค่าเป้าหมายการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

5.1 ค่าเป้าหมายในการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้น พื้นฐาน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้กำหนดค่าเป้าหมายในการ ประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและ มาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก ไว้ ดังนี้ (ฝ่ายงานประกันคุณภาพ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน, 2565)

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)	ค่าเป้าหมาย
มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน	
ประเด็นที่ 1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.1 ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.2 ความสามารถในการวิเคราะห์ การคิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแก้ปัญหา	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.6 มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่ออาชีพ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.1.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ (แผนการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย)	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 1.2.4 สุขภาวะทางร่างกายและลักษณะจิตสังคม	ยอดเยี่ยม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)	ค่าเป้าหมาย
มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ	
ประเด็นที่ 2.1 มีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่ สถานศึกษากำหนดชัดเจน	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของ สถานศึกษา	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพ ผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุก กลุ่มเป้าหมาย	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญ ทางวิชาชีพ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้	ยอดเยี่ยม
มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	
ประเด็นที่ 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติ จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็น ระบบ และนำผลมาพัฒนาผู้เรียน	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อน กลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้	ยอดเยี่ยม

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)	คำเป้าหมาย
มาตรฐานที่ 4 โครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS)	
ประเด็นที่ 4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (EPTS)	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 4.2 ทักษะและความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอภาษาอังกฤษ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 4.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามสถานศึกษากำหนด	ยอดเยี่ยม
ประเด็นย่อยที่ 4.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 4.3 กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 4.4 การส่งเสริมทักษะชีวิต	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 4.5 การส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจ	ยอดเยี่ยม
มาตรฐานที่ 5 ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	
ประเด็นที่ 5.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ร้อยละ 80 ขึ้นไปของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับ ดีเลิศ
ประเด็นที่ 5.2 การบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู	ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้รับการประเมินด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชน และสังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะในระดับ ดีเลิศ

มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน)	คำเป้าหมาย
ประเด็นที่ 5.3 ทักษะกระบวนการนิเทศอย่างเป็น กัลยาณมิตรของครูพี่เลี้ยง	ร้อยละ 80 ของครูพี่เลี้ยงที่ได้รับ การแต่งตั้งจากทางโรงเรียนให้ เป็นผู้ดูแลนิสิตฝึกประสบการณ์ วิชาชีพครูได้รับการประเมินอยู่ ในระดับ ดีเลิศ
ประเด็นที่ 5.4 ผลการวิจัยมีคุณภาพในระดับสากล	
ประเด็นที่ 5.5 จำนวนนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ	ดี
มาตรฐานที่ 6 การบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน	
ประเด็นที่ 6.1 จัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วม ระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 6.2 ดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคม บรรลุตามแผนที่กำหนดไว้	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 6.3 พื้นที่บริการวิชาการมีการประเมินผล ความสำเร็จด้านปริมาณผู้เข้ารับบริการ	ยอดเยี่ยม
ประเด็นที่ 6.4 พื้นที่บริการวิชาการมีการประเมินผลความ พึงพอใจ	ยอดเยี่ยม

5.2 เกณฑ์การประเมินตนเอง

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1.1.1 ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิด

คำนวณ

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียน
ทุกระดับชั้น ที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นไป ในรายวิชาพื้นฐานของกลุ่มสาระ
การเรียนรู้ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และการประเมินการอ่านคิด วิเคราะห์ และ
การเขียนสื่อความของทุกรายวิชา

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณในระดับดีขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณในระดับดีขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณในระดับดีขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณในระดับดีขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณในระดับดีขึ้นไป

1.1.2 ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและแก้ปัญหา

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หัวข้อ “มีความคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์” ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอนแต่ละรายวิชา อาจารย์ประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ในสัดส่วน 5 : 3 : 1 : 1

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในระดับดีขึ้นไป

1.1.3 ความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากจำนวนนวัตกรรมที่นักเรียนสามารถผลิตได้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

โดยนวัตกรรม หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ แนวคิดหรือกระบวนการใหม่ที่เกิดจากการใช้ความรู้ และความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาและสามารถนำมาต่อยอดหรือพัฒนาต่อได้

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถสร้างนวัตกรรม 50 ชิ้นขึ้นไป
ดีเลิศ	นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถสร้างนวัตกรรม 40-49 ชิ้น
ดี	นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถสร้างนวัตกรรม 30-39 ชิ้น
ปานกลาง	นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถสร้างนวัตกรรม 20-29 ชิ้น
กำลังพัฒนา	นักเรียนทุกระดับชั้นมีความสามารถสร้างนวัตกรรม น้อยกว่า 20 ชิ้น

1.1.4 ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หัวข้อ “มีความสามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยี” ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอนแต่ละรายวิชา อาจารย์ประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ในสัดส่วน 5 : 3 : 1 : 1

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.1.5 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

1.1.6 ความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป ทั้งระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนต้นตอนปลาย

ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้นไป

ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้รับผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้มีผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในโครงการค่ายทักษะชีวิต

ค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่มีผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ในระดับดีขึ้นไป ข้อมูลผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ของนักเรียนภาคปกติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ปีการศึกษา 2564 ในระดับดีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 100

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป (เกรดเฉลี่ย 3.0 ขึ้นไป)

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาพื้นฐานการงานอาชีพในระดับดีขึ้นไป

ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้นไป

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้น
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้น
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้น
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้น
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาเอกของแผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก ในระดับดีขึ้น

ผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลการประเมิน “ผ่านเกณฑ์” ในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ในระดับดีขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ในระดับดีขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ในระดับดีขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ในระดับดีขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หัวข้อ “รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ในระดับดีขึ้นไป

1.1.7 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ (แผนการเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย)

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากร้อยละเฉลี่ยของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปในกลุ่มโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ โดยมีการประเมินดังนี้

แผนการเรียนที่ 1 วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ประเมินจากร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นไป (3.00) ในรายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม อังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ ฟิสิกส์เพิ่มเติม เคมีเพิ่มเติม และชีววิทยาเพิ่มเติม

แผนการเรียนที่ 2 คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ประเมินจากร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นไป (3.00) ในรายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม คณิตศาสตร์เพิ่มเติม ข ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ประวัติศาสตร์ และภูมิศาสตร์

แผนการเรียนที่ 3 ภาษาต่างประเทศ ประเมินจากร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นไป (3.00) ในรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ภาษาจีน ภาษาญี่ปุ่น ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน

แผนการเรียนรู้ที่ 4 ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ (ก) ประเมินจากร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้น (3.00) ในรายวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มเติม ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาค้นคว้า ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร และเลือกเพิ่มเติม (วิชาเอกประกอบด้วย ดนตรีไทย, ดนตรีสากล, นาฏศิลป์, ทัศนศิลป์, นิเทศศิลป์, นิเทศศาสตร์ดิจิทัล, อาหารและโภชนาการ, นิติรัฐ)

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปในกลุ่มโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปในกลุ่มโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปในกลุ่มโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปในกลุ่มโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ 3.00 ขึ้นไปในกลุ่มโปรแกรมการเรียนรู้พิเศษ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1.2.1 การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหัวข้อ ประกอบด้วย

1. ใฝ่รู้ใฝ่เรียน
2. มีความคิดและแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับสถานการณ์
3. มีความสามารถในการสื่อสารและใช้เทคโนโลยี
4. รู้ศักยภาพตนเอง
5. รู้หน้าที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้
6. ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและมีจิตสาธารณะ
7. มีสุขภาพจิตที่ดี

8. มีความเชื่อมั่นและแสดงออกอย่างมีเหตุผล

9. มีความเป็นไทย

10. มีสุขนิสัยที่ดี

ในระดับดีขึ้นไป ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน
แต่ละรายวิชา อาจารย์ประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ในสัดส่วน 5 : 3 : 1 : 1

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.2.2 ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหัวข้อ “มีความเป็นไทย” ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอน แต่ละรายวิชา อาจารย์ประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ในสัดส่วน 5 : 3 : 1 : 1 ในระดับดีขึ้นไป

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.2.3 การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหัวข้อ “ผู้นำที่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้” ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอนแต่ละรายวิชา อาจารย์ประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ในสัดส่วน 5 : 3 : 1 : 1 ในระดับดีขึ้นไป

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.2.4 สุขภาวะทางร่างกาย และจิตสังคม

คำอธิบาย ประเด็นย่อยนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนที่ได้ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ในหัวข้อ “มีสุขภาพจิตที่ดี” “มีความเชื่อมั่นและแสดงออกอย่างมีเหตุผล” และ “มีสุขนิสัยที่ดี” ซึ่งได้รับการประเมินจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้สอนแต่ละรายวิชา อาจารย์ประจำชั้น นักเรียน และผู้ปกครอง ในสัดส่วน 5 : 3 : 1 ในระดับดีขึ้นไป

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 ผ่านการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 การมีเป้าหมาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

ตัวชี้วัด

สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่เกิดจากการรับรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง กำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนกลยุทธ์

สถานศึกษามีแผนกลยุทธ์ฉบับปัจจุบันที่ได้รับการเห็นชอบจากกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน

สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่สัมพันธ์กัน

สถานศึกษามีแผนปฏิบัติการประจำปีที่ขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรมให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ

สถานศึกษากำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรม

สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่ครอบคลุมมาตรฐานการประกันคุณภาพภายใน

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่มีความสัมพันธ์กัน และครอบคลุมมาตรฐาน การประกันคุณภาพการศึกษา อันเกิดจากการรับรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนกลยุทธ์ และได้รับการเห็นชอบจากกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ทั้งนี้สถานศึกษายังมีแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม ให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยกำหนดตัวชี้วัดเพื่อประเมินความสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมอีกด้วย
ดีเลิศ	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่มีความสัมพันธ์กัน และครอบคลุมมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษา อันเกิดจากการรับรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนกลยุทธ์ และได้รับการเห็นชอบจากกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน ทั้งนี้สถานศึกษายังมีแผนปฏิบัติการประจำปีเพื่อขับเคลื่อนโครงการ/กิจกรรม ให้เป็นไปตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ
ดี	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ ที่มีความสัมพันธ์กัน อันเกิดจากการรับรู้ร่วมกันของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนกลยุทธ์ และได้รับการเห็นชอบจากกรรมการบริหารสถานศึกษาเป็นลายลักษณ์อักษรชัดเจน
ปานกลาง	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจ โดยกำหนดไว้อย่างชัดเจนในแผนกลยุทธ์
กำลังพัฒนา	สถานศึกษามีเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจไม่ชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

ตัวชี้วัด

สถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษาการสร้างโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการ

สถานศึกษาดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาทั้งภายในและภายนอก เพื่อพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพในการบริหารจัดการ และดำเนินการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยมีรายงานการประเมินตนเองที่มีคุณภาพส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง
ดีเลิศ	สถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรในการบริหารงานอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และดำเนินการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยมีรายงานการประเมินตนเองที่มีคุณภาพส่งให้หน่วยงานต้นสังกัดอย่างต่อเนื่อง
ดี	สถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรในการบริหารงานอย่างเป็นระบบ และดำเนินการประกันคุณภาพทั้งภายในและภายนอก โดยมีรายงานการประเมินตนเองส่งให้หน่วยงานต้นสังกัด
ปานกลาง	สถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรในการบริหารงาน และดำเนินการประกันคุณภาพภายใน โดยมีรายงานการประเมินตนเองเป็นหลักฐาน
กำลังพัฒนา	สถานศึกษาจัดโครงสร้างองค์กรในการบริหารงานไม่ชัดเจน และกำลังอยู่ในระหว่างการศึกษาการประกันคุณภาพ

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตร สถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

ตัวชี้วัด

สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพของผู้เรียนรอบด้าน
สถานศึกษาให้ความสำคัญในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มี
คุณภาพครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย

สถานศึกษามีการประเมินผลอย่างเป็นระบบและนำข้อมูลมาใช้ในการ
พัฒนาวิชาการอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน และเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต และมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาวิชาการอย่างต่อเนื่อง
ดีเลิศ	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีคุณภาพเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต และมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาวิชาการอย่างต่อเนื่อง
ดี	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกกลุ่มเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต และมีการประเมินผลเพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาวิชาการ
ปานกลาง	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน และมีหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนในทุกกลุ่มเป้าหมาย
กำลังพัฒนา	สถานศึกษาดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียน และมีหลักสูตรสถานศึกษาที่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ ตัวชี้วัด

สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง

ครูและบุคลากรทุกคนได้รับการอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพ

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยครูและบุคลากรทุกคนต้องได้รับการอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างน้อยปีละ 20 ชั่วโมง
ดีเลิศ	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง โดยครูและบุคลากรทุกคนต้องได้รับการอบรมตามมาตรฐานวิชาชีพ
ดี	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง
คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ปานกลาง	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญตามมาตรฐานวิชาชีพ
กำลังพัฒนา	สถานศึกษาไม่มีการส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากร

2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพ

ตัวชี้วัด

สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

สถานศึกษามีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ

สถานศึกษามีการจัดการด้านความปลอดภัยในพื้นที่โรงเรียนอย่างทั่วถึง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และมีการจัดการด้านความปลอดภัยในพื้นที่โรงเรียนอย่างทั่วถึง
ดีเลิศ	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ มีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมที่มีประสิทธิภาพ และมีการจัดการด้านความปลอดภัยในพื้นที่โรงเรียน
ดี	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ และมีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
ปานกลาง	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีระบบการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อม
กำลังพัฒนา	สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ไม่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้

2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

ตัวชี้วัด

สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษามีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

สถานศึกษามีการจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์ รวมถึงซอฟต์แวร์ที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่เพียงพอต่อความต้องการ

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีที่ทันสมัย เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและนักเรียน และมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
ดีเลิศ	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและนักเรียน และมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
ดี	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและนักเรียน และมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
ปานกลาง	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี ไม่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและนักเรียน และมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
กำลังพัฒนา	สถานศึกษามีวัสดุ อุปกรณ์ทางเทคโนโลยี ไม่เพียงพอต่อความต้องการของบุคลากรและนักเรียน และไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่สนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้

มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้

ตัวชี้วัด

ครูจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคหรือกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง

ครูจัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง

ครูจัดการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงให้ผู้เรียนเห็นแนวทางในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ครูจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคหรือกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง และเชื่อมโยงให้ผู้เรียนเห็นแนวทางในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
ดีเลิศ	ครูจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคหรือกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง และเชื่อมโยงให้ผู้เรียนเห็นแนวทางในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้
ดี	ครูจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคหรือกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง
ปานกลาง	ครูจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคหรือกระบวนการที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด แต่ไม่มีกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง
กำลังพัฒนา	ครูจัดการเรียนรู้โดยเทคนิคหรือกระบวนการที่ไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิด และไม่มีกระบวนการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง

3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

ครูสามารถผลิตสื่อ นวัตกรรม หรือแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
ผู้เรียน

ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดไว้ เพื่อสนับสนุน
การจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ครูสามารถผลิตสื่อ นวัตกรรม หรือแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย รวมถึงใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดไว้ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
ดีเลิศ	ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย รวมถึงใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดไว้ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
ดี	ครูใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงใช้ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดไว้ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ
ปานกลาง	ครูใช้สื่อ ห้องปฏิบัติการและแหล่งเรียนรู้ที่สถานศึกษาจัดไว้ เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้
กำลังพัฒนา	ครูไม่มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศ และแหล่งเรียนรู้เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนรู้

3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

ตัวชี้วัด

มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงในการปฏิบัติงานของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้เกิด การบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

มีระบบการดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด โดยผสมผสานความร่วมมือระหว่างครู ประจำชั้นและผู้ปกครอง

มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อการให้คำปรึกษาและนำข้อมูลไปใช้ในการ พัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงในการปฏิบัติงานของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และมีระบบการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยผสมผสานความร่วมมือระหว่างครูประจำชั้นและผู้ปกครอง อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อการให้คำปรึกษาและนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง
ดีเลิศ	มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงในการปฏิบัติงานของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และมีระบบการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยผสมผสานความร่วมมือระหว่างครูประจำชั้นและผู้ปกครอง อีกทั้งยังมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อการให้คำปรึกษา
ดี	มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงในการปฏิบัติงานของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และมีระบบการดูแลผู้เรียนอย่างใกล้ชิด โดยผสมผสานความร่วมมือระหว่างครูประจำชั้นและผู้ปกครอง
ปานกลาง	มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงในการปฏิบัติงานของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
กำลังพัฒนา	ไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ กติกาหรือข้อตกลงในการปฏิบัติงานของครู บุคลากร เพื่อส่งเสริมให้เกิดการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก

3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบ และนำผลมาพัฒนา

ผู้เรียน

ตัวชี้วัด

มีการประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลาง
การศึกษาขั้นพื้นฐาน

มีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผู้เรียน

มีการกำหนดแนวทางเพื่อให้ครูยึดถือปฏิบัติในการประเมินคุณลักษณะ
ที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรให้มีทิศทางเดียวกัน (ความเป็นปรนัย)

มีการนำข้อมูลผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการจัดการ
เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	มีการประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผู้เรียน อีกทั้งยังมีการกำหนดแนวทางเพื่อให้ครูยึดถือปฏิบัติในการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรให้มีทิศทางเดียวกัน (ความเป็นปรนัย) โดยการนำข้อมูลผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ดีเลิศ	มีการประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผู้เรียน อีกทั้งยังมีการกำหนดแนวทางเพื่อให้ครูยึดถือปฏิบัติในการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรให้มีทิศทางเดียวกัน (ความเป็นปรนัย) โดยการนำข้อมูลผลการประเมินไปพัฒนาผู้เรียนและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ดี	มีการประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และมีการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบที่ใช้ในการประเมินผู้เรียน อีกทั้งยังมีการกำหนดแนวทางเพื่อให้ครูยึดถือปฏิบัติในการประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนตามหลักสูตรให้มีทิศทางเดียวกัน (ความเป็นปรนัย)
ปานกลาง	มีการประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กำลังพัฒนา	มีการประเมินผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้ ตัวชี้วัด

มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้และให้สะท้อนข้อมูลสะท้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

มีกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

มีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ กับบุคคล องค์กร หน่วยงานภายนอก หรือกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้และให้สะท้อนข้อมูลสะท้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ และมีกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ กับบุคคล องค์กร หน่วยงานภายนอก หรือกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
ดีเลิศ	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้และให้สะท้อนข้อมูลสะท้อนกลับอย่างสม่ำเสมอ โดยมีหลักฐานเชิงประจักษ์ และมีกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งยังมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านวิชาการ กับบุคคล องค์กร หน่วยงานภายนอก หรือกลุ่มโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดประสบการณ์ความรู้
ดี	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้และให้สะท้อนข้อมูลสะท้อนกลับ อย่างสม่ำเสมอ และมีกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
ปานกลาง	มีการนิเทศการจัดการเรียนรู้และให้สะท้อนข้อมูลสะท้อนกลับ และมีกระบวนการที่ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ โดยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
กำลังพัฒนา	ไม่มีมีการนิเทศการจัดการเรียนรู้และให้สะท้อนข้อมูลสะท้อนกลับ

มาตรฐานที่ 4 โครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ
(EPTS)

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาค
ภาษาอังกฤษ (EPTS)

คำอธิบาย ประเด็นนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกระดับชั้น ที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนในระดับดีขึ้นไป ในทุกรายวิชา

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ 3.00 ขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ 3.00 ขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ 3.00 ขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ 3.00 ขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาในระดับ 3.00 ขึ้นไป

ค่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม

4.2 ทักษะและความสามารถในการสื่อสารและนำเสนอภาษาอังกฤษ

ประเด็นย่อยที่ 4.2.1 ผลสัมฤทธิ์ในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

คำอธิบาย ประเด็นนี้ประเมินจากค่าเฉลี่ยร้อยละของนักเรียนทุกระดับชั้นที่ได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับดีขึ้นไป ในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ระดับ 3.00 ขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติม ระดับ 3.00 ขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมระดับ 3.00 ขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมระดับ 3.00 ขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษทั้งรายวิชาพื้นฐานและรายวิชาเพิ่มเติมระดับ 3.00 ขึ้นไป

ค่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม

ประเด็นย่อยที่ 4.2.2 ผลการทดสอบวัดระดับทักษะภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล (CEFR)

คำอธิบาย Common European Framework of Reference for Languages (CEFR) เป็นมาตรฐานสากลในการอธิบายความสามารถทางภาษาในด้านการอ่าน การเขียน การฟัง และการพูด โดยแบ่งออกเป็น 6 ระดับ ดังนี้

ระดับ A1 เทียบเท่ากับผู้ใช้ภาษาอังกฤษขั้นพื้นฐานที่สามารถเข้าใจและใช้จำนวนในชีวิตประจำวันที่คุ้นเคยและวลีพื้นฐานได้

ระดับ A2 เทียบเท่ากับผู้ใช้ภาษาที่สามารถเข้าใจประโยคพื้นฐานและสื่อสารในเรื่องที่ง่าย ๆ ได้

ระดับ B1 เทียบเท่ากับผู้ใช้ภาษาที่สามารถเข้าใจและสร้างถ้อยคำในหัวข้อที่คุ้นเคย รวมถึงให้ความคิดเห็นและคำอธิบายได้

ระดับ B2 เทียบเท่ากับผู้ใช้ภาษาที่สามารถสร้างถ้อยคำที่มีรายละเอียดชัดเจนและโต้ตอบด้วยความคล่องแคล่วและความเป็นธรรมชาติ

ระดับ C1 เทียบเท่ากับผู้ใช้ภาษาที่สามารถสื่อสารได้อย่างคล่องแคล่วและเป็นธรรมชาติ สามารถใช้ภาษาได้อย่างยืดหยุ่นและมีประสิทธิภาพสำหรับการสื่อสารในทุกระดับ

ระดับ C2 เทียบเท่ากับผู้ใช้ภาษาอังกฤษที่เชี่ยวชาญ ซึ่งสามารถเข้าใจและสื่อสารแทบทุกอย่างได้อย่างง่ายดายรวมถึงสามารถแยกแยะความหมายที่ใกล้เคียงกันได้

ที่มา : <https://www.britishcouncil.or.th/english-courses/adults/levels>

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้เรียนร้อยละ 90.00 – 100.00 มีผลการทดสอบวัดระดับทักษะภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล (CEFR) ระดับ B1 ขึ้นไป
ดีเลิศ	ผู้เรียนร้อยละ 80.00 – 89.99 มีผลการทดสอบวัดระดับทักษะภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล (CEFR) ระดับ B1 ขึ้นไป
ดี	ผู้เรียนร้อยละ 75.00 – 79.99 มีผลการทดสอบวัดระดับทักษะภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล (CEFR) B1 ขึ้นไป
ปานกลาง	ผู้เรียนร้อยละ 50.00 – 74.99 มีผลการทดสอบวัดระดับทักษะภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล (CEFR) B1 ขึ้นไป
กำลังพัฒนา	ผู้เรียนร้อยละ 0.00 – 49.99 มีผลการทดสอบวัดระดับทักษะภาษาอังกฤษตามมาตรฐานสากล (CEFR) B1 ขึ้นไป

ค่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม

4.3 กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

คำอธิบาย ผู้สอนจะได้รับการประเมินด้านการจัดการเรียนการสอนตามองค์ประกอบ ดังนี้

The teacher conducts a lesson plan and makes clear what is expected from the lesson.

ผู้สอนจัดทำแผนการสอนและระบุสิ่งที่คาดหวังจากบทเรียนได้อย่างชัดเจน

The teacher uses various teaching activities and creates a suitable atmosphere till the end of the class period. ผู้สอนใช้กิจกรรมการสอนที่หลากหลายและสร้างบรรยากาศที่เหมาะสมจนจบคาบเรียน

The teacher uses educational aids in a proper way and develops educational aids. ผู้สอนพัฒนา อุปกรณ์ทางการศึกษาและ ใช้ในทางที่เหมาะสม

The teacher praises and encourages students while teaching. ผู้สอนชมเชยและให้กำลังใจนักเรียนในขณะที่จัดการเรียนการสอน

The teacher is receptive to questions from the class. ผู้สอนเปิดรับคำถามจากชั้นเรียน

ทั้งนี้ผู้สอนจะได้รับการประเมินจาก โดยเป็นการประเมินในรูปแบบประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ได้แก่

ระดับ 5 หมายถึง ยอดเยี่ยม

ระดับ 4 หมายถึง ดี

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง กำลังพัฒนา

ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ผู้สอนได้รับการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป ตามแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครบองค์ประกอบที่กำหนด 5 ข้อ
ดีเลิศ	ผู้สอนได้รับการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป ตามแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครบองค์ประกอบที่กำหนด 4 ข้อ
ดี	ผู้สอนได้รับการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป ตามแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครบองค์ประกอบที่กำหนด 3 ข้อ
ปานกลาง	ผู้สอนได้รับการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป ตามแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครบองค์ประกอบที่กำหนด 2 ข้อ
กำลังพัฒนา	ผู้สอนได้รับการประเมินในระดับ 3 ขึ้นไป ตามแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ครบองค์ประกอบที่กำหนด 1 ข้อ

ค่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม

4.4 การส่งเสริมทักษะชีวิต

คำอธิบาย โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียน โดยวัดจากการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรม

ทักษะชีวิต หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะจัดการกับปัญหาต่าง ๆ รอบตัวในสภาพสังคมปัจจุบันและเตรียมพร้อมสำหรับการปรับตัวในอนาคต

ที่มา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ร้อยละ 90.00 – 100.00 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
ดีเลิศ	ร้อยละ 80.00 – 89.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
ดี	ร้อยละ 75.00 – 79.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
ปานกลาง	ร้อยละ 50.00 – 74.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์
กำลังพัฒนา	ร้อยละ 0 – 49.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมทักษะชีวิตให้กับผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์

ค่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม

4.5 การส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจ

คำอธิบาย โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจ โดยวัดจากการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรม

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ร้อยละ 90.00 – 100.00 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจบรรลุวัตถุประสงค์
ดีเลิศ	ร้อยละ 80.00 – 89.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจบรรลุวัตถุประสงค์
ดี	ร้อยละ 75.00 – 79.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจบรรลุวัตถุประสงค์
ปานกลาง	ร้อยละ 50.00 – 74.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจบรรลุวัตถุประสงค์
กำลังพัฒนา	ร้อยละ 0 – 49.99 ของจำนวนโครงการและกิจกรรมที่ส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนตามความสนใจบรรลุวัตถุประสงค์

ค่าเป้าหมาย ยอดเยี่ยม

มาตรฐานที่ 5 ศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

5.1 ผลสัมฤทธิ์ด้านวิชาการของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำอธิบาย ผลสัมฤทธิ์ หมายถึง ผลการประเมินของนิสิต ที่ผ่านกระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จากศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย ด้านความรู้ ด้านทักษะการปฏิบัติวิชาชีพ และจรรยาบรรณวิชาชีพ โดยครูหรืออาจารย์พี่เลี้ยงในโรงเรียนทำการประเมินนิสิตของตนเองในแต่ละด้าน มีรายละเอียด ดังนี้

ด้านความรู้ หมายถึง กระบวนการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน

ด้านทักษะการปฏิบัติ หมายถึง กระบวนการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพและแบบแผนพฤติกรรมตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่กำหนดโดยคุรุสภา

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป
ดีเลิศ	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 – 89.99
ดี	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 – 79.99
ปานกลาง	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 – 74.99
กำลังพัฒนา	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 0 – 49.99

ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้รับการประเมินผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับ ดีเลิศ

5.2 การบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

คำอธิบาย การบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะของนิสิต หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้นิสิตได้ปฏิบัติกิจกรรมบริการวิชาการให้แก่ชุมชนเพื่อให้เกิดจิตสาธารณะ โดยประเมินจากผลการปฏิบัติอันประกอบด้วย คุณลักษณะความเป็นครู ผลสัมฤทธิ์จากการจัดกิจกรรม การมีส่วนร่วมของนิสิตการมีปฏิสัมพันธ์กับชุมชนและท้องถิ่น สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ที่มีคุณภาพของผู้เรียน

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป
ดีเลิศ	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 – 89.99
ดี	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 – 79.99
ปานกลาง	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 – 74.99
กำลังพัฒนา	นิสิตได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 0 – 49.99

ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 80 ขึ้นไป ของนิสิตฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ได้รับการประเมินด้านการบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคมเพื่อส่งเสริมจิตสาธารณะในระดับ ดีเลิศ

5.3 ทักษะกระบวนการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตรของครูพี่เลี้ยง

คำอธิบาย ทักษะกระบวนการนิเทศอย่างเป็นกัลยาณมิตรของครูพี่เลี้ยง หมายถึง ความสามารถในการให้คำปรึกษา ชี้แนะ และให้ความช่วยเหลือแก่นิสิตในการจัดการเรียนรู้ การสาธิตรูปแบบการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ร่วมคิดแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การติดตาม ประเมินผล การปฏิบัติตนและการปฏิบัติงานในโรงเรียน

ด้านความรู้ หมายถึง การให้คำปรึกษาและชี้แนะแก่นิสิตในด้าน การจัดการเรียนรู้

ด้านทักษะการปฏิบัติ หมายถึง การนิเทศนิสิตในด้านการฝึกทักษะ ประสบการณ์วิชาชีพ

ด้านจรรยาบรรณของวิชาชีพ หมายถึง ครูพี่เลี้ยงต้องประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นิสิต ตามจรรยาบรรณของวิชาชีพ ที่กำหนดโดยคุรุสภา

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	ครูพี่เลี้ยงได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 90 ขึ้นไป
ดีเลิศ	ครูพี่เลี้ยงได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 80 – 89.99
ดี	ครูพี่เลี้ยงได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 75 – 79.99
ปานกลาง	ครูพี่เลี้ยงได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 50 – 74.99
กำลังพัฒนา	ครูพี่เลี้ยงได้รับคะแนนการประเมินตั้งแต่ร้อยละ 0 – 49.99

ค่าเป้าหมาย ร้อยละ 80 ของครูพี่เลี้ยงที่ได้รับการแต่งตั้งจากทางโรงเรียนให้ เป็นผู้ดูแลและนิเทศฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูได้รับการประเมินอยู่ในระดับ ดีเลิศ

5.4 ผลการวิจัยมีคุณภาพในระดับสากล

คำอธิบาย ผลการวิจัยมีคุณภาพในระดับสากล หมายถึง งานวิจัยที่พัฒนาองค์ความรู้ และ/หรือนวัตกรรมเพื่อค้นหาปัญหา และ/หรือวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการเรียนรู้โดยผลงานวิจัยดังกล่าวได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในวารสารวิชาการ หรือการนำเสนอในการประชุมวิชาการทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ เป็นที่ยอมรับกันในวงวิชาการว่าเป็นผลงานที่มีคุณภาพ และสามารถตอบสนองต่อนโยบายของหน่วยงานได้ หรืองานวิจัยในชั้นเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้อุ้ หรือทำความเข้าใจพฤติกรรมและปรับปรุงพฤติกรรมของนักเรียน

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	มีจำนวนผลงานการวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ อย่างน้อยปีละ 2 เรื่อง
ดีเลิศ	มีจำนวนผลงานการวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติ อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง
ดี	มีจำนวนผลงานการวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยปีละ 2 เรื่อง
ปานกลาง	มีจำนวนผลงานการวิจัยในชั้นเรียน อย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง
กำลังพัฒนา	มีวิจัยที่อยู่ในระหว่างดำเนินการแต่ยังไม่แล้วเสร็จ

คำเป้าหมาย จำนวนผลงานการวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในระดับชาติหรือระดับนานาชาติอยู่ในระดับดี

5.5 จำนวนนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

คำอธิบาย นวัตกรรมทางการศึกษา หมายถึง การนำแนวคิด วิธีการปฏิบัติ หรือสิ่งประดิษฐ์ใหม่ๆ ที่ยังไม่เคยมีใช้มาก่อน หรือเป็นการพัฒนาดัดแปลงจากเดิมที่มีอยู่แล้ว ให้มีความเหมาะสม สอดคล้อง และทันสมัยที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้วยกระบวนการวิจัย นำมาใช้จัดการศึกษาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการจัดการศึกษา พัฒนาการจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และก่อให้เกิดความสำเร็จสูงสุดแก่ผู้เรียน

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	อาจารย์สามารถผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างน้อยปีละ 4 ชิ้น
ดีเลิศ	อาจารย์สามารถผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างน้อยปีละ 3 ชิ้น
ดี	อาจารย์สามารถผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างน้อยปีละ 2 ชิ้น
ปานกลาง	อาจารย์สามารถผลิตนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างน้อยปีละ 1 ชิ้น
กำลังพัฒนา	อยู่ในระหว่างการพัฒนา นวัตกรรมทางการศึกษา แต่ยังไม่แล้วเสร็จ

คำเป้าหมาย ดี

มาตรฐานที่ 6 การบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ชุมชนเข้มแข็งและ

ยั่งยืน

คำอธิบาย

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีการดำเนินการด้านบริการวิชาการอย่างมีส่วนร่วม เพื่อให้ชุมชนและสังคมเข้มแข็งและยั่งยืน ในลักษณะของการเป็นที่พึ่งของชุมชนหรือเป็นแหล่งอ้างอิงทางวิชาการ หรือทำหน้าที่ใด ๆ ที่มีผลต่อการพัฒนาชุมชนและสังคมเข้มแข็งและยั่งยืนในด้านวิชาการ เพื่อพัฒนาความรู้โดยการกำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการบริการทางวิชาการอย่างเป็นระบบ โดยมีการประเมินตามองค์ประกอบ ดังนี้

1. จัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ
2. ดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมบรรลุตามแผนที่กำหนดไว้
3. พื้นที่บริการวิชาการมีการประเมินผลความสำเร็จด้านปริมาณผู้เข้ารับบริการ
4. พื้นที่บริการวิชาการมีการประเมินผลความพึงพอใจ

ระดับคุณภาพความพึงพอใจ

ระดับ 5 หมายถึง ยอดเยี่ยม

ระดับ 4 หมายถึง ดี

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง กำลังพัฒนา

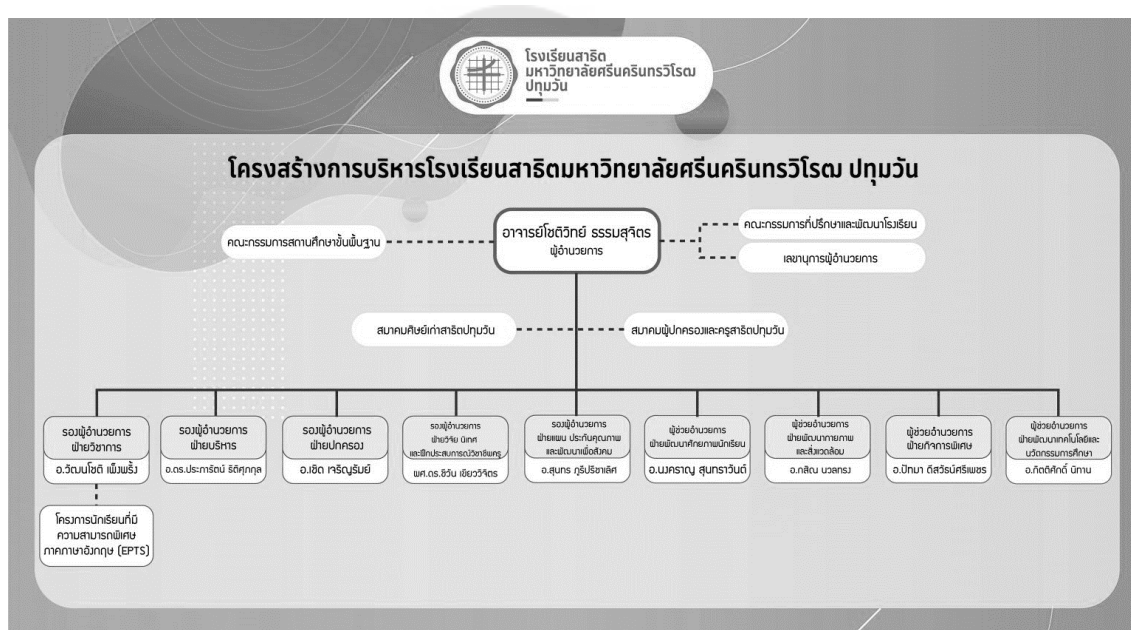
ระดับ 1 หมายถึง ควรปรับปรุง

คุณภาพ	เกณฑ์พิจารณา
ยอดเยี่ยม	สถานศึกษาจัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ ภายใต้พันธกิจที่กำหนด และดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมในพื้นที่ที่กำหนด โดยโครงการบริการวิชาการจำนวนร้อยละ 80 มีผู้เข้ารับบริการบรรลุตามเป้าหมาย และมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป
ดีเลิศ	สถานศึกษาจัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ ภายใต้พันธกิจที่กำหนด และดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมในพื้นที่ที่กำหนด โดยโครงการบริการวิชาการจำนวนร้อยละ 70 มีผู้เข้ารับบริการบรรลุตามเป้าหมาย และมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป
ดี	สถานศึกษาจัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ ภายใต้พันธกิจที่กำหนด และดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมในพื้นที่ที่กำหนด โดยโครงการบริการวิชาการจำนวนร้อยละ 60 มีผู้เข้ารับบริการบรรลุตามเป้าหมาย และมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป
ปานกลาง	สถานศึกษาจัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ ภายใต้พันธกิจที่กำหนด และดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมในพื้นที่ที่กำหนด โดยโครงการบริการวิชาการจำนวนร้อยละ 50 มีผู้เข้ารับบริการบรรลุตามเป้าหมาย และมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป
กำลังพัฒนา	สถานศึกษาจัดทำแผนบริการวิชาการโดยมีส่วนร่วมระหว่างพื้นที่บริการวิชาการ ภายใต้พันธกิจที่กำหนด และดำเนินโครงการบริการวิชาการแก่สังคมในพื้นที่ที่กำหนด โดยโครงการบริการวิชาการจำนวนต่ำกว่าร้อยละ 50 มีผู้เข้ารับบริการบรรลุตามเป้าหมาย และมีความพึงพอใจในระดับดีขึ้นไป

6. โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

6.1 ข้อมูลพื้นฐานของสถานศึกษา

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ตั้งอยู่เลขที่ 2 แขวงปทุมวัน เขตปทุมวัน จังหวัดกรุงเทพมหานคร สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม โดยมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการและการดำเนินงานบนฐานของการทำงานเชิงบูรณาการ และการร่วมมือกันของทุกฝ่ายให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน จึงมีการกำหนดโครงสร้างส่วนงานภายใน ดังนี้

6.1.1 คณะผู้บริหารโรงเรียน

อาจารย์โชติวิทย์ ธรรมสุจิตร
ผู้อำนวยการ

6.1.2 ข้อมูลอาจารย์และบุคลากร

ในปีการศึกษา 2564 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีจำนวนบุคลากรปฏิบัติงานทั้งสิ้น จำนวน 216 คน แบ่งสัดส่วนตามสายงาน และวุฒิการศึกษาได้ ดังนี้

ประเภทบุคลากร	วุฒิการศึกษา												รวม ทั้งสิ้น
	ต่ำกว่า ป.ตรี			ปริญญาตรี			ปริญญาโท			ปริญญาเอก			
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	
ข้าราชการสายวิชาการ													
- รองศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-	-	2	2	-	1	1	3
- อาจารย์	-	-	-	3	1	4	-	4	4	-	-	-	8
รวมข้าราชการ	-	-	-	3	1	4	-	6	6	-	1	1	11
พนักงานมหาวิทยาลัย													
- รองศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- ผู้ช่วยศาสตราจารย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	3	3
- อาจารย์	-	-	-	1	-	1	4	4	8	4	3	7	16
- อาจารย์สาธิต	-	-	-	16	14	30	19	36	55	1	2	3	88
- อาจารย์สาธิต	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	1
ชำนาญการ													
- พนักงานสาย	7	17	24	4	23	27	-	3	3	-	-	-	54
สนับสนุนวิชาการ													
พนักงานชั่วคราว													
- พนักงาน (เงิน	-	-	-	-	-	-	1	1	2	-	-	-	2
สมาคมศิษย์เก่าฯ)													
- พนักงาน (เงิน	2	3	5	1	3	4	-	-	-	-	-	-	9
สมาคมผู้ปกครองและ													
ครูสาธิตฯ)													
ลูกจ้างชั่วคราว													
- ลูกจ้างชั่วคราว	-	-	-	10	3	13	11	1	12	2	-	2	27
ชาวต่างชาติ													
ลูกจ้างประจำ	4	1	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
รวมทั้งหมด	13	21	34	35	44	79	35	52	87	7	9	16	216

6.1.3 ข้อมูลนักเรียน

จำนวนห้องเรียนทั้งหมดในปีการศึกษา 2564 แยกเป็นระดับชั้นดังนี้

ระดับชั้นที่เปิดสอน	จำนวนห้องเรียน		รวม
	หลักสูตรปกติ	หลักสูตร EPTS	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	7	2	9
มัธยมศึกษาปีที่ 2	7	2	9
มัธยมศึกษาปีที่ 3	7	2	9
มัธยมศึกษาปีที่ 4	7	2	9
มัธยมศึกษาปีที่ 5	7	2	9
มัธยมศึกษาปีที่ 6	7	2	9
รวมทั้งหมด	42	12	54

จำนวนนักเรียนทั้งหมด 2,130 คน ในปีการศึกษา 2564 แยกเป็นระดับชั้น
ดังนี้

(1) ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ชั้น	หลักสูตรปกติ			หลักสูตร EPTS			รวม		รวม ทั้งหมด
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	
มัธยมศึกษาปีที่ 1	169	180	349	38	30	68	207	210	417
มัธยมศึกษาปีที่ 2	167	180	347	28	41	69	195	221	416
มัธยมศึกษาปีที่ 3	175	169	344	30	33	63	205	202	407
รวมนักเรียน ม.ต้น	511	529	1,040	96	104	200	607	633	1,240

(2) ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย

ชั้น	หลักสูตรปกติ			หลักสูตร EPTS			รวม		รวม ทั้งหมด
	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	
มัธยมศึกษาปีที่ 4	101	129	230	18	31	49	119	160	279
มัธยมศึกษาปีที่ 5	122	143	265	25	21	46	147	164	311
มัธยมศึกษาปีที่ 6	111	144	255	23	22	45	134	166	300
รวมนักเรียน ม.ปลาย	334	416	750	66	74	140	400	490	890

จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายแยกตามแผนการเรียน

แผนการเรียน	มัธยมศึกษาปีที่ 4			มัธยมศึกษาปีที่ 5			มัธยมศึกษาปีที่ 6			รวม ทั้งหมด
	ภาคปกติ	EPTS	รวม	ภาคปกติ	EPTS	รวม	ภาคปกติ	EPTS	รวม	
1. แผนคณิต-วิทย์	157	35	192	152	25	177	140	30	170	539
2. แผนคณิต-อังกฤษ	15	7	22	30	18	48	27	8	35	105
3. แผนภาษาต่างประเทศ										
- จีน	20	3	23	19	-	19	13	1	14	56
- ฝรั่งเศส	18	2	20	12	-	12	16	1	17	49
- เยอรมัน	2	2	4	14	3	17	12	2	14	35
- ญี่ปุ่น	5	-	5	12	-	12	10	3	13	30
4. แผนอังกฤษ-คณิต ก	13	-	13	26	-	26	37	-	37	76
รวม	230	49	279	265	46	311	255	45	300	890

6.1.4 ผลการทดสอบระดับชาติของผู้เรียน

สรุปผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)
มัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2564

รายวิชา	ระดับโรงเรียน				ระดับจังหวัด				ระดับสังกัด				ระดับประเทศ			
	ปี ๒๕๖๕	ปี ๒๕๖๔	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๐	ปี ๒๕๕๙	ปี ๒๕๕๘	ปี ๒๕๕๗	ปี ๒๕๕๖	ปี ๒๕๕๕	ปี ๒๕๕๔	ปี ๒๕๕๓	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๐
ภาษาไทย (๙๑)	397	98.75	22.24	72.32	18,954	98.75	6.50	59.76	3,494	98.75	2.00	67.63	336,696	99.00	0.00	51.19
ภาษาอังกฤษ (๙๓)	397	100.00	18.75	71.28	18,922	100.00	0.00	43.22	3,489	100.00	9.38	56.18	335,135	100.00	0.00	31.11
คณิตศาสตร์ (๙๔)	397	100.00	4.75	61.18	18,932	100.00	0.00	32.32	3,496	100.00	0.00	45.22	336,284	100.00	0.00	24.47
วิทยาศาสตร์ (๙๕)	397	94.50	9.50	50.96	18,927	94.50	2.75	35.98	3,487	94.50	7.50	42.93	335,583	97.25	0.00	31.45

6.2 การจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ดำเนินการสอนด้านวิชาการตามแผน การศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตร กฎระเบียบของโรงเรียนหรือองค์กรที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมทั้งมีกลไกในการควบคุม กำกับส่งเสริม ติดตาม และประเมินให้เป็นไปตามมาตรฐานของแต่ละสาขาวิชา โดยจัดการเรียนการสอนวิชาสามัญ (การศึกษาขั้นพื้นฐาน) ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก โดยปัจจุบันมีการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ซึ่งกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาเรียนขั้นต่ำสำหรับกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน 38 คาบต่อภาคเรียน
2. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 - 6) ให้จัดเวลาเรียนเป็นรายภาค มีเวลาเรียน 36 คาบต่อภาคเรียน

โครงสร้างหลักสูตรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วยสาระการเรียนรู้พื้นฐานและสาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ดังนี้

1. สาระการเรียนรู้พื้นฐาน โรงเรียนจัดตามข้อกำหนดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสาระภูมิศาสตร์ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระ โดยเป็นรายวิชาพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 69 หน่วยกิต และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 43.5 หน่วยกิต

2. สาระการเรียนรู้เพิ่มเติม ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่จัดเพิ่มเพื่อตอบสนองความสามารถ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งเพื่อให้ผู้เรียนค้นพบศักยภาพของตน ประกอบด้วยรายวิชาเพิ่มเติมตามจุดเน้นของโรงเรียน รายวิชาเลือกเพิ่มเติมตามความสนใจและรายวิชาในกลุ่มกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 27 หน่วยกิต ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 58

หน่วยกิต ซึ่งระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย รายวิชาเพิ่มเติมที่จัดเป็นการจัดเพิ่มเพื่อเสริมความรู้และทักษะเฉพาะด้านเป็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อ แบ่งเป็น 2 สาย ดังนี้

2.1 สายวิทยาศาสตร์ คือ

แผนการเรียนที่ 1 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-วิทยาศาสตร์

2.2 สายอักษรศาสตร์ ประกอบด้วย

แผนการเรียนที่ 2 แผนการเรียนคณิตศาสตร์-ภาษาอังกฤษ

แผนการเรียนที่ 3 แผนการเรียนภาษาต่างประเทศ (ฝรั่งเศส, เยอรมัน, ญี่ปุ่น, จีน)

แผนการเรียนที่ 4 แผนการเรียนภาษาอังกฤษ-คณิตศาสตร์ ก (ทัศนศิลป์ นิเทศศิลป์ ดนตรีไทย ดนตรีสากล นาฏศิลป์ นิเทศศาสตร์ดิจิทัล อาหารและโภชนาการ นิติรัฐ)

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีนโยบายและดำเนินการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจและศักยภาพของตนจากรายวิชาเลือกที่เปิดสอนอย่างหลากหลาย กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ อาทิ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ด้วยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เช่น การจัดการเรียนรู้บูรณาการด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โครงงานวิทยาศาสตร์ โครงงานคณิตศาสตร์ โครงงานภาษาอังกฤษ เป็นต้น การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีด้วยการเปิดรายวิชาเพิ่มเติมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักซอฟต์แวร์ใหม่ ๆ การนำความรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการจัดเป็นกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสาร โดยทุกระดับชั้น โรงเรียนจัดให้มีอาจารย์เจ้าของภาษาเป็นผู้สอนในรายวิชาภาษาอังกฤษพื้นฐาน อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 คาบ และรายวิชาภาษาอังกฤษเพิ่มเติม อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 คาบ รวมทั้งสนับสนุนการเรียนรู้ภาษาที่สามด้วยการเปิดรายวิชาเพิ่มเติม ภาษาฝรั่งเศส ภาษาเยอรมัน ภาษาจีน และภาษาญี่ปุ่น

การเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนมีการจัดโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้ผู้เรียนมีโอกาสพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ที่หลากหลาย อาทิ ด้าน การแสดง ศิลปวัฒนธรรม เช่น โครงการ กิจกรรมนิทรรศการสรรพศิลป์ ด้านสุขภาพ นันทนาการ และกีฬา เช่น โครงการเอดส์ร่ายกายใกล้ตัว ครั้งที่ 16 โครงการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพ ออนไลน์ ด้านการส่งเสริมศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม จิตสำนึกและความภูมิใจ

ในความเป็นไทย เช่น กิจกรรมทอดกฐินสามัคคี ณ วัดพระยาหยัง กิจกรรมบรมนาถบพิตรรำลึก และกิจกรรมเนื่องในวันแม่แห่งชาติ เป็นต้น

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเป็นต้นแบบ ได้แก่

1. โครงการนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษภาคภาษาอังกฤษ (The English Program for Talented Students: EPTS) ซึ่งจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษ โดยอาจารย์เจ้าของภาษาด้วยหลักสูตรเดียวกับหลักสูตรภาคปกติ และมีการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้วยการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้

1.1 เพื่อเป็นแหล่งสาธิตการสอนให้เป็นแบบอย่างและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมในปัจจุบันและในอนาคต ซึ่งมีแนวโน้มที่สถาบันการศึกษาในระดับสูงจะจัดการเรียนรู้เป็นภาษาอังกฤษในสาขาวิทยาศาสตร์ ภาษา ศิลปะ สังคม เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

1.2 เพื่อให้ผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสามารถทางภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ได้เรียนวิชาต่าง ๆ เป็นภาษาอังกฤษ (ยกเว้นวิชาภาษาไทย พระพุทธศาสนา สุขศึกษาและพลศึกษา ศิลปะ และการทำงานอาชีพ) โดยยึดหลักสูตรของไทยที่มีอยู่เป็นแนวทางพัฒนาศักยภาพในการทำงานอาชีพสาขาต่าง ๆ ซึ่งต้องการผู้ที่มีความสามารถในการสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษและติดต่อสื่อสารกับต่างชาติ

2. แหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ซึ่งเป็นแหล่งฝึกประสบการณ์วิชาชีพสำหรับนิสิต/นักศึกษาจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันการอุดมศึกษาอื่นๆ โดยมีการจัดตั้งศูนย์ฝึกประสบการณ์วิชาชีพที่ชัดเจน รวมทั้งเป็นแหล่งสังเกตการจัดการเรียนรู้ และการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอน และนิสิต/นักศึกษาจากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ

3. โครงการพัฒนาและสร้างสรรค์เพื่อสังคมและความร่วมมือทางวิชาการ เป็นโครงการที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อบริการวิชาการและชุมชนและสังคม เนื่องจากโรงเรียนเป็นแหล่งผลิตนวัตกรรมการเรียนรู้ พร้อมกับการทำวิจัยทางการศึกษาในสาขาต่าง ๆ ตลอดจนการนิเทศและสาธิตการสอนตามที่ค้นพบว่าเหมาะสมแก่สภาพการณ์ในปัจจุบัน โรงเรียนจึงจัดโครงการนี้เพื่อเผยแพร่ผลงานดังกล่าวอย่างต่อเนื่องทุกปี ตามพันธกิจที่ว่า ผลิตงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาเพื่อเผยแพร่สู่สังคม (To educate through research, creativity and innovation for the benefit of society) และ การให้บริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม (To render academic service to the community and society) การบริการวิชาการสู่ชุมชน

ถือเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างอาจารย์ และนักเรียนต่อนักเรียน เพื่อนำองค์ความรู้หรือนวัตกรรมด้านการจัดการศึกษาไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่สถานศึกษาของตนต่อไป ในแต่ละปีโรงเรียนมีกิจกรรมบริการวิชาการแก่ชุมชนและสังคม ได้แก่ โครงการนำเสนอผลงานนวัตกรรม การจัดการเรียนรู้ต้นแบบ โครงการพัฒนาและสร้างสรรค์เพื่อสังคมและความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และกลุ่มโรงเรียนธงชัย จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ และกิจกรรมพัฒนาและสร้างสรรค์เพื่อสังคมและความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างโรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และโรงเรียนเทศบาล 6 นครเชียงราย เป็นต้น

4. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาอัจฉริยภาพมุ่งสู่สากล เป็นกิจกรรมที่โรงเรียน ดำเนินการเพื่อมุ่งหวังที่จะส่งเสริมนักเรียนที่มีความสนใจ และมีความสามารถในระดับสูงเกิด การพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพในสาขาวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (เคมี ชีววิทยา ฟิสิกส์ โลกและดาราศาสตร์) และคอมพิวเตอร์ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย กำหนดการจัดกิจกรรมหลังเลิกเรียน ของแต่ละวันเป็นเวลาประมาณวันละ 2 ชั่วโมง โดยเชิญ วิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาให้ความรู้แก่นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม เกณฑ์ในการคัดเลือก นักเรียนพิจารณาจากนักเรียนเหรียญทอง สสวท. นักเรียนที่มีความสนใจและมีผลการเรียนใน รายวิชาสูงสุดประมาณ 10 อันดับแรก และผลการสอบคัดเลือก โดยในปีการศึกษา 2564 ได้มี การจัดกิจกรรมในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งจากการจัดกิจกรรมส่งผลให้นักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพของตนเอง และได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมการแข่งขันทางวิชาการ ทั้งระดับประเทศ และระดับนานาชาติ อาทิ เหรียญรางวัลจากการแข่งขันคณิตศาสตร์โอลิมปิก ระหว่างประเทศ การแข่งขันคณิตศาสตร์โลก ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น การแข่งขันวิทยาศาสตร์ โอลิมปิกระหว่างประเทศ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (International Junior Science Olympiad ; IJSO) เหรียญรางวัลจากการแข่งขันภูมิศาสตร์โอลิมปิกระดับชาติ เป็นต้น

7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนฐาภรณ์ ธนโชติสุขสหาย (2557 : 21) ได้ศึกษาเรื่องทักษะทางวิทยาศาสตร์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารงานที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการบริหาร ร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ร่วมในการดำเนินงาน (Implementation) ร่วมรับผิดชอบและร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ร่วมดำเนินการทดลอง จบร่วมประเมินผล (Evaluation) ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยความร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร

มุฮัมหมัดนาซีริน ไติะลุ (2558 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี 2) เพื่อเปรียบเทียบ ระดับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง และ 3) เพื่อประมวลข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 6 ของปีการศึกษา 2557 จำนวน 300 คน จากโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำนวน 56 โรง โดยได้ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสุ่มแบบง่าย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานีมี พบว่า ค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง และด้านการร่วมมือ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านการอาสาสมัครของผู้ปกครองโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ พบว่า ไม่แตกต่างกัน และ 3) ผลการประมวลข้อเสนอนแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชนอิสลามในจังหวัดปัตตานี พบว่า ด้านการอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง คือ ควรจัดระบบการ

ทำงานให้เข้มแข็งและมีความสามัคคีกันไม่ว่าจะเป็นฝ่ายผู้ปกครอง ฝ่ายบุคลากรของโรงเรียน ด้านอาสาสมัครของผู้ปกครอง คือ ผู้ปกครองควรสังเกตการณ์เปลี่ยนแปลงของลูก ด้านการเรียนรู้ที่บ้าน คือทุกฝ่ายที่รับผิดชอบต้องช่วยกันดูแลไม่ควรปล่อยให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งรับผิดชอบโดยลำพัง ด้านการตัดสินใจร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง คือ ควรมีการบันทึกข้อมูล สังเกตสัมภาษณ์ เยี่ยมบ้านนักเรียน ศึกษาข้อมูล สอบถามผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง เพื่อให้รู้ปัญหาต่าง ๆ และ ทำการจัดเก็บเป็นแฟ้มข้อมูล ด้านการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน คือ ควรสร้างจิตสำนึกให้นักเรียนรักบ้านเกิดและชุมชน

ประจวบ หนูเลี้ยง และคณะ (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบของรูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมและเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน คือ 1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดเป็นกรอบการวิจัย 2) การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคเดลฟาย 3) ประเมินรูปแบบที่พัฒนาจากการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้ที่เกี่ยวข้อง และผู้ทรงคุณวุฒิ โดยใช้เทคนิคการสนทนากลุ่มและแบบสอบถาม สรุปผลการวิจัย พบว่า ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นตรงกันว่าจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมควรมีองค์ประกอบ 6 องค์ประกอบ คือ 1) การร่วมคิด 2) การร่วมวางแผน 3) การร่วมดำเนินงาน 4) การร่วมติดตาม 5) การร่วมประเมินผล และ 6) การร่วมในผลประโยชน์ ผลของการพัฒนารูปแบบเป็นรูปแบบที่ต้องดำเนินการเป็นกระบวนการขั้นตอนตาม องค์ประกอบ 6 ด้าน แต่ละด้านมีขั้นตอน กระบวนการ ดังนี้

6 ขั้นตอนย่อย การประเมินรูปแบบที่พัฒนาขึ้นจากผลการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นด้วยกับองค์ประกอบของการจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมทุกองค์ประกอบ และจากผลการประเมินความคิดเห็นผู้ที่เกี่ยวข้องด้วยแบบสอบถาม พบว่า มีระดับความคิดเห็นด้วยกับองค์ประกอบในรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

ปรียวาท น้อยคล้าย (2559 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา 2) เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ทั้ง 5 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการระดมทรัพยากร และเทคโนโลยี และด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ตามลำดับ

พรนิภา จันทรา (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 จำแนกตามเพศ และวุฒิการศึกษา ประชากรในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ผู้ปกครองในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ปีการศึกษา 2560 จำนวน 180 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Krejcie และ Morgan โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 คนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปน้อย คือด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนและองค์กรภาครัฐ และเอกชน ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนานักเรียน ด้านงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา และด้านนโยบายและแผนพัฒนาของโรงเรียนและ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกลุ่มเครือข่ายพัฒนาการศึกษาหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ที่มีเพศต่างกันโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ในภาพรวมและในด้านนโยบายและแผนพัฒนาของโรงเรียนด้านงานวิชาการของโรงเรียน ด้านการส่งเสริมสนับสนุน และพัฒนานักเรียน และด้านการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาไม่แตกต่างกันทางสถิติ ส่วนด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน และองค์กรภาครัฐและเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สุพัตรา นพสาย (2560 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของครูใน การบริหารงานโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1

โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับจาก ค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณ นอกจากนี้ยังพบว่า การทำงานร่วมกันระหว่างบุคคล อาศัยการตัดสินใจร่วมกัน วางแผนและปฏิบัติงาน โดยมีการแบ่งงานรับผิดชอบตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประสบความสำเร็จ

ธิตติสรณ์ ณ แฉล้ม (2561 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาระยอง มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ ของศิษย์เก่า 3) ศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ กลุ่มตัวอย่าง คือ ศิษย์เก่าของโรงเรียน บ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง จำนวน 214 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผลการวิจัย พบว่า 1) การมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่า ศิษย์เก่าที่มีเพศและอายุต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมันในภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ส่วนศิษย์เก่าที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มี ส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมันในภาพรวมไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง พบว่าควรเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่าเข้ามา มีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นในการจัดการศึกษาในสถานศึกษา จัดให้มีผู้ปกครองเครือข่ายและ ร่วมมือกับชุมชนและศิษย์เก่า ระดมทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยนำประสบการณ์ ความสำเร็จ ความรอบรู้ ความชำนาญ และภูมิปัญญาท้องถิ่นของบุคคลมาใช้เพื่อให้เกิดประโยชน์ทางการศึกษาร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาให้กับนักเรียนต่อไป

จุฑามาศ พันสวรรค์ (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ 2) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ 3) ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ ประชากรหรือกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ ตัวแทนผู้บริหารเทศบาลนครเชียงใหม่ ตัวแทนนักวิชาการและครูผู้ดูแลเด็ก จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถามและการสนทนากลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนปัญหาของการมีส่วนร่วม คือ คณะกรรมการสถานศึกษาบางคนติดภารกิจไม่สามารถมาประชุมได้ อีกทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษา 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ 3 รูปแบบ คือ 1) สร้างการเรียนรู้ชุมชนทางวิชาชีพ 2) เพิ่มช่องทางการติดต่อทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ได้แก่ ไลน์ เฟซบุ๊ก วารสาร 3) การสร้างความตระหนัก ได้แก่ การประชุมคณะกรรมการก่อน-หลัง 4 ครั้ง/ปี และ 3) ปัญหาและอุปสรรคของการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเทศบาลนครเชียงใหม่ คือ จำนวนโครงการที่มี มากเกินไป ทำให้ครูและบุคลากรมีภาระงานเพิ่มมากขึ้น

นิติกร วรรณชา และวิรัชพัชร วงศ์วัฒนเกษม (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาจำแนกตามสภาพของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและขนาดของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ใน 4 ด้าน คือ ด้านงานวิชาการ ด้านบริหารบุคคล ด้านงบประมาณ และด้าน

บริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก 2) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่าย
อ อ อ อ
เสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีสถานภาพต่างกัน มีส่วนร่วม
ในการจัดการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และคณะกรรมการ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3 ที่มีขนาดสถานศึกษาต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยรวม
ไม่แตกต่างกัน

อมรภาค ปิ่นกำลัง (2562 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมของ
โรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์
เพื่อทราบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสมุทรสงคราม 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียน
รวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
คือ โรงเรียนเรียนรวมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม จำนวน
63 โรง ผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการ
ในตำแหน่ง 1 คน ครูหรือพี่เลี้ยงเด็กพิการ จำนวน 1 คน และกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 1
คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 189 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหาร
แบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของสวอนสเบิร์ก (Swansburg) ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมี
ส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม
โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยเลขคณิตจากมากไปน้อย
ดังนี้ ความยึดมั่นผูกพัน ความมีอิสระในการปฏิบัติงาน การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน
และการไว้วางใจกัน และ 2) แนวทางการส่งเสริมการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม ดังนี้ 1) การไว้วางใจกัน ส่งเสริม
การยอมรับและเชื่อถือใน ความรู้ ความสามารถของผู้ร่วมงาน ให้ความเชื่อมั่นไว้วางใจผู้ร่วมงาน
การให้เกียรติซึ่งกันและกัน ผู้บริหารให้ความเป็นกันเองแก่ผู้ร่วมงาน 2) ความยึดมั่นผูกพัน
ให้การสนับสนุนให้ผู้ร่วมงานเข้ารับการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถอย่างต่อเนื่อง
เพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและเป็นระบบ 3) การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน
ด้วยการเปิดให้โอกาสผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและปรับปรุง พัฒนาการ
ดำเนินงาน มีการวางแผนการดำเนินงานและประเมินผล โดยใช้วิธีการประชุมปรึกษาหารือ
ร่วมกำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และสร้างความตระหนักในการทำงานร่วมกัน 4) ความมีอิสระ

ในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสผู้ร่วมงานได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงานแสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานควบคุมการปฏิบัติงานของทีมงาน เพื่อความร่วมมือกันพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาและการบริหารการศึกษาของโรงเรียนตามแผนดำเนินงานของโรงเรียนต่อไป

วชิรวิทย์ ชินะขำย (2563 : 12-13) ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารแบบมีส่วนร่วมกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอเวียงแก่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation decision-making) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Participation in implementation) ผ่านวงจรคุณภาพ (PDCA) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in benefits) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation participation)

พระมหาสิริยศ สิริยโส (ชาลีเปี่ยม) (2563 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา และ 3) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ การร่วมดำเนินการ การร่วมคิดตัดสินใจ การร่วมติดตามประเมินผลและการร่วมรับผลประโยชน์ 2) การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา เป็นการนำการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วม 4 ด้าน คือ การร่วมคิดตัดสินใจ การร่วมดำเนินการ การร่วมรับผลประโยชน์ การร่วมติดตามประเมินผล และการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธ เป็นการนำหลักสังคหวัตถุ 4 คือ การให้พูดจาอ่อนหวาน การบำเพ็ญประโยชน์ การเสมอต้นเสมอปลาย เพื่อนำมานำมาบูรณาการกับการบริหาร การศึกษาทั้ง 4 ด้าน คือ การบริหารวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป และ 3) รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิงพุทธของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ หลักการ วัตถุประสงค์ กระบวนการบริหาร และการประเมินผลมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการประยุกต์ใช้ในการบริหารการศึกษา

ของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนาได้จริง โดยสรุปเป็นองค์ความรู้การวิจัย คือ PEB MODEL

พิมพ์พิชฌัญญุ์ สุกายอง (2563) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ปกครอง นักเรียนโรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้าหลวง จังหวัดเชียงราย พบว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องส่งเสริม สนับสนุนและเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา นอกจากจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติแล้ว ยังเป็นบุคคลที่สามารถช่วยเหลือและร่วมกันพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย นอกจากนี้ การมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของผู้ครองนักเรียนในโรงเรียนที่มีการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ได้มีการจัดทำแผนร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษา มีการจัดประชุมทุกภาคเรียน มีส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดหลักสูตรท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผลการแก้ไขหลักสูตรการเรียนซ่อมเสริม มีการสร้างช่องทางการสื่อสาร มีการมอบหมายงานให้นักเรียน มีการสร้างความตระหนักแก่ผู้ปกครองในการรับรู้พฤติกรรมนักเรียน มีการส่งเสริมปราชญ์ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ด้านงบประมาณ มีการจัดทำแผนระดมเงินทุน และ การประชาสัมพันธ์ มีการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับชุมชน มีการส่งเสริมให้ผู้ครองมีส่วนร่วมในการสนับสนุน มีการติดตามประเมินผลร่วมกัน และด้านการบริหารงานทั่วไป ได้มีการจัดทำแผนโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมผ่านช่องทางต่าง ๆ มีการประเมินความพึงพอใจ มีการจัดให้มีช่องทาง การสื่อสารระหว่างผู้ปกครองและครู มีการนิเทศ ติดตามและมีการสื่อสารกับผู้ปกครอง

อดิศักดิ์ สุวิวัฒน์ชัย และคณะ (2563) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองครู และศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตกรณีศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุนโรงเรียน และด้านการติดตามและประเมินผล ตามลำดับ

สุภาวดี จิวสุวรรณ, โสภณ เพ็ชรพวง และญาณิศา บุญจิตร์ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของ โรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการมีส่วนร่วม 2) พัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วม และ 3) ตรวจสอบรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการ

ดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็กอำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการร่วมกิจกรรม ด้านการร่วมตัดสินใจ ด้านการร่วมวางแผน ด้านการร่วมระดมทรัพยากร และด้านการร่วมประเมินผล 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็ก มี 4 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ (3) กระบวนการมีส่วนร่วม ประกอบด้วย (3.1) ร่วมวางแผน (3.2) ร่วมตัดสินใจ (3.3) ร่วมกิจกรรม (3.4) ร่วมระดมทรัพยากร (3.5) ร่วมประเมินผล และ (4) เงื่อนไขแห่งความสำเร็จ 3) ผลการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า โดยรวมมีความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในระดับมาก

หัตถ์ยา เจนจบ (2564 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี 2) เพื่อศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี 3) เพื่อประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพปัจจุบันของรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก 2) รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี พบว่า มุ่งการสร้างความร่วมมือกัน ทั้งหมด 6 ด้าน คือ ด้านการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ด้านวิชาการและกิจกรรมตามหลักสูตร ด้านการมีส่วนร่วมและ สนับสนุนจากทุกภาคส่วน และด้านส่งเสริมเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย 3) ผลการประเมินรูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุ้ง จังหวัดจันทบุรี พบว่า โดยรวมมีระดับคุณภาพอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งหากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีการพัฒนารูปแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนที่เป็นระบบและสอดคล้องกับบริบทของของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กแล้ว ย่อมสามารถนำไปใช้ได้จริง ทำให้เกิดการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน ส่งผลให้

ผู้เรียนมีพัฒนาการทั้งด้านร่างกาย สังคม อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาอย่างเต็มศักยภาพและเหมาะสมตามวัย

ดุกส์ (Duke. 2005 : 39) ได้ศึกษาการปฏิบัติของผู้บริหารเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของครูในโรงเรียนประถมรัฐมินนิโซต้า (Minnesota) ผลการวิจัยพบว่า ในการให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจนั้น ส่วนใหญ่ยังปฏิบัติให้ครูเข้ามามีส่วนร่วมในเฉพาะเบื้องต้น แต่ในขั้นตอนสุดท้ายของการตัดสินใจผู้บริหารยังคงสงวนสิทธิ์ในการตัดสินใจเป็นของตนเอง ในส่วนของภารกิจที่ครูสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับการเรียนการสอนของครู และยังมีข้อเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารหญิงและผู้บริหารชายพบว่าผู้บริหารชายให้โอกาสครูเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจมากกว่าผู้บริหารที่เป็นผู้หญิง

แมทธิ และคณะ (Mathie et al 2007: 79 - 89) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาผลวิจัยว่าการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษาที่เน้นประสบการณ์ขั้นพื้นฐาน 2 ประการ ได้แก่ การประเมินจากการมีส่วนร่วมและการศึกษารายกรณี ซึ่งชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมจะมีการแสดงออกมาเมื่อมีการประเมินบางครั้ง แสดงออกน้อยกว่าความต้องการอันแท้จริงของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการจัดการศึกษามีความหลากหลายในการประเมินที่แตกต่างกันออกไป ข้อจำกัดที่หลากหลายจะไม่มีผลกระทบต่อหลักประชาธิปไตย

โมโคเนาร์ (Moknera 2012 : 45 - 53) ได้ศึกษาเรื่องการบริหารแบบมีส่วนร่วมอย่างมีประสิทธิภาพ : ส่งผลต่อระดับความไว้วางใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนหรือไม่ เป็นงานวิจัยขนาดเล็กที่ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งพบว่าโครงสร้างระดับย่อยของคณะผู้บริหารเวลาที่เพียงพอสำหรับการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร อิทธิพลของผู้บริหารต่อการสอนและการเรียนรู้ และการปฏิบัติงานโดยรวมของคณะผู้บริหารมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อระดับความไว้วางใจของผู้ได้รับประโยชน์

จากการรวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศจะเห็นได้ว่า ผู้บริหาร ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาต้องใช้หลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารต้องมีการบริหารแบบอิสระไม่มีการบังคับ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและชุมชน มีการใช้หลักการการบริหารแบบมีส่วนร่วมในทุกขั้นตอน ตั้งแต่เริ่มต้น ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นปัจเจกบุคคลหรือกลุ่มคน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมวางแผน ร่วมปฏิบัติและมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อให้เกิดการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นในการพัฒนา

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ครึ่งนี้ ผู้วิจัยยึดหลักการบริหารงานที่เปิดโอกาสให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผน การดำเนินงาน การตัดสินใจ การรับผลประโยชน์ และการประเมินผล เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่โรงเรียนได้กำหนดไว้ โดยมีตัวแปรทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
2. สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และ
3. ประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้องครบคลุมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบไปด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกผลการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการจัดกระทำข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 6,652 คน โดยจำแนกเป็น คณะผู้บริหาร จำนวน 9 คน อาจารย์ 114 คน นักเรียน 2,178 คน ผู้ปกครอง 2,178 คน และศิษย์เก่า 2,173 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 364 คน โดยจำแนกเป็น คณะผู้บริหาร จำนวน 2 คน อาจารย์ 6 คน นักเรียน 119 คน ผู้ปกครอง 119 คน และศิษย์เก่า 118 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ในการศึกษาคั้งนี้ คือ คณะผู้บริหาร อาจารย์ นักเรียน ผู้ปกครองและศิษย์เก่าโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 364 คน โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนประชากรจากตารางสำเร็จรูปของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงในบุญชม ศรีสะอาด 2553 : 43) โดยระบุจำนวนประชากรที่ 7,000 คน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กลุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้สถานภาพเป็นชั้นภูมิ และใช้วิธีการกำหนดตัวอย่างโดยตามสัดส่วนของประชากร โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างได้ดังนี้

สถานภาพ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
คณะผู้บริหาร	9	2
อาจารย์	114	6
นักเรียน	2178	119
ผู้ปกครอง	2178	119
ศิษย์เก่า	2173	118
รวม	6652	364

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยมีขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

1. สร้างแบบสอบถาม โดยศึกษาแนวคิดทฤษฎี จากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นแปดค่าเป็น 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert, 1967 : 90-95) ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาความหมายระดับความคิดเห็น ดังนี้

5 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมมากที่สุด

4 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมมาก

3 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมปานกลาง

2 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมน้อย

1 หมายถึง มีระดับการมีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

2. นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาเสนออาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามในเบื้องต้น

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุษฎีนิพนธ์ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา (Content Validity) และ ความชัดเจนของภาษา ด้วยการตรวจ และประเมินดัชนีความสอดคล้องใน 3 ระดับ คือ มีความเหมาะสม ไม่แน่ใจ ไม่เหมาะสม โดยใช้สูตรในการคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency : IOC) ซึ่งถ้อยเกณฑ์ IOC มากกว่า 0.7 จึงยอมรับว่าแบบสอบถามมีความเหมาะสม ซึ่งได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.7 – 1.00 ถือได้ว่าแบบสอบถามได้รับการยอมรับจากผู้เชี่ยวชาญ

4. นำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 5 ท่านมาปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม แล้วนำไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดสอบในการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาหรือวิธีของ Cronbach (1971 : 123)

5. ปรับปรุงแบบสอบถามให้สมบูรณ์ก่อนนำไปแจกแบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณจากข้อมูลจากแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้วยระบบคอมพิวเตอร์

โปรแกรมสำเร็จรูป โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยมีเกณฑ์ระดับการให้คะแนนของบุญชม ศรีสะอาด (2545 : 100) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 - 5.00 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 - 4.20 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 - 3.40 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 - 2.60 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.80 หมายถึง มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาหรือการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นบุคคลภายนอกองค์กร จำนวน 3 คน ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 7 คน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำนวน 3 คน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูสาธิตปทุมวัน จำนวน 3 คน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าสาธิตปทุมวัน จำนวน 3 คน รวมทั้งสิ้น จำนวน 19 คน โดยการเก็บข้อมูลแบบสนทนากลุ่ม (Focus group) ทั้งนี้ผู้วิจัยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม ที่ใช้ประเด็นคำถามที่มีกรอบกว้าง ๆ เกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์จากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในการทำหนังสือ เพื่อขอทำการจัดสนทนากลุ่ม จำนวน 19 คน
2. ผู้วิจัยประสานผู้ให้ข้อมูล เพื่อกำหนดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสนทนากลุ่ม
3. ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่ม ตามวัน เวลา และสถานที่ที่นัดหมาย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลมาทำการจัดกระทำข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสังเคราะห์เพื่อให้ได้กรอบประเด็นในการสร้างรูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย คณะผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 5 คน อาจารย์ จำนวน 10 คน นักเรียน จำนวน 5 คน ผู้ปกครอง จำนวน 5 คน และศิษย์เก่า จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 30 จำนวน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ซึ่งมีเกณฑ์ในการคัดเลือก ดังนี้

1. คณะผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. อาจารย์ที่มีประสบการณ์การทำงานในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี และมีประสบการณ์การเป็นหัวหน้างานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี
3. นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และเป็นคณะกรรมการนักเรียน
4. ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และเป็นคณะกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู
5. ศิษย์เก่าที่จบการศึกษาจากโรงเรียนและเคยเป็นคณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามปลายปิดมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ เพื่อประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้และความถูกต้องครอบคลุมในการนำไปปฏิบัติของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อคำนวณหาค่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

4.50 – 5.00 หมายถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้มากที่สุด

3.50 – 4.49 หมายถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้มาก

2.50 – 3.49 หมายถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีมีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้ปานกลาง

1.50 – 2.49 หมายถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้น้อย

1.00 – 1.49 หมายถึง รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเหมาะสม และมีความเป็นไปได้น้อยที่สุด

เกณฑ์การพิจารณาความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา โดยใช้ข้อความที่มีค่าคะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1.50

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการศึกษาวิจัย	การเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
1. .ขั้นการศึกษา	1. ศึกษาสภาพการ	การสังเคราะห์จาก	แบบบันทึกข้อมูล
สภาพการบริหารแบบ	บริหารแบบมีส่วนร่วม	เอกสาร	แบบสอบถาม
มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนา	เพื่อพัฒนาคุณภาพ	และงานวิจัยที่	มาตราส่วน
คุณภาพการศึกษา	การศึกษาของ	เกี่ยวข้อง	ประมาณค่า
ของโรงเรียนสาธิต	โรงเรียนสาธิต		
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย		
ศรีนครินทรวิโรฒ	ศรีนครินทรวิโรฒ		
ปทุมวัน	ปทุมวัน จากเอกสารที่		แบบบันทึกการสนทนา
2. ขั้นการสร้างและ	เกี่ยวข้อง	การสอบถามผู้ที่มีส่วน	กลุ่ม
พัฒนารูปแบบการ	2. ศึกษาสภาพ	เกี่ยวข้องกับการ	
บริหาร	ปัจจุบันและความ	บริหาร	
แบบมีส่วนร่วม	คาดหวังเกี่ยวกับ	แบบมีส่วนร่วม	
เพื่อพัฒนาคุณภาพ	การบริหารแบบมี	ในการพัฒนาคุณภาพ	
การศึกษาของ	ส่วนร่วมในการพัฒนา	การศึกษาของ	
โรงเรียนสาธิต	คุณภาพการศึกษา	โรงเรียน	
มหาวิทยาลัย	ของโรงเรียนสาธิต	สาธิตมหาวิทยาลัย	
ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย	ศรีนครินทรวิโรฒ	
ปทุมวัน	ศรีนครินทรวิโรฒ	ปทุมวัน	
	ปทุมวัน		
	3. การสร้างและ		
	พัฒนารูปแบบการ		
	บริหารแบบมีส่วนร่วม		
	เพื่อพัฒนาคุณภาพ		
	การศึกษาของ		
	โรงเรียนสาธิต		
	มหาวิทยาลัย		
	ศรีนครินทรวิโรฒ		
	ปทุมวัน		

ขั้นตอนการวิจัย	วิธีการศึกษาวิจัย	การเก็บข้อมูล	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. การประเมินความเหมาะสม และความ เป็น ไปได้ ในการ นำไปปฏิบัติของ รูปแบบการบริหาร แบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	การประเมินความเหมาะสม ความเป็น ประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้อง ครบคลุม ในการนำไปปฏิบัติ ของรูปแบบการ บริหาร แบบมีส่วนร่วมในการ พัฒนาคุณภาพ การศึกษาของ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	การสอบถามความ คิดเห็น จากผู้มีส่วนได้ส่วน เสียของ การบริหารแบบมีส่วน ร่วม ในการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของ โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยศรีนคริ นทรวิโรฒ ปทุมวัน	แบบสอบถาม มาตรฐานค่า ประมาณค่า

บทที่ 4

ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา

ผลการศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลและประเมินผล รวมทั้ง เป็นปัจจัยเกื้อหนุนต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ชุมชนท้องถิ่นได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ในปัจจุบันการบริหารงานทั่วไปได้ให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้บริหารควรต้องใช้แนวทางและวิธีการบริหารหลากหลายรูปแบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานสูงสุด ซึ่งการบริหารแบบมีส่วนร่วมถือเป็นแนวทางการบริหารที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ในหน่วยงานและสถานศึกษาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะการบริหารงานวิชาการ ที่จะต้องส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของโรงเรียน เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร เพราะจะได้ใช้ความรู้ความสามารถตลอดจนประสบการณ์ทั้งหลาย มาดำเนินการบริหารงานในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการศึกษา

การบริหารแบบมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อผู้บริหาร การทำงานในองค์การจะไม่สามารถประสบความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายได้ ถ้าปราศจากการร่วมมือร่วมใจของบุคลากรทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมและประสานงานกันอย่างเต็มกำลังความสามารถ เพื่อมุ่งประโยชน์ให้แก่องค์การ การสร้างบรรยากาศทำงานแบบประชาธิปไตยเปิดโอกาสให้ผู้ร่วมงานได้แสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และรับผิดชอบ สิ่งเหล่านี้จะทำให้ผู้ร่วมงานเกิดความเข้าใจในปัญหาของหน่วยงาน การบริหารแบบการมีส่วนร่วมเน้นความสำคัญในการจูงใจผู้ทำงาน และการสร้างองค์การไปสู่เป้าหมายนั้น องค์การจึงถูกสร้างขึ้นมาจากความต้องการ

ของทำงาน ก่อให้เกิดความสามัคคีระหว่างผู้บริหารงานและผู้ร่วมงานทุกระดับในองค์กร ช่วยลดความขัดแย้งในการทำงานเพิ่มพูนความไว้วางใจซึ่งกันและกันมากขึ้น สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน ช่วยให้ผู้ร่วมงานมีสุขภาพจิตดี เป็นการจูงใจให้ผู้ร่วมปฏิบัติงานในโครงการ ได้มีส่วนร่วมและมีความสำคัญในการตัดสินใจร่วมรับผิดชอบและร่วมมือในการพัฒนาองค์กรที่ปฏิบัติอยู่ด้วยความเต็มใจ

ผลการวิเคราะห์กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วม พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม มี 27 ตัวแปร เมื่อพิจารณาความถี่ของตัวแปรสรุปได้ว่า มีตัวแปร 5 ด้าน ที่มีความถี่สูงจำนวน 3 - 6 ความถี่ คือ 1) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล 2) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 3) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน และ 5) การมีส่วนร่วมในการวางแผน ดังนั้น ในการศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยจึงได้สรุปตัวแปรออกมาทั้ง 5 ด้าน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 5) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล มาเป็นแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ (สำหรับนักเรียน)

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาวิจัย โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่า ร้อยละดังต่อไปนี้

ตาราง 6 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น และ ประสบการณ์ด้านคณะกรรมการนักเรียน

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	50	42.02
หญิง	69	57.98
รวม	119	100.00
2. ระดับชั้น		
ม. 1	0	0.00
ม. 2	0	0.00
ม. 3	0	0.00
ม. 4	0	0.00
ม. 5	74	62.18
ม. 6	45	37.82
รวม	119	100.00
3. ประสบการณ์ด้านคณะกรรมการนักเรียน		
น้อยกว่า 1 ปี	39	32.77
1-2 ปี	74	62.18
3 ปีขึ้นไป	6	5.04
รวม	119	100.00

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 57.98 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 50 คน คิดเป็นร้อยละ 42.02 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีนักเรียนระดับชั้น ม. 5 จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 62.18 รองลงมาคือ ม. 6 จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 37.82 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีประสบการณ์ด้านคณะกรรมการนักเรียน 1-2 ปี จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 62.18 รองลงมาคือ น้อยกว่า 1 ปี จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ

32.77 มีประสบการณ์ ด้านคณะกรรมการนักเรียน 3 ปีขึ้นไปจำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 5.04 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตาราง 7 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม

(n = 119)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.34	0.83	ปานกลาง	4.06	0.65	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.35	0.96	ปานกลาง	4.10	0.75	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.30	0.90	ปานกลาง	4.02	0.72	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์	3.67	0.91	มาก	4.25	0.66	มากที่สุด
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.36	0.54	ปานกลาง	4.13	0.53	มาก
รวม	3.41	0.75	มาก	4.11	0.62	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$, S.D. = 0.91) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$, S.D. = 0.54) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.96) การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.83) และ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 0.90) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจาก มากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X}$ = 4.25, S.D. = 0.66) รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.13, S.D. = 0.53) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.10, S.D. = 0.75) การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.06, S.D. = 0.65) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 4.02, S.D. = 0.72) ตามลำดับ

ตาราง 8 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน

(n = 119)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณานโยบายและเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน	3.24	0.92	ปานกลาง	4.04	0.82	มาก
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.41	1.00	มาก	3.99	0.81	มาก
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	3.45	1.05	มาก	4.11	0.86	มาก
4. ท่านและผู้บริหาร อาจารย์มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	3.12	1.17	ปานกลาง	4.19	0.75	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านวิชาการ	2.84	1.14	ปานกลาง	3.68	1.02	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
6. ท่านและผู้บริหาร อาจารย์ ส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.36	1.11	ปานกลาง	4.05	0.86	มาก
7. ผู้บริหารให้ความสำคัญ ในการสร้างความร่วมมือ เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน	3.61	1.09	มาก	4.23	0.85	มากที่สุด
8. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียน ร่วมกำหนดเป้าหมายและ วัตถุประสงค์ในการทำงาน ให้ไปในทิศทางเดียวกัน	3.70	1.00	มาก	4.17	0.78	มาก
รวม	3.34	0.82	ปานกลาง	4.06	0.65	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$, S.D. = 0.82) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ มีผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$, S.D. = 1.00) รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.09) และน้อยสุดคือท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 1.14)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.65) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน

อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.85) รองลงมาคือ ท่านและผู้บริหาร อาจารย์ มีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาการจัดการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.75) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 1.02)

ตาราง 9 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนา สถานศึกษา	3.30	1.10	ปานกลาง	4.11	0.89	มาก
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา	3.47	1.06	มาก	4.16	0.82	มาก
3. นักเรียนมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.29	1.12	ปานกลาง	4.03	0.86	มาก
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน	3.27	1.21	ปานกลาง	3.94	0.99	มาก

ตาราง 9 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของ นักเรียนด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปพิจารณาเป็น ทางเลือกในการไปปฏิบัติ	3.43	1.11	มาก	4.26	0.85	มากที่สุด
รวม	3.35	0.96	ปานกลาง	4.10	0.75	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่าความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$, S.D. = 0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือ ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.43$, S.D. = 1.11) และน้อยที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.21)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.75) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = 0.85) รองลงมา คือ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนใน การจัดบรรยากาศการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.82) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นใน การปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.99)

ตาราง 10 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนมีส่วนร่วม ในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาและประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา	2.88	1.14	ปานกลาง	3.82	1.04	มาก
2. ผู้บริหารเปิดโอกาส ให้นักเรียนมีส่วนร่วม ในการพิจารณาทางเลือก ในการตัดสินใจแก้ปัญหา	3.53	1.05	มาก	4.04	0.81	มาก
3. นักเรียนมีส่วนร่วมใน การส่งเสริมและพัฒนา ประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานในโรงเรียน	3.51	1.10	มาก	4.07	0.82	มาก
4. นักเรียนมีส่วนร่วมใน การประชุมเพื่อหา แนวทางแก้ไขปัญหา การเรียนการสอน	3.06	1.23	ปานกลาง	3.92	0.84	มาก
5. ผู้บริหารและอาจารย์ เปิดโอกาสให้นักเรียน ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.56	1.11	มาก	4.25	0.77	มากที่สุด
รวม	3.31	0.90	ปานกลาง	4.02	0.72	มาก

จากตารางที่ 10 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.11) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจแก้ปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$, S.D. = 1.05) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรพัฒนาและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.88$, S.D. = 1.14)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.02$, S.D. = 0.72) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.82) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.04)

ตาราง 11 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนได้รับผลประโยชน์ ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจากการบริหาร จัดการร่วมกัน	3.87	1.05	มาก	4.23	0.76	มากที่สุด
2. นักเรียนได้รับประโยชน์ จากผลการดำเนินการ บริหารของสถานศึกษา	3.50	1.06	มาก	4.19	0.76	มาก
3. นักเรียนได้รับประโยชน์ จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.83	1.05	มาก	4.36	0.77	มากที่สุด
4. นักเรียนได้รับประโยชน์ จากการพัฒนา คุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	3.49	0.97	มาก	4.22	0.82	มากที่สุด
5. นักเรียนได้รับประโยชน์ จากการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	3.67	1.02	มาก	4.24	0.72	มากที่สุด
รวม	3.68	0.91	มาก	4.25	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 11 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$, S.D. = 0.91) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ นักเรียนได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 1.05) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 1.05) และน้อยที่สุด คือ ท่านได้รับประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.49$, S.D. = 0.97)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.72) และน้อยที่สุดคือ ท่านได้รับประโยชน์จากผลการดำเนินการบริหารของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.76)

ตาราง 12 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. นักเรียนมีส่วนร่วมในการ สรุปผลการจัดโครงการ งาน กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.34	0.86	ปานกลาง	4.11	0.70	มาก
2. นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.31	0.97	ปานกลาง	4.06	0.76	มาก
3. นักเรียนมีส่วนร่วมใน การประเมินผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน	3.55	0.70	มาก	4.10	0.74	มาก
4. นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.04	0.99	ปานกลาง	4.03	0.71	มาก

ตาราง 12 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. นักเรียนมีส่วนร่วมในการ ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ การสอนของอาจารย์	3.50	0.98	มาก	4.16	0.72	มาก
6. นักเรียนมีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานใน โรงเรียน	3.22	0.90	ปานกลาง	4.20	0.67	มาก
7. นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นให้ข้อมูลการ ปฏิบัติงานของโรงเรียน	3.58	0.97	มาก	4.27	0.76	มากที่สุด
รวม	3.36	0.54	ปานกลาง	4.13	0.53	มาก

จากตารางที่ 12 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 0.97) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.70) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$, S.D. = 0.90)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.53) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.77) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานใน

โรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D. = 0.67) และน้อยที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.71)

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ (สำหรับผู้ปกครอง)

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาวิจัย โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่า ร้อยละดังต่อไปนี้

ตาราง 13 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ระดับชั้น

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	48	40.34
หญิง	71	59.66
รวม	119	100.00
2. ระดับชั้น		
ม. 1	29	24.37
ม. 2	26	21.85
ม. 3	24	20.17
ม. 4	17	14.29
ม. 5	11	9.24
ม. 6	12	10.08
รวม	119	100.00

จากตารางที่ 13 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 59.66 รองลงมา คือ เพศชาย จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 40.34 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ผู้ปกครองระดับชั้น ม. 1 จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 24.37 รองลงมาคือ ผู้ปกครองระดับชั้น ม. 2 จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 21.85 ผู้ปกครองระดับชั้น ม. 3 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.17 ผู้ปกครองระดับชั้น ม. 4 จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ

14.29 ผู้ปกครองระดับชั้น ม. 6 จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.08 และ ผู้ปกครองระดับชั้น ม. 5 จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 9.24 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตาราง 14 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม

(n = 119)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.39	1.05	ปานกลาง	4.12	0.79	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	3.41	1.04	มาก	4.07	0.81	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.10	1.08	ปานกลาง	3.85	0.93	มาก
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	3.60	1.03	มาก	4.16	0.83	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.14	1.13	ปานกลาง	3.87	0.97	มาก
รวม	3.33	1.00	ปานกลาง	4.01	0.81	มาก

จากตารางที่ 14 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.00) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.41$, S.D. = 1.04) การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.05) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 1.13) การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 1.08) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.79) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.81) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.97) และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.93) ตามลำดับ

ตาราง 15 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน

(n = 119)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	3.55	1.06	มาก	4.25	0.79	มากที่สุด
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.51	1.08	มาก	4.14	0.82	มาก
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนร่วมในการพัฒนากิจกรรมของสถานศึกษา	3.41	1.08	มาก	4.12	0.84	มาก
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	3.40	1.09	มาก	4.13	0.86	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ผู้ปกครองและผู้บริหาร อาจารย์มีส่วนร่วมกันวางแผนพัฒนา	3.39	1.12	ปานกลาง	4.16	0.81	มาก
6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการบริหารงานทางด้านวิชาการ	3.07	1.29	ปานกลาง	3.39	0.95	มาก
7. ผู้ปกครองและผู้บริหาร อาจารย์มีส่วนร่วมกันวางแผนพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	3.37	1.14	ปานกลาง	4.11	0.86	มาก
8. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือกับบุคลากรและผู้ปกครอง เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	3.45	1.09	มาก	4.12	0.86	มาก
9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพิจารณาและให้ความเห็นชอบกับแผนงานและโครงการที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิบัติการประจำปี	3.29	1.19	ปานกลาง	4.04	0.91	มาก
10. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน	3.43	1.18	มาก	4.14	0.87	มาก
รวม	3.39	1.05	ปานกลาง	4.12	0.79	มาก

จากตารางที่ 15 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 1.06) รองลงมา คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51$, S.D. = 1.08) และ น้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.29)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.79) รองลงมาคือ ท่านและผู้บริหาร อาจารย์มีส่วนร่วมกันวางแผนพัฒนา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.81) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการบริหารงานทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$, S.D. = 0.95)

ตาราง 16 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารให้โอกาสอาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน	3.47	1.13	มาก	4.10	0.88	มาก
2. ผู้บริหารให้อำนาจและโอกาสอาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนได้แสดงความสามารถในการปฏิบัติงาน	3.51	1.13	มาก	4.14	0.89	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. ผู้บริหารให้การสนับสนุน โครงการหรือกิจกรรมให้ดำเนินไป ด้วยดี	3.82	1.08	มาก	4.28	0.83	มากที่สุด
4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการเสนอแนะ และส่งเสริมสนับสนุนในการจัด บรรยากาศการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดี ให้สถานศึกษา	3.34	1.18	ปานกลาง	4.05	0.91	มาก
5. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการระดม ทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน และพัฒนาด้านวิชาการ	3.36	1.11	ปานกลาง	4.04	0.91	มาก
6. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับ การปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.28	1.20	ปานกลาง	4.01	0.96	มาก
7. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประสาน ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับ หน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและ พัฒนาสถานศึกษา	3.23	1.22	ปานกลาง	3.97	0.95	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
8. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประชุม ชี้แจงการใช้งบประมาณและ ทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์ ต่อการบริหารจัดการศึกษา	3.02	1.23	ปานกลาง	3.79	0.98	มาก
9. ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนรับฟัง ความคิดเห็นของผู้อื่นด้วย ความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณา เป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ	3.50	1.16	มาก	4.18	0.86	มาก
10. ผู้บริหารจัดสวัสดิการสร้างขวัญ และกำลังใจในการปฏิบัติงาน ของบุคลากรของสถานศึกษา	3.65	1.07	มาก	4.16	0.88	มาก
รวม	3.42	1.04	มาก	4.07	0.81	มาก

จากตารางที่ 16 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.04) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้การสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 1.08) รองลงมาคือ ผู้บริหารจัดสวัสดิการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคลากรของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$, S.D. = 1.07) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประชุม ชี้แจงการใช้งบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$, S.D. = 1.23)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้การสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมให้ดำเนินไปด้วยดี อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.83) รองลงมาคือ ผู้บริหาร อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.86) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมชี้แจงการใช้งานงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.98)

ตาราง 17 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตร แผนและประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา	2.87	1.27	ปานกลาง	3.78	1.09	มาก
2. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพิจารณา จัดสรรงบประมาณประจำปี ของสถานศึกษา	2.72	1.28	ปานกลาง	3.61	1.21	มาก
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ระดมทุนและจัดหารายได้ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	3.10	1.21	ปานกลาง	3.65	1.16	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วม ในการพิจารณาทางเลือก ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	3.19	1.19	ปานกลาง	3.97	0.97	มาก
5. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานในสถานศึกษา	3.03	1.19	ปานกลาง	3.83	1.01	มาก
6. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห	3.10	1.23	ปานกลาง	3.94	1.01	มาก
7. ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ให้ข้อเสนอแนะในการจัดสรร งบประมาณรวมถึง การใช้จ่ายงบประมาณจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ของสถานศึกษา	2.89	1.23	ปานกลาง	3.63	1.14	มาก
8. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียน ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.24	1.12	ปานกลาง	3.91	0.97	มาก
9. ผู้บริหารให้ข้อมูลข่าวสารและ สารสนเทศที่จำเป็นในการ ปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว และถูกต้องและทั่วถึง	3.48	1.06	มาก	4.13	0.94	มาก

ตาราง 17 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10.ผู้บริหารตรวจสอบข้อมูล ความเหมาะสม และผลประโยชน์ จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบ การตัดสินใจในการบริหาร สถานศึกษา						
รวม	3.10	1.08	ปานกลาง	3.85	0.93	มาก

จากตารางที่ 17 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.10$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างรวดเร็วและถูกต้องและทั่วถึงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 1.06) รองลงมาคือ ผู้บริหารตรวจสอบข้อมูล ความเหมาะสมและผลประโยชน์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 1.11) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.72$, S.D. = 1.28)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ผู้บริหารให้ข้อมูลข่าวสารและสารสนเทศที่จำเป็นในการปฏิบัติงานอย่างรวดเร็วและถูกต้องและทั่วถึง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$, S.D. = 0.94) รองลงมาคือ ผู้บริหารตรวจสอบข้อมูล ความเหมาะสม และผลประโยชน์จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องประกอบการตัดสินใจในการบริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, S.D. = 0.96) และ น้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.21)

ตาราง 18 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารให้อาจารย์และ ผู้ปกครอง นักเรียนได้รับ ผลประโยชน์ร่วมกัน เมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือ ความสำเร็จอันเกิดจากการ บริหารจัดการร่วมกัน	3.50	1.10	มาก	4.11	0.88	มาก
2. ผู้ปกครองได้รับประโยชน์จาก ผลการดำเนินการ บริหารของสถานศึกษา	3.55	1.11	มาก	4.14	0.88	มาก
3. ผู้ปกครองได้รับประโยชน์จาก การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.71	1.02	มาก	4.18	0.88	มาก
4. ผู้ปกครองได้รับประโยชน์จาก การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	3.61	1.11	มาก	4.19	0.86	มาก
5. ผู้ปกครองได้รับประโยชน์ จากการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา	3.61	1.13	มาก	4.17	0.90	มาก
รวม	3.60	1.03	มาก	4.16	0.83	มาก

จากตารางที่ 18 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.60$, S.D. = 1.03) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.71$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.11) ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 1.13) และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์หรือความสำเร็จอันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$, S.D. = 1.10)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.83) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านได้รับประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.86) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = 0.88) และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.88)

ตาราง 19 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ สรุปผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.13	1.30	ปานกลาง	3.85	1.12	มาก
2. ผู้ปกครองมีส่วนร่วม ในการกำกับติดตามการดำเนิน งานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.19	1.22	ปานกลาง	3.87	1.06	มาก
3. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน การประเมินผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.14	1.20	ปานกลาง	3.84	1.07	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประเมินผลกำกับติดตามการใช้ งบประมาณในการจัด การศึกษาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	2.99	1.20	ปานกลาง	3.76	1.08	มาก
5. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมิน มาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.05	1.24	ปานกลาง	3.82	1.08	มาก
6. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมิน คุณภาพและประสิทธิภาพ การเรียนของผู้เรียน	3.30	1.18	ปานกลาง	4.03	0.92	มาก
7. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผล การดำเนินงานของสถานศึกษา	3.07	1.24	ปานกลาง	3.87	1.07	มาก
8. ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผน	3.07	1.23	ปานกลาง	3.85	1.02	มาก
9. ผู้ปกครองมีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็น ให้ข้อมูลการปฏิบัติงาน ของสถานศึกษา	3.18	1.17	ปานกลาง	3.87	1.02	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

(n = 119)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
10. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมในการวินิจฉัย ปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นใน การปฏิบัติงาน	3.24	1.15	ปานกลาง	3.92	0.99	มาก
รวม	3.14	1.13	ปานกลาง	3.87	0.97	มาก

จากตารางที่ 19 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.14$, S.D. = 1.13) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.30$, S.D. = 1.18) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.24$, S.D. = 1.13) และน้อยสุดคือท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลกำกับติดตามการใช้งบประมาณ ในการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$, S.D. = 1.20)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.87$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.03$, S.D. = 0.92) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.99) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลกำกับติดตามการใช้งบประมาณ ในการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.76$, S.D. = 1.08)

ส่วนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ (สำหรับศิษย์เก่า)

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาวิจัย โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่า ร้อยละดังต่อไปนี้

ตาราง 20 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ ปีที่จบการศึกษา

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	54	45.76
หญิง	64	54.24
รวม	118	100.00
2. ปีที่จบการศึกษา		
ปี พ.ศ. 2530-2534	24	20.34
ปี พ.ศ. 2535-2539	31	26.27
ปี พ.ศ. 2540-2544	12	10.17
ปี พ.ศ. 2545-2549	7	5.93
ปี พ.ศ. 2550-2554	14	11.86
ปี พ.ศ. 2555-2559	12	10.17
ปี พ.ศ. 2560-2564	18	15.25
รวม	118	100.00

จากตารางที่ 20 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง เป็นเพศหญิง จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 54.24 รองลงมาคือ เพศชาย จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 45.76 ตามลำดับ

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปีที่จบการศึกษา ปี พ.ศ. 2535-2539 จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 26.27 รองลงมาคือ ปีที่จบการศึกษา 2530-2534 จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 20.34 ปีที่จบการศึกษา ปี พ.ศ. 2560-2564 จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 15.25 ปีที่จบการศึกษาปี พ.ศ. 2550-2554 จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.86 ปี พ.ศ. 2540-2544

และ พ.ศ. 2555-2559 จำนวนเท่ากันคือ 12 คน คิดเป็นร้อยละ 10.17 และปี พ.ศ. 2545-2549 จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.93 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตาราง 21 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม

(n = 118)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.67	0.98	ปานกลาง	3.56	0.89	มาก
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.61	1.08	ปานกลาง	3.61	0.89	มาก
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	2.36	1.05	น้อย	3.25	1.01	ปานกลาง
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	2.96	1.16	ปานกลาง	3.56	1.01	มาก
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	2.03	1.00	น้อย	3.11	1.10	ปานกลาง
รวม	2.53	0.97	น้อย	3.42	0.90	มาก

จากตารางที่ 21 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.53$, S.D. = 0.97) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.16) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.98) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 1.08) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 1.05) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 1.00) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.42$, S.D. = 0.90) เมื่อพิจารณาเป็น

รายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.89) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.01) การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.89) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.01) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.10) ตามลำดับ

ตาราง 22 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน

(n = 118)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	2.78	1.12	ปานกลาง	3.65	0.95	มาก
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	2.75	1.12	ปานกลาง	3.52	0.93	มาก
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	2.68	1.13	ปานกลาง	3.61	1.00	มาก

ตาราง 22 (ต่อ)

(n = 118)

การมีส่วนร่วมในการวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. ศิษย์เก่าและผู้บริหาร อาจารย์ มีส่วนร่วมกันวางแผนพัฒนา การจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ	2.75	1.14	ปานกลาง	3.66	1.07	มาก
5. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วม ในการพัฒนาทางด้านวิชาการ	1.98	1.00	น้อย	3.04	1.14	ปานกลาง
6. ศิษย์เก่าและผู้บริหาร อาจารย์ มีส่วนร่วมกันวางแผนพัฒนา คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้เรียน	2.48	1.17	น้อย	3.58	1.13	มาก
7. ผู้บริหารให้ความสำคัญใน การสร้างความร่วมมือเพื่อ วางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	3.17	1.24	ปานกลาง	3.78	1.06	มาก
รวม	2.67	0.98	ปาน กลาง	3.56	0.89	มาก

จากตารางที่ 22 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.67$, S.D. = 0.98) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 1.24) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วม ในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 1.12) ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่าร่วมกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$, S.D. = 1.16) และน้อยสุดคือท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.98$, S.D. = 1.00)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 1.06) รองลงมา คือ ท่านและผู้บริหาร อาจารย์ มีส่วนร่วมกันวางแผนพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 1.07) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$, S.D. = 1.14)

ตาราง 23 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (n = 118)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารให้โอกาสศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา	3.06	1.21	ปานกลาง	3.92	1.03	มาก
2. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา	2.40	1.28	น้อย	3.55	1.03	มาก
3. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา	2.30	1.21	น้อย	3.40	1.02	มาก
4. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน	2.23	1.18	น้อย	3.33	1.09	ปานกลาง

ตาราง 23 (ต่อ)

(n = 118)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของท่าน ด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือก ในการไปปฏิบัติ	3.08	1.29	ปานกลาง	3.84	0.96	มาก
รวม	2.61	1.08	ปานกลาง	3.61	0.89	มาก

จากตารางที่ 23 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.61$, S.D. = 1.08) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของท่านด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 1.29) รองลงมาคือ ผู้บริหารให้โอกาสศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$, S.D. = 1.21) และน้อยที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.23$, S.D. = 1.18)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารให้โอกาสศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 1.03) รองลงมาคือ ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของท่านด้วยความเต็มใจ เพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.96) และน้อยที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและ

แลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.33$, S.D. = 1.09)

ตาราง 24 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n = 118)

การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตร พัฒนาและประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา	1.89	1.07	น้อย	2.90	1.14	ปานกลาง
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการพิจารณา ทางเลือกในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	2.64	1.27	ปาน กลาง	3.47	1.09	มาก
3. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วม ในการส่งเสริมและพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา	2.17	1.19	น้อย	3.06	1.16	ปานกลาง
4. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญห การเรียนการสอน	2.08	1.27	น้อย	3.17	1.28	ปานกลาง
5. ผู้บริหารและอาจารย์ เปิดโอกาสให้ศิษย์เก่า ร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.03	1.29	ปานกลาง	3.63	1.04	มาก
รวม	2.36	1.05	น้อย	3.25	1.01	ปานกลาง

จากตารางที่ 24 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$, S.D. = 1.05) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาสให้ศิษย์เข้าร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.29) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เข้าร่วมในการพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจแก้ปัญหา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.64$, S.D. = 1.27) และ น้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.89$, S.D. = 1.07)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาสให้ศิษย์เข้าร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.63$, S.D. = 1.04) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เข้าร่วมในการพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจแก้ปัญหาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.47$, S.D. = 1.09) และ น้อยที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$, S.D. = 1.14)

ตาราง 25 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (n = 118)

การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศิษย์เก่าได้รับผลประโยชน์ ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจาก การบริหารจัดการร่วมกัน	3.11	1.20	ปานกลาง	3.73	0.98	มาก
2. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากผลการดำเนินการบริหาร ของสถานศึกษา	2.80	1.32	ปานกลาง	3.46	1.13	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

(n = 118)

การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.08	1.29	ปานกลาง	3.56	1.17	มาก
4. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากการพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของสถานศึกษา	2.94	1.29	ปานกลาง	3.58	1.14	มาก
5. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	2.87	1.30	ปานกลาง	3.50	1.13	มาก
รวม	2.96	1.16	ปานกลาง	3.56	1.01	มาก

จากตารางที่ 25 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$, S.D. = 1.16) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ศิษย์เก่าได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.20) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$, S.D. = 1.29) และน้อยที่สุดคือ ท่านได้รับประโยชน์จากผลการดำเนินการบริหารของสถานศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.80$, S.D. = 1.32)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$, S.D. = 1.01) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ศิษย์เก่าได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจากการบริหารจัดการร่วมกัน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.98) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$, S.D. = 1.14) และ

น้อยที่สุด คือ ท่านได้รับประโยชน์จากผลการดำเนินการบริหารของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.46$, S.D. = 1.13)

ตาราง 26 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n = 118)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ สรุปผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา	2.19	1.26	น้อย	3.11	1.11	ปานกลาง
2. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการกำกับ ติดตามการดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	2.14	1.20	น้อย	3.09	1.16	ปานกลาง
3. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	2.03	1.17	น้อย	3.08	1.17	ปานกลาง
4. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ ประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน	1.99	1.21	น้อย	3.03	1.22	ปานกลาง
5. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ ประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ การสอนของอาจารย์	1.89	1.10	น้อย	3.19	1.27	ปานกลาง
6. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ วิเคราะห์ผลการดำเนินงานของ สถานศึกษา	1.90	1.14	น้อย	3.08	1.22	ปานกลาง
7. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นให้ข้อมูลการ ปฏิบัติงานของสถานศึกษา	2.06	1.16	น้อย	3.21	1.22	ปานกลาง
รวม	2.03	1.10	น้อย	3.11	1.10	ปานกลาง

จากตารางที่ 26 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.03$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการสรุปผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$, S.D. = 1.26) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.14$, S.D. = 1.20) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 1.89$, S.D. = 1.10)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.11$, S.D. = 1.10) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการแสดง ความคิดเห็นให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา อยู่ใน
ระ
ะ
ด้
บ
ปานกลาง ($\bar{X} = 3.21$, S.D. = 1.02) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและ
ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.19$, S.D. = 1.27) และน้อยที่สุด
คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03$, S.D. = 1.22)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ (สำหรับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและอาจารย์)

4.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างการศึกษาวิจัย โดยใช้
การแจกแจงความถี่และค่า ร้อยละดังต่อไปนี้

ตาราง 27 ตารางแสดงจำนวนและค่าร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ สถานภาพ

ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	4	50.00
หญิง	4	50.00
รวม	8	100.00
2. สถานภาพ		
คณะกรรมการบริหารโรงเรียน	2	25.00
อาจารย์	6	75.00
อาจารย์สาธิต	0	0.00
รวม	8	100.00

จากตารางที่ 27 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเป็นเพศหญิง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00

กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็น อาจารย์ จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 75.00 รองลงมาคือ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ตาราง 28 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม

(n = 8)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน	4.27	0.33	มากที่สุด	4.55	0.37	มากที่สุด
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.23	0.51	มากที่สุด	4.60	0.40	มากที่สุด
3. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.10	0.59	มาก	4.52	0.64	มากที่สุด
4. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	4.10	0.50	มาก	4.50	0.49	มากที่สุด
5. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.35	0.15	มากที่สุด	4.82	0.14	มากที่สุด
รวม	4.21	0.32	มากที่สุด	4.60	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 28 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.32) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.15) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.33) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.51) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.50) และ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.38) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.82$, S.D. = 0.14) รองลงมาคือการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.40) การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$,

S.D. = 0.37) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.64) และการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

ตาราง 29 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน

(n = 8)

การมีส่วนร่วมใน การวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียน มีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย การจัดการศึกษาของโรงเรียน	4.38	0.52	มากที่สุด	4.63	0.51	มากที่สุด
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ อาจารย์และผู้ปกครอง นักเรียนมีส่วนร่วมใน การกำหนดแผนการ ดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน	4.13	0.64	มาก	4.38	0.52	มากที่สุด
3. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ อาจารย์และผู้ปกครอง นักเรียนร่วมกันจัดทำ แผนกลยุทธ์ของโรงเรียน	4.13	0.35	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ อาจารย์และผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ในการปฏิบัติงาน	4.63	0.52	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด

ตาราง 29 (ต่อ)

(n = 8)

การมีส่วนร่วมใน การวางแผน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ พัฒนาวิชาการ	4.00	0.53	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
6. ศิษย์เก่าและผู้บริหาร อาจารย์ มีส่วนร่วมในการ วางแผนเพื่อพัฒนาคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.38	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
7. ผู้บริหารให้ความสำคัญ ในการสร้างความร่วมมือ เพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน	4.50	0.53	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
8. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ นักเรียนร่วมกำหนดเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการทำงาน ให้ไปในทิศทางเดียวกัน	4.00	0.00	มาก	4.38	0.52	มากที่สุด
รวม	4.27	0.33	มากที่สุด	4.55	0.37	มากที่สุด

จากตารางที่ 29 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.33) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นใน การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ผู้บริหารให้ความสำคัญ ในการสร้างความร่วมมือเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.53) และ น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ไปในทิศทาง

เดียวกันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.00) และท่านมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.53)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.37) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์สภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน และผู้บริหารให้ความสำคัญในการสร้างความร่วมมือเพื่อวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายการจัดการศึกษาของโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.51) และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการดำเนินงานต่าง ๆ ของโรงเรียน และผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการทำงานให้ไปในทิศทางเดียวกัน อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.52)

ตาราง 30 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

(n = 8)

การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นต่อการพัฒนาสถานศึกษา	4.38	0.52	มากที่สุด	4.50	0.53	มากที่สุด
2. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา	4.38	0.74	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
3. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.38	0.74	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
4. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน	4.25	0.46	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
5. ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ	3.75	0.70	มาก	4.38	0.74	มากที่สุด
รวม	4.23	0.51	มากที่สุด	4.60	0.40	มากที่สุด

จากตารางที่ 30 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ต่อ การพัฒนาสถานศึกษา ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา และท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.46) และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารและอาจารย์ รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.70)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาโรงเรียน และท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและส่งเสริมสนับสนุนในการจัดบรรยากาศการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้สถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) และน้อยที่สุดคือ ผู้บริหารและอาจารย์รับฟังความคิดเห็นของนักเรียนด้วยความเต็มใจเพื่อนำไปพิจารณาเป็นทางเลือกในการไปปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.74)

ตาราง 31 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n = 8)

การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการจัดทำ หลักสูตร พัฒนาและประเมิน หลักสูตรสถานศึกษา	3.88	0.64	มาก	4.50	0.76	มากที่สุด
2. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่า มีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือก ในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	3.75	0.71	มาก	4.38	0.74	มากที่สุด
3. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานในโรงเรียน	4.25	0.71	มากที่สุด	4.50	0.76	มากที่สุด
4. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประชุม เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา การเรียนการสอน	4.38	0.74	มากที่สุด	4.63	0.74	มากที่สุด
5. ผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาส ให้นักเรียนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติ กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.25	0.71	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม	4.10	0.60	มาก	4.53	0.64	มากที่สุด

จากตารางที่ 31 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.60) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในโรงเรียน และผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วม

ตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.71) และ น้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.71)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหาการเรียนการสอน และผู้บริหารและอาจารย์เปิดโอกาสให้นักเรียนร่วมตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.74) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตร พัฒนาและประเมินหลักสูตรสถานศึกษา และท่านมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพ การปฏิบัติงานในโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.76) และน้อยที่สุด คือ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.74)

ตาราง 32 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

(n = 8)

การมีส่วนร่วม ในการรับผลประโยชน์	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศิษย์เก่าได้รับผลประโยชน์ ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจาก การบริหารจัดการร่วมกัน	4.13	0.35	มาก	4.50	0.53	มากที่สุด
2. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากผลการดำเนินการบริหาร ของสถานศึกษา	4.00	0.76	มาก	4.38	0.52	มากที่สุด
3. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.38	0.52	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
4. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสถานศึกษา	4.25	0.71	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
5. ศิษย์เก่าได้รับประโยชน์ จากการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา	3.75	0.89	มาก	4.25	1.03	มากที่สุด
รวม	4.10	0.50	มาก	4.45	0.49	มากที่สุด

จากตารางที่ 32 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$, S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.71) และ น้อยที่สุด คือ

ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.89)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.49) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ ท่านได้รับประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52) และ น้อยที่สุด คือ ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.49)

ตาราง 33 ตารางแสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (n = 8)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ สรุปผล การจัดโครงการ งาน กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.13	0.64	มาก	4.63	0.52	มากที่สุด
2. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ กำกับติดตามการดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.50	0.53	มากที่สุด	4.75	0.46	มากที่สุด
3. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการ ประเมินผลการจัดโครงการ งาน กิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา	4.13	0.35	มาก	4.75	0.46	มากที่สุด
4. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประ เมินผล กำกับติดตามการใช้ งบประมาณ ในการจัดการศึกษา ในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา	3.89	0.64	มาก	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 33 (ต่อ)

(n = 8)

การมีส่วนร่วม ในการประเมินผล	สภาพปัจจุบัน			ความคาดหวัง		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
5. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน	3.75	0.46	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด
6. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.75	0.46	มากที่สุด	4.88	0.35	มากที่สุด
7. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา	4.88	0.35	มากที่สุด	5.00	0.00	มากที่สุด
8. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน	4.75	0.46	มากที่สุด	4.88	0.35	มากที่สุด
9. ศิษย์เก่ามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา	4.00	0.76	มาก	4.88	0.35	มากที่สุด
10. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้ปกครองนักเรียนมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน	4.75	0.46	มากที่สุด	4.63	0.52	มากที่สุด
รวม	4.35	0.15	มากที่สุด	4.83	0.14	มากที่สุด

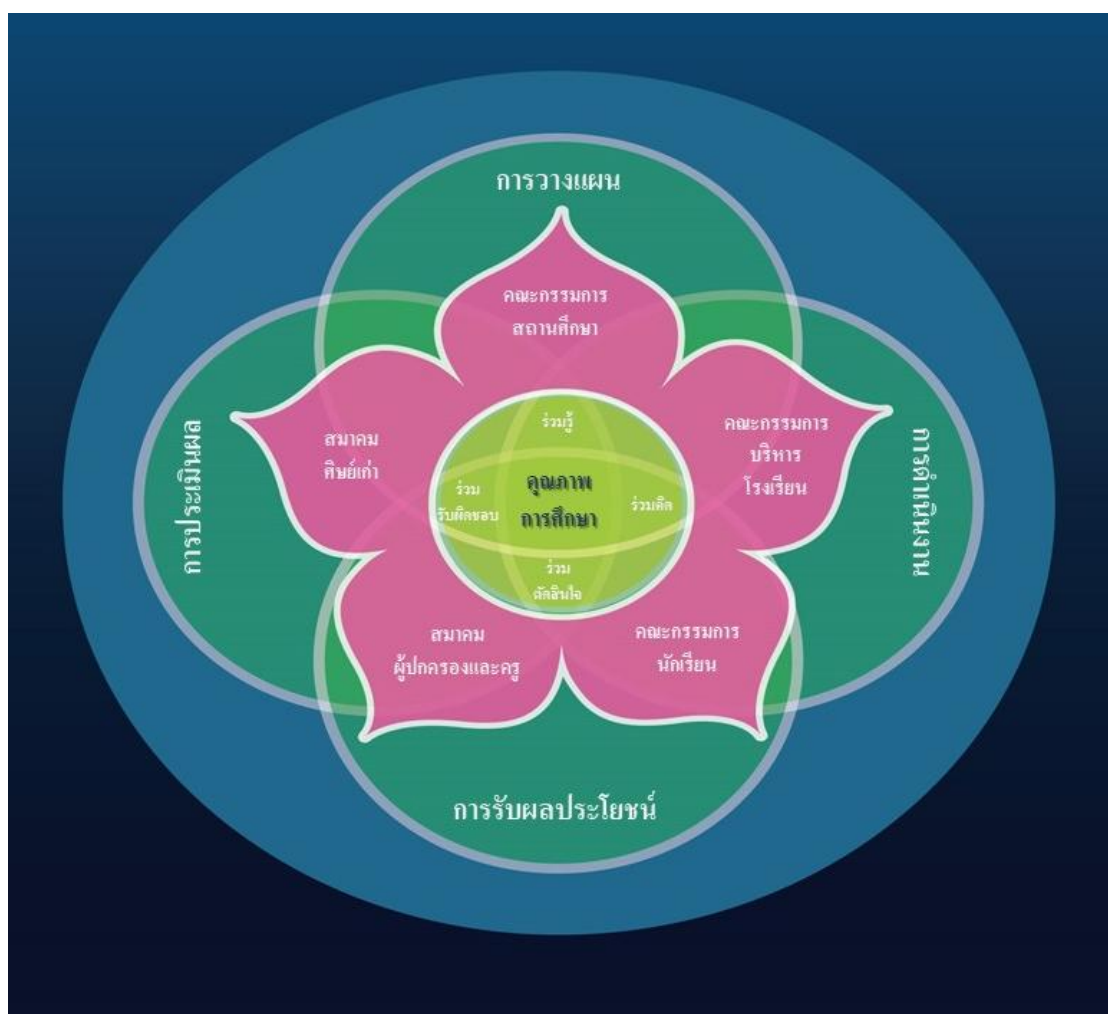
จากตารางที่ 33 พบว่า ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.15) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.35) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผล การปฏิบัติงานตามแผน ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้บริหารของนักเรียนมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.46) และน้อยที่สุด คือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$, S.D. = 0.46)

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จำแนกตามการมีส่วนร่วมในการประเมินผล โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.14) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลกำกับติดตามการใช้งบประมาณ ในการจัดการศึกษาในด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา และ ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานการปฏิบัติงาน ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพการเรียนรู้ของผู้เรียน ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผน และ ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน อยู่ในระดับมากที่สุด

($\bar{X} = 4.88$, S.D. = 0.35) และน้อยที่สุดคือ ท่านมีส่วนร่วมในการสรุปผลการจัดโครงการงานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา และ ผู้บริหารเปิดโอกาสให้อาจารย์และผู้บริหารของนักเรียนมีส่วนร่วมในการวินิจฉัยปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.52)

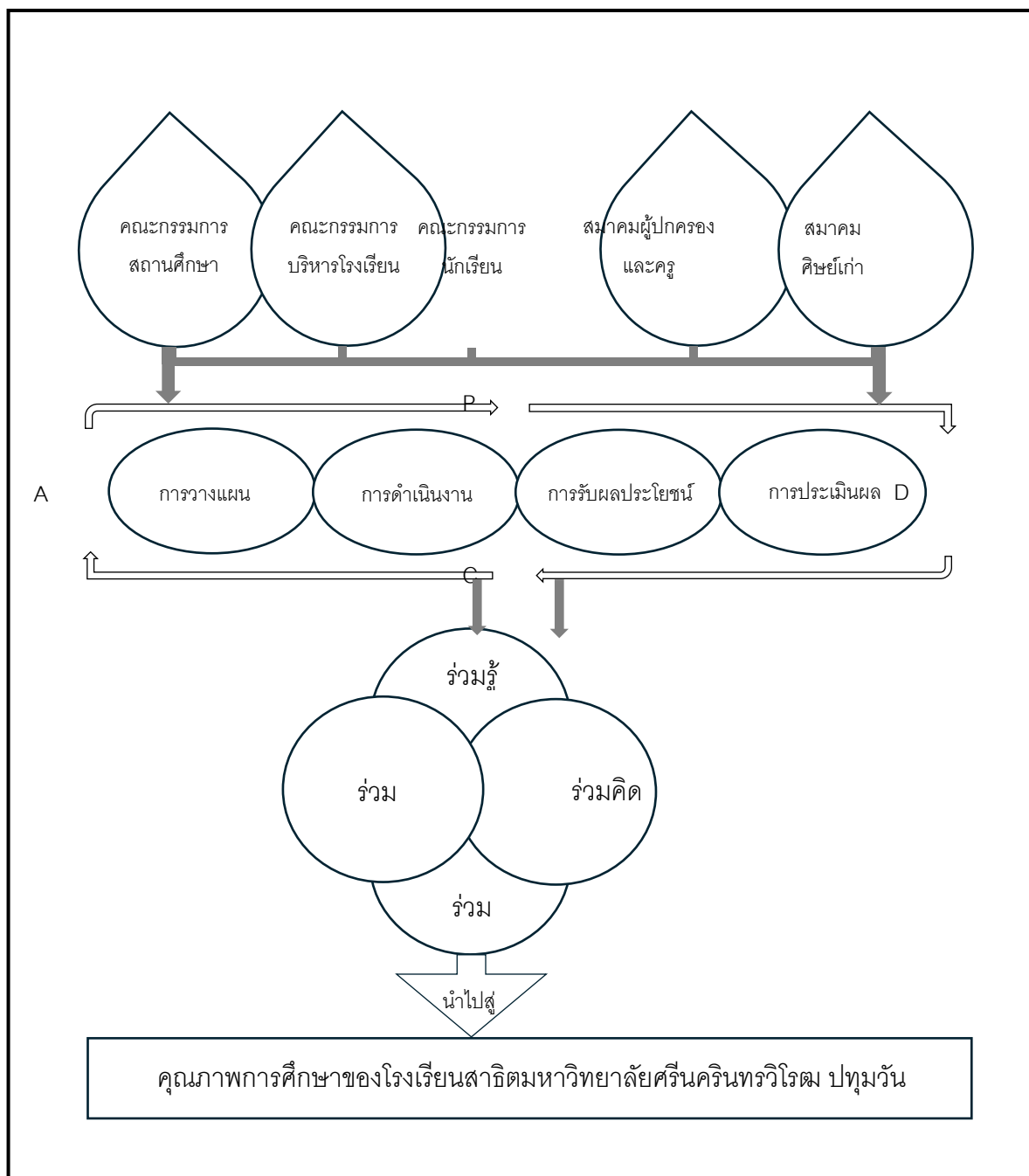
ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนา รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ภาพประกอบ 3 ร่ำนรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การออกแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ภาพประกอบ 4 การอธิบายรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำอธิบายรูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย

สัญลักษณ์กลีบดอกบัว จำนวน 5 กลีบ หมายถึง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย 1. คณะกรรมการสถานศึกษา 2. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน 3. คณะกรรมการนักเรียน 4. สมาคมผู้ปกครองและครู และ 5. สมาคมศิษย์เก่า

สัญลักษณ์ใบบัว จำนวน 4 ใบ หมายถึง กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

สัญลักษณ์วงกลม คือ การมีส่วนร่วมใน 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ร่วมรู้ มิติที่ 2 ร่วมคิด มิติที่ 3 ร่วมตัดสินใจ และมิติที่ 4 ร่วมรับผิดชอบ

โดยการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ Plan-Do-Check-Act เป็นกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงให้กระบวนการทำงานมีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง และทำวนแบบนี้ไปเรื่อย ๆ จนเป็นวงจร (Cycle) หรือเป็นพลวัตร (Dynamic) นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน อย่างยั่งยืน

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยให้บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับโรงเรียนและมีส่วนได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และทิศทางในการจัดการศึกษาร่วมดำเนินการ และให้ การสนับสนุนทั้งด้านกำลังความรู้ ความคิด และการตัดสินใจร่วมกัน พร้อมทั้งร่วมกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดและมีมาตรฐานในระดับสากล โดยมีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ มีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เป็นกระบวนการที่จัดให้มีกลุ่มบุคคลเข้ามา มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการนักเรียน สมาคมผู้ปกครองและครู และสมาคมศิษย์เก่า เพื่อสร้าง ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกันอย่างยั่งยืน

กระบวนการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

1.1 การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 การวางแผนเพื่อสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการคัดเลือกผู้แทนจากเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนจากคณะกรรมการนักเรียน ผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครองและครู และผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่า

1.1.2 จัดประชุมชี้แจงผู้แทนจากเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างข้อตกลงในการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน

2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

2.1 การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 เครือข่ายร่วมในการคิด การตัดสินใจ และร่วมกันดำเนินการตามแผน การปฏิบัติงาน ร่วมกันปฏิบัติ และแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาวางไว้

3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

3.1 เครือข่ายได้รับผลประโยชน์จากการคิด การตัดสินใจ และการนำแผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้เกิดผลสำเร็จ มีความพึงพอใจและชื่นชมในผลสำเร็จนั้นร่วมกัน

4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

4.1 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 เครือข่ายร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมกันเป็นระยะ ๆ

4.1.2 เครือข่ายร่วมกันรับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของสมาชิกเครือข่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 เครือข่ายร่วมกันทบทวนการวางแผน การดำเนินงาน และข้อตกลงร่วมกัน เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเป็นกระบวนการดำเนินงานด้าน การวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยคำนึงถึงหลักการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และการนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการของสถานศึกษา การกำหนดรูปแบบ วิธีการจัดองค์กร และการบริหารสถานศึกษา โดยอาศัย ความร่วมมือของเครือข่ายทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะช่วยกันกำหนดทิศทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้คุณภาพมากยิ่งขึ้น

กระบวนการดำเนินงานในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

1. การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 ชี้แจงทำความเข้าใจ

ผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

(1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา หรือแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่มีกรอบระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

(2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบ ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่

ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ

1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการ

1.2.1 เครือข่ายร่วมกันศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการจำเป็นของสถานศึกษา เพื่อนำมาจัดทำเป็นแผนการพัฒนาคณาภพการศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการของสถานศึกษา

1.2.2 เครือข่ายร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาไว้อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม

1.2.3 เครือข่ายร่วมกันวิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สถานศึกษาที่ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนการสอน การจัดประสบการณ์ การวัดและการประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ

1.3 กำหนดแหล่งงบประมาณ

การกำหนดและจัดหาแหล่งงบประมาณ โดยอาศัยความร่วมมือจากสมาชิกเครือข่าย อันได้แก่ สมาคมผู้ประกอบการและครูและสมาคมศิษย์เก่า เป็นต้น

1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่

กำหนดบทบาทหน้าที่ โดยเน้นการทำงานเป็นทีม มอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัดและความสมัครใจ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะทำงานตามหน้าที่ของตนเอง

2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

2.1 การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 การจัดทำแผนพัฒนาคณาภพการจัดการศึกษา

เครือข่ายร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา

2.1.2 เครือข่ายร่วมกันกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงานตามโครงสร้าง การบริหารงานของสถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการวิชาการ งานบริหารบุคคล งานบริหารการเงิน และงบประมาณ และงานบริหารทั่วไป

2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษามอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้บุคลากรใน สถานศึกษาตามความถนัด โดยบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน

2.1.4 เครือข่ายจัดทำเป็นแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ภารกิจ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการประเมินสถานภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมาย ผลผลิตหลัก กลยุทธ์การจัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับสถานศึกษา ระดับแผนงาน และระดับโครงการ

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี

2.2.1 ผู้ที่รับผิดชอบในแต่ละงาน วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงาน ทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้ที่รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ

2.2.2 แผนปฏิบัติการประจำปีที่จัดทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงาน ผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา

2.2.3 เครือข่ายในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีทีประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน โครงการ การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน

3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

3.1 เครือข่ายร่วมกันพิจารณาความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสมในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อพิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะอาจารย์ ตัวแทนผู้ปกครอง และตัวแทนจากนักเรียน เป็นต้น

4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

4.1 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 เครือข่ายร่วมกันพิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะทำงานร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น

4.1.2 เครือข่ายร่วมกันพิจารณาความชัดเจนเป็นรูปธรรมว่า แผนปฏิบัติการประจำปี มีความครอบคลุมทุกองค์ประกอบของแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจนเป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วน

4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 เครือข่ายร่วมกันกำกับ ติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษา ทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้ กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผน ในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา

การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาเป็นกระบวนการควบคุม กำกับ ติดตามและนิเทศกิจกรรมภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ตลอดระยะการดำเนินงาน เพื่อให้ การดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด กระบวนการดำเนินงานตาม แผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามแนวการบริหารระบบคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

1.1 การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงาน

คณะทำงานตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานและ แผนปฏิบัติประจำปีที่พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการ ทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา

1.1.2 ประชุมมอบหมายหน้าที่

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับ มอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัดสิ่งอำนวยความสะดวก และให้กำลังใจอาจารย์ในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน

1.1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร

ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถ และสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย

2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

2.1 การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ดำเนินงานตามแผน

บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่กำหนดให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม

2.1.2 สรุปผลการดำเนินงาน

ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินกิจกรรมเมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้น ภาคการศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงานทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี

3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

3.1 ร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์

คณะทำงานร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ คือ งานต้องบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แผนงาน โครงการ กิจกรรมได้กำหนดไว้

4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

4.1 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ประชุมติดตามการดำเนินงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้ง ต่อเดือน หรือมากกว่านั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหาก มีปัญหาเกิดขึ้น จะได้ช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทันที่

4.1.2 นิเทศให้ความช่วยเหลือ

ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้คำแนะนำอาจารย์ระหว่าง การดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 กำกับติดตามเป็นระยะ

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่คณะอาจารย์ในการดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา โดยการทบทวนผล การดำเนินงานตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุง แก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุม เพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนา อย่างต่อเนื่องต่อไป

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาเป็นการวางแผน ติดตาม และรวบรวม ข้อมูล สารสนเทศ โดยมีบุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วมติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา และประเมิน สภาพและผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อปรับปรุงและ พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

กระบวนการดำเนินงานในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามแนว การบริหารระบบ คุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

1.1 การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน

ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาที่ ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโรงเรียน สมาคม ผู้ปกครองและครู และสมาคมศิษย์เก่า

1.1.2 กำหนดแผนการติดตาม

ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เข้าใจ การดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน

2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

2.1 การดำเนินงาน (Do) มีรายละเอียด ดังนี้

2.1.1 ดำเนินงานตามแผนการติดตาม

ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพดำเนินงานติดตามตรวจสอบการ ดำเนินงานของ สถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้ง ด้านอื่น ๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนรู้ของ ผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลและหลักฐานการทำงานในด้านต่าง ๆ จะใช้ประกอบ การพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา

2.1.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากศิษย์เก่าและผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน

2.1.3 สรุปผลการดำเนินงาน

ทีมผู้ติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียนสรุปผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบคุณภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา

3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

3.1 พิจารณาผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน

คณะทำงานตรวจสอบผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงาน โดยการติดตามงานในแต่ละโครงการ กิจกรรม ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้

4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

4.1 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check) มีรายละเอียด ดังนี้

4.1.1 ประชุมพิจารณาผลการติดตาม

คณะทำงานประชุมร่วมกันเพื่อสรุปผลการดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ การดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่กำหนด

4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 กำกับติดตามเป็นระยะ

ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะอาจารย์ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบ มีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมี ส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยใช้การแจกแจงความถี่และ ค่าร้อยละ แสดงดังตารางที่ 34

ตาราง 34 จำนวน และค่าร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

ข้อส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	19	63.33
หญิง	11	36.67
รวม	30	100.00
2. อายุ		
น้อยกว่า 31 ปี	4	13.33
31 – 35 ปี	1	3.33
36 – 40 ปี	1	3.33
41 – 45 ปี	4	13.33
46 – 50 ปี	5	16.67
มากกว่า 50 ปี	15	50.00
รวม	30	100.00

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	8	26.67
ปริญญาโท	17	56.67
ปริญญาเอก	5	16.67
รวม	30	100.00
4. ตำแหน่งปัจจุบัน		
คณะกรรมการสถานศึกษา	4	13.33
คณะกรรมการบริหารโรงเรียน	12	40.00
ผู้บริหารสมาคมผู้ปกครองและครู	5	16.67
ผู้บริหารสมาคมศิษย์เก่า	5	16.67
อื่น ๆ / คณะกรรมการนักเรียน	4	13.33
รวม	30	100.00
5. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 6 ปี	7	23.33
6 - 10 ปี	1	3.33
11 - 15 ปี	3	10.00
16 - 20 ปี	2	6.67
21 - 25 ปี	5	16.67
26 - 30 ปี	7	23.33
มากกว่า 30 ปี	5	16.67
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 34 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เป็นเพศชาย จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 63.33 มีอายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนใหญ่ เป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00 มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 6 ปี และ 26-30 ปี จำนวนเท่ากัน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 23.33

ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบ การบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ปทุมวัน แสดงดังตารางที่ 35-41

ตาราง 35 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	4.75	0.50	มากที่สุด	4.52	0.58	มากที่สุด
องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน	4.69	0.57	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด
รวม	4.72	0.52	มากที่สุด	4.52	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 35 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบพบว่า องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ($\bar{X} = 4.75$, S.D. = 0.50) รองลงมาคือ

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาพรวมอยู่ใน
ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณาเรียงองค์ประกอบพบว่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน
คือ 4.52

ตาราง 36 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้
ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม
ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิ
โรฒ ปทุมวัน

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วม ตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.82	0.46	มากที่สุด	4.68	0.44	มากที่สุด
2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.80	0.48	มากที่สุด	4.47	0.73	มากที่สุด
3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด , ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.70	0.70	มากที่สุด	4.50	0.82	มากที่สุด
4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.68	0.58	มากที่สุด	4.44	0.67	มากที่สุด
รวม	4.75	0.50	มากที่สุด	4.52	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 36 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม
เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่ 1
การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$,

S.D. = 0.50) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.48) และน้อยที่สุดคือ การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.58)

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.44) รองลงมาคือ การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.82) และน้อยที่สุด คือ การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.67)

ตาราง 37 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน รายข้อ

องค์ประกอบที่ 1 การสร้าง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)						
1.1 การวางแผนในการ ดำเนินงาน (Plan)						

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1 การสร้าง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.1.1 การวางแผนเพื่อสร้าง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการสถานศึกษา โดยการคัดเลือก ผู้แทนจากเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนจาก คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทน จากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนจากคณะกรรมการนักเรียน ผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครอง และครู และผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่า	4.83	0.46	มากที่สุด	4.83	0.46	มาก ที่สุด
1.1.2 จัดประชุมชี้แจงผู้แทน จากเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อกำหนด เป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการ สร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียน สาธิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุม วัน และเพื่อแก้ไขปัญหาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจน สร้างข้อตกลงในการร่วมมือเป็น เครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการ ดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน	4.80	0.55	มากที่สุด	4.60	0.62	มาก ที่สุด

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1 การสร้าง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)						
2.1 การดำเนินงาน (Do)						
2.1.1 เครือข่ายร่วมในการ คิด การตัดสินใจ และร่วมกัน ดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน ร่วมกันปฏิบัติ และแบ่งบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตาม แผนหรือเป้าหมายด้านคุณภาพ การศึกษาที่สถานศึกษา วางไว้	4.80	0.48	มากที่สุด	4.47	0.73	มาก ที่สุด
3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)						
3.1 เครือข่ายได้รับผลประโยชน์ จากการคิด การตัดสินใจ และการนำ แผนการดำเนินงานไปปฏิบัติให้ เกิดผลสำเร็จ มีความพึงพอใจและชื่น ชมในผลสำเร็จนั้นร่วมกัน	4.70	0.70	มากที่สุด	4.50	0.82	มาก ที่สุด

ตาราง 37 (ต่อ)

องค์ประกอบที่ 1 การสร้าง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการ บริหารจัดการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)						
4.1 การตรวจสอบการ ดำเนินงาน						
4.1.1 เครือข่ายร่วมกัน นิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผล การดำเนินงานของสถานศึกษา ร่วมกันเป็นระยะ ๆ	4.60	0.72	มากที่สุด	4.40	0.89	มาก ที่สุด
4.1.2 เครือข่ายร่วมกันรับ ฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของ สมาชิกเครือข่าย เพื่อร่วมกันพัฒนา คุณภาพการศึกษา	4.77	0.57	มากที่สุด	4.47	0.73	มาก ที่สุด
4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act) มีรายละเอียด ดังนี้						
4.2.1 เครือข่ายร่วมกัน ทบทวนการวางแผน การดำเนินงาน และข้อตกลงร่วมกัน เพื่อนำข้อมูล ดังกล่าวมาใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป	4.67	0.61	มากที่สุด	4.47	0.68	มาก ที่สุด
รวม	4.75	0.50	มาก ที่สุด	4.52	0.58	มากที่สุด

จากตารางที่ 37 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่ 1 การ

สร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการวางแผนเพื่อสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการคัดเลือกผู้แทนจากเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนจากคณะกรรมการนักเรียน ผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครอง และครู และผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่า ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ จัดประชุมชี้แจงผู้แทนจากเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างข้อตกลงในการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.55) และเครือข่ายร่วมในการคิด การตัดสินใจ และร่วมกันดำเนินการตามแผนการปฏิบัติงาน ร่วมกันปฏิบัติ และแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายด้านคุณภาพการศึกษาที่สถานศึกษาวางไว้ ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เครือข่ายร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมกันเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.72)

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการวางแผนเพื่อสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสถานศึกษา โดยการคัดเลือกผู้แทนจากเครือข่ายผู้มีส่วนร่วม ประกอบด้วย ผู้แทนจากคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้แทนจากคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้แทนจากคณะกรรมการนักเรียน ผู้แทนจากสมาคมผู้ปกครอง และครู และผู้แทนจากสมาคมศิษย์เก่า ($\bar{X} = 4.83$, S.D. = 0.46) รองลงมาคือ จัดประชุมชี้แจงผู้แทนจากเครือข่ายต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในการสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และเพื่อแก้ไขปัญหาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตลอดจนสร้างข้อตกลงในการร่วมมือเป็นเครือข่าย เพื่อให้เกิดแนวทางการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.62) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เครือข่ายร่วมกันนิเทศ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบผล การดำเนินงานของสถานศึกษาร่วมกันเป็นระยะ ๆ ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.67)

ตาราง 38 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการ บริหารแบบมีส่วนร่วม	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	4.71	0.52	มากที่สุด	4.51	0.59	มากที่สุด
การดำเนินงานตามแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	4.70	0.58	มากที่สุด	4.51	0.66	มากที่สุด
การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	4.65	0.64	มากที่สุด	4.54	0.68	มากที่สุด
รวม	4.69	0.57	มากที่สุด	4.52	0.63	มากที่สุด

จากตารางที่ 38 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.57) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.52) รองลงมาคือ การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.58) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.57)

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.63) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ($\bar{X} = 4.54$, S.D. = 0.68) รองลงมาคือ

การดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการการศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.66) และการจัดทำแผนพัฒนากิจการการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.59) ตามลำดับ

ตาราง 39 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการจัดทำแผนพัฒนากิจการการศึกษาของสถานศึกษา

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.74	0.48	มากที่สุด	4.51	0.52	มากที่สุด
1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)						
1.1 ชี้แจงทำความเข้าใจผู้บริหารสถานศึกษาชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่						
(1) แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาหรือแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Plan/Improvement Plan) เป็นแผนที่มีการบ่งชี้ระยะเวลาในการพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	4.70	0.60	มากที่สุด	4.50	0.63	มากที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการ การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
(2) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบ ระยะเวลา ในการดำเนินการเป็นรายปี โดย แผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนิน กิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ	4.80	0.48	มากที่สุด	4.67	0.55	มากที่สุด
1.2 วิเคราะห์สภาพปัญหาและ ความต้องการ						
1.2.1 เครือข่ายร่วมกัน ศึกษาสภาพปัญหาและความ ต้องการจำเป็นของสถานศึกษา เพื่อ นำมาจัดทำเป็นแผนการพัฒน คุณภาพการศึกษาที่สอดคล้องกับ ความต้องการของสถานศึกษา	4.73	0.52	มากที่สุด	4.43	0.68	มากที่สุด
1.2.2 เครือข่ายร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และความสำเร็จของสถานศึกษาได้ อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม	4.73	0.64	มากที่สุด	4.47	0.68	มากที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.2.3 เครือข่ายร่วมกัน วิเคราะห์มาตรฐานการศึกษาของ สถานศึกษา เพื่อจัดทำแผนพัฒนา การจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษาสถานศึกษาที่ ครอบคลุมการพัฒนาหลักสูตร การ จัด การเรียนการสอน การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ การวัดและ การประเมินผล การพัฒนาบุคลากร และการบริหารจัดการ	4.73	0.64	มากที่สุด	4.47	0.73	มาก ที่สุด
1.3 กำหนดแหล่งงบประมาณ การกำหนดและจัดหาแหล่ง งบประมาณ โดยอาศัยความร่วมมือ จากสมาชิกเครือข่าย อันได้แก่ สมาคมผู้ปกครองและครูและสมาคม ศิษย์เก่า เป็นต้น	4.77	0.57	มากที่สุด	4.53	0.73	มาก ที่สุด
1.4 กำหนดบทบาทหน้าที่ กำหนดบทบาทหน้าที่ โดยเน้น การทำงานเป็นทีม มอบหมายหน้าที่ ความรับผิดชอบตามความถนัดและ ความสนใจ เพื่อให้ผู้รับผิดชอบ ทำงานอย่างมีความสุขและตั้งใจที่จะ ทำงานตามหน้าที่ของตนเอง	4.73	0.58	มากที่สุด	4.50	0.73	มาก ที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.74	0.49	มากที่สุด	4.59	0.58	มากที่สุด
2.1 การดำเนินงาน (Do) มี รายละเอียด ดังนี้						
2.1.1 การจัดทำ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เครือข่ายร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน และจุดที่ควรพัฒนาของ สถานศึกษา	4.80	0.48	มากที่สุด	4.57	0.63	มากที่สุด
2.1.2 เครือข่ายร่วมกัน กำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน ตามโครงสร้างการบริหารงานของ สถานศึกษา 4 งาน คือ งานบริการ วิชาการ งานบริหารบุคคล งาน บริหารการเงิน และงบประมาณ และ งานบริหารทั่วไป	4.70	0.60	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
2.1.3 ผู้บริหารสถานศึกษา มอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบให้ บุคลากรใน สถานศึกษาตามความ ถนัด โดยบุคลากรทุกคนใน สถานศึกษาจะต้องมีส่วนร่วมในการ ทำงาน	4.67	0.66	มากที่สุด	4.50	0.73	มากที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.1.4 เครือข่ายจัดทำเป็น แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ประกอบด้วย สภาพ ปัจจุบันของสถานศึกษา ภารกิจ ผล การดำเนินงานที่ผ่านมา ผลการ ประเมินสถานภาพของสถานศึกษา ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และ เป้าหมาย ผลผลิตหลัก กลยุทธ์การ จัดการศึกษา ได้แก่ กลยุทธ์ระดับ สถานศึกษา ระดับแผนงาน และ ระดับโครงการ	4.67	0.66	มากที่สุด	4.57	0.68	มาก ที่สุด
2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปี						
2.2.1 ผู้ที่รับผิดชอบในแต่ ละงาน วิเคราะห์ข้อมูลจาก แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรม การดำเนินงาน ทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้ ที่รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็น รูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ	4.73	0.52	มากที่สุด	4.67	0.61	มาก ที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.2.2 แผนปฏิบัติการ ประจำปีที่จะทำขึ้นจะมีความ สอดคล้องกับมาตรฐาน การศึกษา ของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูล อ้างอิงในการรายงานผลตาม มาตรฐานในงานประกันคุณภาพ การศึกษา	4.80	0.48	มากที่สุด	4.63	0.61	มาก ที่สุด
2.2.3 เครือข่ายใน สถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการ ประจำปีที่จะประกอบไปด้วย สภาพ ปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ ประสบความสำเร็จ ทิศทางของ สถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิต หลัก รายละเอียดของแผนงาน โครงการ การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน	4.80	0.48	มากที่สุด	4.67	0.66	มาก ที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.70	0.60	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
3.1 เครือข่ายร่วมกันพิจารณา ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้อง และความเหมาะสม ในทางปฏิบัติและความสอดคล้องต่อ ความต้องการ โดยการจัดประชุมเพื่อ พิจารณา (ร่าง) มาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษาจากผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการสถานศึกษา คณะ กรรมการบริหารโรงเรียน คณะ อาจารย์ ตัวแทนผู้ปกครอง และ ตัวแทนจากนักเรียน เป็นต้น	4.70	0.60	มากที่สุด	4.53	0.68	มากที่สุด
4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.64	0.62	มากที่สุด	4.40	0.71	มากที่สุด
4.1 การตรวจสอบการ ดำเนินงาน (Check)						
4.1.1 เครือข่ายร่วมกัน พิจารณาความสอดคล้องกับ ความต้องการของท้องถิ่น คณะทำงาน ร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพ การจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับ มาตรฐานการศึกษา ระดับ สถานศึกษา และสอดคล้องตาม ความต้องการของท้องถิ่น	4.67	0.55	มากที่สุด	4.37	0.67	มากที่สุด

ตาราง 39 (ต่อ)

การจัดทำแผนพัฒนาการจัด การศึกษาของสถานศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.1.2 เครือข่ายร่วมกัน พิจารณาความชัดเจนเป็นรูปธรรมว่า แผนปฏิบัติการประจำปี มีความ ครอบคลุมทุกองค์ประกอบของ แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติอย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียน ที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วน เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	4.70	0.60	มากที่สุด	4.43	0.77	มาก ที่สุด
4.2 การทบทวนการดำเนินงาน						
4.2.1 เครือข่ายร่วมกัน กำกับ ติดตามเป็นระยะ ผู้บริหาร สถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำ แผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตาม ระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะ นำเข้าสู่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและ นำมาวางแผนในการปรับปรุงและ พัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป	4.57	0.2	มากที่สุด	4.40	0.86	มาก ที่สุด
รวม	4.71	0.52	มาก ที่สุด	4.51	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 39 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$, S.D. = 0.52) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือ การดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.49) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การประเมินผล ($\bar{X} = 4.64$, S.D. = 0.62) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4 ข้อ คือ 1) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีกรอบ ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.48) 2) เครือข่ายร่วมกันสังเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน จุดแข็ง จุดอ่อน และจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.48) 3) แผนปฏิบัติการประจำปีที่จัดทำขึ้นจะมีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และตัวบ่งชี้ต่าง ๆ เพื่อให้สะดวกต่อการเก็บข้อมูลอ้างอิงในการรายงานผลตามมาตรฐานในงานประกันคุณภาพการศึกษา 4) เครือข่ายในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน โครงการ การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ($\bar{X} = 4.80$, S.D. = 0.48) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เครือข่ายร่วมกันกำกับ ติดตาม เป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ ให้คำปรึกษาแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบตามที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.82)

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$, S.D. = 0.59) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.59$,

S.D. = 0.58) รองลงมาคือ การรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.68) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.40, S.D. = 0.71) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 3 ข้อ คือ 1) แผนปฏิบัติการประจำปี (Action Plan/Operation Plan) เป็นแผนที่มีการรอบ ระยะเวลาในการดำเนินการเป็นรายปี โดยแผนปฏิบัติการประจำปีจะมีจุดเน้นที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรมใน การดำเนินกิจกรรมตามกรอบเวลา สถานที่งบประมาณ และผู้รับผิดชอบ ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.55) 2) ผู้ที่รับผิดชอบในแต่ละงาน วิเคราะห์ข้อมูลจากแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา เพื่อเขียนเป็นโครงการ และกิจกรรมการดำเนินงาน ทั้งด้านกรอบเวลา สถานที่ งบประมาณ และผู้รับผิดชอบที่มีความชัดเจนและเป็นรูปธรรมในการนำไปปฏิบัติ ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.61) 3) เครือข่ายในสถานศึกษาจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีที่ประกอบไปด้วย สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ผลงานที่ประสบความสำเร็จ ทิศทางของสถานศึกษา ได้แก่ วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และเป้าหมายผลผลิตหลัก รายละเอียดของแผนงาน โครงการ การกำกับ ติดตาม ประเมินผลและรายงาน ($\bar{X}$ = 4.67, S.D. = 0.66) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ เครือข่ายร่วมกันพิจารณาความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น คณะทำงานร่วมกันพิจารณาแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่กำหนดขึ้น ให้มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา และสอดคล้องตามความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X}$ = 4.37, S.D. = 0.67)

ตาราง 40 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการดำเนินงานตามแผนการพัฒนากิจการศึกษาศึกษา

การดำเนินงานตามแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.70	0.56	มากที่สุด	4.53	0.66	มากที่สุด
1.1 การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)						

ตาราง 40 (ต่อ)

การดำเนินงานตามแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.1.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแผนการดำเนินงาน คณะทำงานตรวจสอบความ สมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานและ แผนปฏิบัติประจำปีที่พัฒนาขึ้น ใน ประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้ เป็นไปตามกรอบการทำงานและ ระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปี การศึกษา	4.63	0.67	มากที่สุด	4.43	0.68	มากที่สุด
1.1.2 ประชุมมอบหมายหน้าที่ ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุม ชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับ มอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามี บทบาทในการส่งเสริม สนับสนุนจัด สิ่งอำนวยความสะดวก และให้ กำลังใจอาจารย์ในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน	4.70	0.65	มากที่สุด	4.60	0.77	มากที่สุด

ตาราง 40 (ต่อ)

การดำเนินงานตามแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.1.3 กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนด หน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษา ตามความสามารถ และสอดคล้อง ตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบ จะมีบทบาทในการดำเนินงานตาม แผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ ได้รับมอบหมาย	4.77	0.50	มากที่สุด	4.57	0.77	มาก ที่สุด
2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.73	0.55	มาก ที่สุด	4.52	0.64	มากที่สุด
2.1 การดำเนินงาน (Do)						
2.1.1 ดำเนินงานตามแผน บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกัน ดำเนินงานตามแผนที่กำหนดให้ เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรม ต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ กิจกรรม	4.70	0.53	มากที่สุด	4.43	0.63	มาก ที่สุด
2.1.2 สรุปผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผล การดำเนินกิจกรรม เมื่อสิ้นสุด โครงการในทุกสิ้น ภาคการศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งที่ ประสบความสำเร็จและบรรลุตาม เป้าหมายและในส่วนที่ยังต้อง ปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูล ในการจัดทำรายงานประจำปี	4.77	0.63	มากที่สุด	4.60	0.70	มาก ที่สุด

ตาราง 40 (ต่อ)

การดำเนินงานตามแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.70	0.60	มากที่สุด	4.47	0.78	มากที่สุด
3.1 ร่วมกันพิจารณาความสำเร็จของการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์	4.70	0.60	มากที่สุด	4.47	0.78	มากที่สุด
4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.67	0.67	มากที่สุด	4.52	0.72	มากที่สุด
4.1 การตรวจสอบการดำเนินงาน (Check)						
4.1.1 ประชุมติดตามการดำเนินงาน	4.67	0.71	มากที่สุด	4.53	0.73	มากที่สุด
ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมเพื่อรายงานผลการดำเนินงานตามแผน 2-3 ครั้ง ต่อเดือน หรือมากกว่านั้น ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน เพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ซึ่งหากมีปัญหาเกิดขึ้น จะได้ช่วยกันในการคิดแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างทัน่วงที						
4.1.2 นิเทศให้ความช่วยเหลือผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่นิเทศ ให้คำแนะนำอาจารย์ระหว่างการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ	4.67	0.71	มากที่สุด	4.57	0.86	มากที่สุด

ตาราง 40 (ต่อ)

การดำเนินงานตามแผนการ พัฒนาการจัดการศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act)						
4.2.1 กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้ คำปรึกษาแก่คณะอาจารย์ในการ ดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษา โดยการทบทวนผลการดำเนินงาน ตามแผนว่าบรรลุตามวัตถุประสงค์ มากน้อยเพียงใด ซึ่งหากมีข้อที่ต้อง ปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ประชุมเพื่อ หารือร่วมกันและนำมาวางแผนใน การปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ต่อไป	4.67	0.66	มากที่สุด	4.67	0.77	มาก ที่สุด
รวม	4.70	0.58	มากที่สุด	4.51	0.66	มากที่สุด

จากตารางที่ 40 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านการดำเนินงานแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.58) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.73$, S.D. = 0.55) รองลงมาคือ การวางแผน ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.56) และ การรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.60) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การประเมินผล ($\bar{X} = 4.67$, S.D. = 0.67) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ใน

ระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2 ข้อ คือ 1) กำหนดหน้าที่บุคลากร ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดหน้าที่ของบุคลากรในสถานศึกษาตามความสามารถ และสอดคล้องตามภาระงานที่ทำ โดยผู้รับผิดชอบจะมีบทบาทในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามที่ได้รับมอบหมาย ($\bar{X}$ = 4.77, S.D. = 0.50) 2) สรุปผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้น ภาคการศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ($\bar{X}$ = 4.70, S.D. = 0.63) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงาน คณะทำงานตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติประจำปีที่พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัดกิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.63, S.D. = 0.67)

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านการดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.51, S.D. = 0.66) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การวางแผน ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.66) รองลงมาคือ การประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.72) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.78) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด 2 ข้อ คือ 1) ประชุมมอบหมายหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาจัดประชุมชี้แจงการดำเนินงานตามที่ได้รับมอบหมาย ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมสนับสนุน และให้กำลังใจอาจารย์ในการปฏิบัติหน้าที่ และเป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.77) 2) สรุปผลการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบโครงการจัดทำสรุปผลการดำเนินงาน เมื่อสิ้นสุดโครงการในทุกสิ้น ภาคการศึกษา เพื่อประเมินผลการดำเนินงาน ทั้งที่ประสบความสำเร็จและบรรลุตามเป้าหมายและในส่วนที่ยังต้องปรับปรุง เพื่อเตรียมความพร้อมข้อมูลในการจัดทำรายงานประจำปี ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.70) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 2 ข้อ คือ 1) ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแผนการดำเนินงาน คณะทำงานตรวจสอบความสมบูรณ์

ของแผนการดำเนินงานและแผนปฏิบัติประจำปีที่พัฒนาขึ้น ในประเด็นของผู้รับผิดชอบ
วัตถุประสงค์วิธีการดำเนินกิจกรรม การประเมินผล ตัวชี้วัดความสำเร็จ และช่วงระยะเวลาการจัด
กิจกรรม ให้เป็นไปตามกรอบการทำงานและระยะเวลาที่ได้กำหนดไว้ในแต่ละปีการศึกษา
($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.68) 2) ดำเนินงานตามแผน บุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินงานตาม
แผนที่กำหนดให้เป็นไปตามกรอบระยะเวลา กิจกรรมต่าง ๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนงาน โครงการ
กิจกรรม ($\bar{X}$ = 4.43, S.D. = 0.63)

ตาราง 41 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการนำไปใช้
ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 ด้านการติดตามตรวจสอบ
คุณภาพการศึกษา

การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.65	0.66	มากที่สุด	4.52	0.69	มากที่สุด
1.1 การวางแผนในการดำเนินงาน (Plan)						
1.1.1 แต่งตั้งคณะทำงาน ผู้บริหารสถานศึกษาแต่งตั้งทีมงาน ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ที่ ประกอบด้วย คณะกรรมการ สถานศึกษา คณะกรรมการบริหารโง เรียน สมาคมผู้ปกครองและครู และ สมาคมศิษย์เก่า	4.63	0.71	มากที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด
1.1.2 กำหนดแผนการติดตาม ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจง บทบาท หน้าที่ความรับผิดชอบให้ผู้ที่มีหน้าที่ รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บ	4.67	0.61	มากที่สุด	4.47	0.73	มากที่สุด

การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ข้อมูลการติดตามผลการดำเนินงาน						

ตาราง 41 (ต่อ)

การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.66	0.68	มากที่สุด	4.52	0.73	มากที่สุด
2.1 การดำเนินงาน (Do)						
2.1.1 ดำเนินงานตามแผนการติดตาม	4.70	0.65	มากที่สุด	4.50	0.78	มากที่สุด
ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพดำเนินงานติดตามตรวจสอบการดำเนินงานของ สถานศึกษา โดยพิจารณาตามกรอบตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน รวมทั้งด้านอื่นๆ ได้แก่ แผนพัฒนาสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน การพัฒนาองค์กร เป็นต้น ซึ่งข้อมูลและหลักฐานการทำงานในด้านต่าง ๆ จะใช้ประกอบการพิจารณาการดำเนินงานของสถานศึกษา						
2.1.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ทีมงานติดตามตรวจสอบคุณภาพจะเน้นการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจากภายนอก เช่น ตัวแทนผู้ปกครอง ตัวแทนจากศิษย์เก่าและผู้บริหารสถานศึกษาจากสถานศึกษาอื่น ๆ ที่เป็นเครือข่ายร่วมกัน	4.67	0.71	มากที่สุด	4.53	0.78	มากที่สุด

ตาราง 41 (ต่อ)

การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
2.1.3 สรุปผลการดำเนินงาน ที่ผู้ติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียน สรุปผลการดำเนินงานการติดตาม ตรวจสอบ คุณภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูล ในการวางแผนการพัฒนาการจัด การศึกษา	4.60	0.72	มากที่สุด	4.53	0.78	มาก ที่สุด
3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.60	0.72	มาก ที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด
3.1 พิจารณาผลประโยชน์ที่เกิด จากการดำเนินงาน	4.60	0.72	มากที่สุด	4.57	0.73	มาก ที่สุด
4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)	4.70	0.60	มาก ที่สุด	4.57	0.73	มากที่สุด
4.1 การตรวจสอบ การดำเนินงาน (Check)						
4.1.1 ประชุมพิจารณาผลการ ติดตาม	4.67	0.61	มากที่สุด	4.53	0.78	มาก ที่สุด
4.2 การทบทวนการดำเนินงาน (Act)						

ตาราง 41 (ต่อ)

การติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษา	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.2.1 กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการ นิเทศ กำกับ ติดตาม และให้ คำปรึกษาแก่คณะอาจารย์ใน สถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการ ทบทวนผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมี ข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมา วางแผนในการปรับปรุงและพัฒนา อย่างต่อเนื่องต่อไป	4.73	0.64	มากที่สุด	4.60	0.72	มาก ที่สุด
รวม	4.65	0.64	มากที่สุด	4.54	0.68	มากที่สุด

จากตารางที่ 41 พบว่า ความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.64) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การประเมินผล ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.60) รองลงมาคือ การดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.68) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุดคือ การรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.72) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ในการนิเทศ กำกับ ติดตาม และ

ให้คำปรึกษาแก่คณะอาจารย์ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและนำมา วางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป ($\bar{X}$ = 4.73, S.D. = 0.64) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมี 3 ข้อ คือ 1) สรุปผลการดำเนินงาน ที่ผู้ติดตามตรวจสอบคุณภาพเขียน สรุปผลการดำเนินงานการติดตามตรวจสอบ คุณภาพ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน การพัฒนาการจัดการศึกษา ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.78) 2) ประชุมพิจารณาผลการติดตาม ($\bar{X}$ = 4.53, S.D. = 0.78)

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริงของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ด้านการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ = 4.54, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ใน ระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การรับผลประโยชน์ ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.73) และการประเมินผล ($\bar{X}$ = 4.57, S.D. = 0.73) รองลงมาคือ การดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.73) และการวางแผน ($\bar{X}$ = 4.52, S.D. = 0.69) และเมื่อพิจารณารายข้อพบว่าทุกข้ออยู่ในระดับมากที่สุด โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ กำกับติดตามเป็นระยะ ผู้บริหารสถานศึกษาทำหน้าที่ใน การนิเทศ กำกับ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่คณะอาจารย์ในสถานศึกษาตามระบบการวางแผน การดำเนินงาน และการตรวจสอบ ตามที่ได้กำหนดไว้ รวมทั้งการทบทวนผลการติดตามตรวจสอบ คุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งหากมีข้อที่ต้องปรับปรุงแก้ไข จะนำเข้าสู่ที่ประชุมเพื่อหารือร่วมกันและ นำมาวางแผนในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่องต่อไป ($\bar{X}$ = 4.60, S.D. = 0.72) ส่วนข้อที่มี ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ กำหนดแผนการติดตาม ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดแผนการติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยก่อนการดำเนินงานชี้แจง บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบให้ ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเข้าใจการดำเนินงาน จัดเตรียมเครื่องมือในการจัดเก็บข้อมูลการติดตามผล การดำเนินงาน ($\bar{X}$ = 4.47, S.D. = 0.73)

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) ซึ่งมีจุดมุ่งหมายของการวิจัยเพื่อ

1. ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
2. สร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน และ
3. ประเมินความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนของการวิจัย โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ระยะที่ 3 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

จากการศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน สามารถสรุปและอภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังรายละเอียดต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน จำแนกตามความคิดเห็นของนักเรียน ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า คณะกรรมการบริหารโรงเรียนและอาจารย์

1.1 นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง และ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.2 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

1.3 ศิษย์เก่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

1.4 คณะกรรมการบริหารโรงเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวัง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ

2. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

รูปแบบการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย สัญลักษณ์กัลปพฤกษ์ จำนวน 5 กัลป หมายถึง เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ สัญลักษณ์ใบบัว จำนวน 4 ใบ หมายถึง กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล สัญลักษณ์วงกลม คือ การมีส่วนร่วม ใน 4 มิติ ได้แก่ มิติที่ 1 ร่วมรู้ มิติที่ 2 ร่วมคิด มิติที่ 3 ร่วมตัดสินใจ และมิติที่ 4 ร่วมรับผิดชอบ โดยการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาตามวงจรคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ Plan-Do-Check-Act เป็นกระบวนการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบ

รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีองค์ประกอบหลัก 2 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)
- 2) การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)
- 3) การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)
- 4) การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

- 1) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
- 2) การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา
- 3) การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

3. ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยสามารถแยกตามรายองค์ประกอบได้ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุดคือ การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ , ร่วมรับผิดชอบ) รองลงมาคือ การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) และน้อยสุดคือ การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้สูงสุดคือ

การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) รองลงมาคือ การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) และน้อยที่สุด คือ การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเหมาะสม และ ความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

ความเหมาะสม เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ การติดตาม ตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา รองลงมา คือ การดำเนินงานตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษา ตามลำดับ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยผู้วิจัยอภิปรายตามประเด็น ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

1.1 นักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบ มีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นราย ด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง และ การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวัง การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับ ผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมใน การประเมินผล อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมใน การวางแผน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เนื่องจากนักเรียนเป็นผู้ที่ได้รับ

ผลประโยชน์โดยตรงจากการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมีค่าเป้าหมายมาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน ยอดเยี่ยมทุกประเด็น ทั้งผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน โรงเรียนมีนโยบายและดำเนินการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจและศักยภาพของตน กิจกรรมการเรียนรู้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รู้จักการแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องโดยใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ในหลากหลายรูปแบบ อาทิ การจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์ ส่งเสริมการคิดสร้างสรรค์ด้วยโดยใช้โครงงานเป็นฐาน (Project-Based Learning) เช่น การจัดการเรียนรู้บูรณาการด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ โครงงานวิทยาศาสตร์ โครงงานคณิตศาสตร์ โครงงานภาษาอังกฤษ เป็นต้น อีกทั้งผู้บริหารยังเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมตามศักยภาพอีกด้วย

1.2 ผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ เนื่องจากการจัดการศึกษามุ่งเน้นให้เกิดคุณภาพแก่ผู้เรียน การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ของผู้ปกครองจึงอยู่ในลำดับแรก เพราะความมุ่งหมายของผู้ปกครองที่ส่งนักเรียนเข้าเรียนก็คือคุณภาพของผู้เรียน และผู้บริหารเองก็ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานสำหรับผู้ปกครอง สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพ์พิชฌญ์ สุภายอง (2563) ที่ระบุว่า ผู้ปกครองเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งที่สถานศึกษาต้องส่งเสริมสนับสนุน และเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

1.3 ศิษย์เก่ามีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง

รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับน้อย การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับน้อย ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ เนื่องจากศิษย์เก่าบางคนอาจไม่ได้เป็นผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับการบริหารโรงเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ อติทัชช์ สุวิวัฒน์ชัย และคณะ (2563) ที่ศึกษา การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองครู และศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิต สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตกรณีศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน ด้านที่มีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษามากที่สุด คือ ด้านการบริหารงานทั่วไป ด้านการบริหารจัดการเรียนการสอน ด้านการสนับสนุนโรงเรียน และ ด้านการติดตามและประเมินผล ตามลำดับ

1.4 คณะกรรมการบริหารโรงเรียนและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมาก และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก ตามลำดับ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับความคาดหวังการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการวางแผน อยู่ในระดับมากที่สุด การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ตามลำดับ เนื่องจากการดำเนินงานต่าง ๆ ในสถานศึกษานั้น คณะกรรมการบริหารโรงเรียน และอาจารย์ มีส่วนร่วมโดยตรงในการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมาย โดยสถานศึกษาจะมีการออกคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดผลประสิทธิผล โรงเรียนมีการบริหารงานอย่างมีเป้าหมายและมีทิศทาง การพัฒนาที่ชัดเจน

มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของแต่ละฝ่ายตามโครงสร้างการบริหารงานที่ชัดเจน ทำให้การบริหารงานมีความเป็นอิสระ มีความคล่องตัวสูง แต่ละฝ่ายจะมีการแบ่งงานออกเป็นหน่วยงานย่อย มีการบริหารจัดการภายใต้นโยบายของโรงเรียนและฝ่าย เน้นการทำงานแบบมีส่วนร่วมของทุกฝ่าย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพัตรา นพสาย (2560) ที่ระบุว่า การมีส่วนร่วม คือการทำงานร่วมกันระหว่างบุคคล อาศัยการตัดสินใจร่วมกัน วางแผนและปฏิบัติงาน โดยมีการแบ่งงานรับผิดชอบตามหน้าที่ของแต่ละบุคคล เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และประสบความสำเร็จ

2. รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1. การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) 2. การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) 3. การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) 4. การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนฐาภัทร์ ธนโชติสุขสบาย (2557 : 21) ที่ระบุว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมเป็นการบริหารงานที่ผู้บริหารเปิดโอกาสให้ผู้ได้บ่งกับบัญชาหรือผู้ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจ (Decision Making) ในกระบวนการบริหาร ร่วมในการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ร่วมใน การดำเนินงาน (Implementation) ร่วมรับผิดชอบและร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) ร่วมดำเนินการตลอดจนประเมินผล (Evaluation) ตลอดจนการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน โดยความร่วมมือและช่วยเหลือกันอย่างเป็นกัลยาณมิตร นอกจากนี้ โคเฮน และอัฟฮอฟ (Cohen & Uphoft, 1997, pp. 40-42 อ้างถึงในวรวิทย์ ชินะขำ, 2563 : 12-13) ยังได้กล่าวถึงการบริหารแบบมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Participation decision-making) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน (Participation in implementation) ผ่านวงจรคุณภาพ (PDCA) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Participation in benefits) และการมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation participation)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ประกอบด้วย 1. การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา 2. การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา และ 3. การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา โดยทั้ง 3 ด้าน จะประกอบไปด้วยการดำเนินงานบนฐานวงจรคุณภาพ PDCA ที่เน้นการมีส่วนร่วม 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวางแผน

(ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) 2) การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) 3) การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) 4) การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) เนื่องจากคุณภาพการศึกษาหมายถึง การที่ผู้เรียนเกิดคุณลักษณะต่าง ๆ ครบถ้วนตามความคาดหวังของหลักสูตรอันเป็นผลมาจากที่หน่วยงานและบุคคลทุกระดับทุกฝ่ายทั้งจากส่วนกลางและส่วนท้องถิ่น ร่วมกันชุมชนจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) ทั้งนี้คณะกรรมการอุดมศึกษา (2553 : 2) ได้กล่าวถึงการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นกระบวนการที่สถานศึกษาต้องดำเนินงานตามแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา คุณภาพการศึกษาจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อมีทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน ซึ่ง ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวง การประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 และได้มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561 ได้กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผลและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ติดตามผลการดำเนินการ เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา และจัดส่งรายงานผลการประเมินตนเอง ให้แก่หน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานที่กำกับดูแลสถานศึกษาเป็นประจำทุกปี ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2554) ยังระบุไว้ว่าแผนพัฒนาการจัดการศึกษาจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสารให้ผู้เกี่ยวข้องทั้งผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน กรรมการสถานศึกษา ชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับรู้และเข้าใจในการบริหารและจัดการคุณภาพที่มี การแสดงเป้าหมาย ทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน มีแนวทางปฏิบัติเพื่อนำไปสู่ทิศทางที่ต้องการ โดยการขับเคลื่อนที่ยึดสถานศึกษาเป็นฐาน โดยสำนักทดสอบทางการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นอกจากนี้กระทรวงศึกษาธิการ (2563) ได้เสนอกรอบแนวคิดการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ให้มีการใช้หลักการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา สอดคล้องกับการศึกษาของ วารุณี ลัภนโชคดี (2560) ที่ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งสามรอบของ สมศ. พบว่าหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพหรือการเปลี่ยนแปลงคุณภาพของสถานศึกษา คือ ปัจจัยเกี่ยวกับการบริหารและผู้บริหาร โดยระบบการบริหารโรงเรียนที่ดีจะมีความชัดเจนตามกระบวนการ PDCA โรงเรียนมีการพิจารณาคาดหวัง/ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมาใช้ในการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายของโรงเรียน จากนั้นจึงกำหนดแผนการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งสู่

วิสัยทัศน์หรือเป้าหมายที่กำหนด แล้วจึงดำเนินงานตามแผนที่จัดทำขึ้น โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีการกำกับติดตาม แก้ปัญหา และประเมินผลที่เกิดขึ้นตามตัวบ่งชี้

3. ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ของรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

องค์ประกอบที่ 1 การสร้างเครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยทั้งภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีความเหมาะสม และความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุดคือ การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) รองลงมาคือ การดำเนินงาน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) และน้อยสุด คือ การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยความเป็นไปได้สูงสุดคือ การวางแผน (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) รองลงมา คือ การรับผลประโยชน์ (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ) และน้อยที่สุด คือ การประเมินผล (ร่วมรู้, ร่วมคิด, ร่วมตัดสินใจ, ร่วมรับผิดชอบ)

องค์ประกอบที่ 2 กระบวนการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีความเหมาะสมทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา รองลงมาคือ การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยสุด คือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ส่วนความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ปฏิบัติจริง ภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา รองลงมาคือ การดำเนินงานตามแผนการพัฒนาการจัดการศึกษา และการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ตามลำดับ

เนื่องจากผู้วิจัยมีกระบวนการสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน อย่างเป็นระบบ โดยการศึกษาเอกสาร แหล่งข้อมูล แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษา ศึกษาสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยใช้แบบสอบถามที่มีความตรงเชิงเนื้อหา และมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้ ทำให้มีข้อมูลเพื่อ

นำไปเป็นประเด็นในการสนทนากลุ่มเพื่อพัฒนารูปแบบดังกล่าว โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลที่ครอบคลุม ประกอบไปด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาหรือการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นบุคคลภายนอกองค์กร ผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ผู้ที่เป็นหรือเคยเป็นคณะกรรมการสมาคมศิษย์เก่าสาธิตปทุมวัน สอดคล้องกับ ทศพล ธิษะพร (2560) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี โดยการศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม แล้วสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วม โดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ สอดคล้องกับ จุฑามาศ พันสวรรค (2562) ที่ศึกษาการพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่ โดยศึกษาสภาพและปัญหาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา แล้วดำเนินการสนทนากลุ่มเพื่อสร้างรูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนารูปแบบของ วาโร เพ็งสวัสดิ์ (2553) ที่ระบุถึงขั้นตอนการพัฒนารูปแบบ 2 ขั้นตอนหลักคือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยมีขั้นตอนย่อย เช่น การศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงาน ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ เช่น การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด ได้แก่ มาตรฐานความเป็นไปได้ มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ มาตรฐานด้านความเหมาะสม มาตรฐานด้านความถูกต้องเหมาะสม ซึ่งในการวิจัย เพื่อพัฒนารูปแบบในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งภาพรวม รายด้าน และรายข้อ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สถานศึกษาควรมีการบริหารโดยให้เครือข่ายผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทั้ง 5 ส่วน ประกอบด้วย 1. คณะกรรมการสถานศึกษา 2. คณะกรรมการบริหารโรงเรียน 3. คณะกรรมการนักเรียน 4. สมาคมผู้ปกครองและครู และ 5. สมาคมศิษย์เก่า มีส่วนได้รับผลประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมจากการจัดการศึกษาได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดมาตรฐานการศึกษา และทิศทางในการจัดการศึกษา ร่วมดำเนินการ และให้ การสนับสนุนทั้งด้านกำลังความรู้ ความคิด และการตัดสินใจร่วมกัน พร้อมทั้งร่วมกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล เพื่อให้การจัดการศึกษาของโรงเรียน

สาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน มีคุณภาพตามที่มาตรฐานกำหนดและมีมาตรฐานในระดับสากล

2. สถานศึกษาควรพิจารณารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ไปใช้จริงโดยสร้างความตระหนักต่อการมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษา มีการติดตามการใช้รูปแบบทุกกระบวนการ

3. สถานศึกษาควรมีการขยายผลเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเป็นแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศให้กับสถานศึกษาอื่น

4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้ปกครอง ศิษย์เก่า เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมีการประชาสัมพันธ์ ประสานงาน สร้างความเข้าใจในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาความสัมพันธ์ของการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์

2. ควรมีการศึกษาผลของการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

3. ควรมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

4. ควรมีการศึกษาสภาพการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณกับการสัมภาษณ์เชิงลึก

บรรณานุกรม

- Campbell et al. (1971). *Education Administration*. New York: University of Michigan.
- Cronbach, L. J. (1971). *Essentials of Psychological Testing*. 3rd ed. New York: Harper & Row.
- Duke, K. E. (2005). *Principals Practices Regarding Teacher Participation in School Decision-making*. สืบค้นจาก Retrieved from <http://cehd.umm>
- Fayol, H. (1916). *General and Industrial Management*. Washington, DC: Robert Brookings Charles Scripner's Sons.
- Fishbein, M. *Attitude Theory and Measurement*. New York: Wiley & Son.
- Good, C. V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book.
- Hoy, W. K., and Cecil G, M. (2001). *Educational Administration : Theory, Research and Practice*. 6th ed.: Mc Graw – Hill International Edition 2001.
- Jesse, B. (1999). *Essentials of Psychological Testing*. New York: Harper & Row.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational Research, Methodology, and Measurement: An International Handbook*. Oxford: Pergamon Press.
- Koontz, H., and Odonnell, C. (2001). *Essentials of Management*. New York: McGraw-Hill.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. ใน *Attitude Theory and Measurement* (pp. 90-95). New York: Wiley & Son.
- Mathie, A. et al. (2007). *Stakcholder Participation in Evaluative : How Imp Diversity*. Now Jersey: Prentice - Hall.
- Mokoena, S. (2012). Effective Participative Management : Does It Affect Trust Levels of takeholders in Schools. *Journal of Social Science*.
- Satcher. (2005). What If We Were Equal? A Comparison of the Black-White Mortality Gap in 1960 and 2000. *Health Affairs*, 24(2), 26-31.
- Schneider, A., and Burton, N. (2008). *Management in Education 2008 "Personal Intelligences: The fourth pillar of school principalship?"* สืบค้นจาก Retrieved from <http://www.mie.sagepub.com>
- Taylor, F. W. (1916). *The Principles of Scientific Management*. New York: Harper.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ: ครูสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). หลักสูตรพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ สำหรับผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษา. นครปฐม: สถาบันพัฒนาครูคณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา.
- คณาจารย์ภาควิชาบริหารการศึกษาและอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง. (2559). การศึกษาอิสระ. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ: มิตรภาพการพิมพ์และสตีวดีโอ.
- จุฑามาศ พันสวรรค. (2562). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เทศบาลนครเชียงใหม่. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ทศพล ธิษะพร. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี. วารสารวิจัยและพัฒนายุทธศาสตร์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, 12(1), 329-342.
- ทิตนา แหมมณี. (2545). รูปแบบการเรียนการสอน: ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนสาร บัลลังก์ปัทมา. (2551). บทบาทประชาชนในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา. *Thecity Journal*, 1(15).
- ธร สุนทรายุทธ. (2551). การบริหารจัดการเชิงปฏิรูป: ทฤษฎี วิจัย และปฏิบัติทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด.
- ธิตติสรณ์ ณ แฉล้ม. (2561). การมีส่วนร่วมของศิษย์เก่าในการจัดการศึกษาของโรงเรียนบ้านบางมัน อำเภอสหัสขันธ์ จังหวัดระยอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง. (สารนิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- ธีระ รุญเจริญ. (2545). รายงานวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสถานศึกษาในประเทศไทย.
- นิติกร วรรณชา และวิรัชพัชร วงศ์วัฒน์เกษม. (2562). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายอำเภอเสลภูมิ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. ใน การประชุมวิชาการระดับชาติ วิทยาลัย นครราชสีมา ครั้งที่ 6.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

- ประจวบ หนูเลี้ยง, เด่น ชะเนติยัง และนวลพรรณ วรณสุธี. (2559). การพัฒนารูปแบบการจัด
การศึกษาแบบมีส่วนร่วมของจังหวัดพัทลุง. *วารสารปริชาต มหาวิทยาลัยทักษิณ*, 28(2).
- ปรัชญา เวสารัชช. (2550). *องค์การกับลูกจ้าง*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรียวาท น้อยคล้าย. (2559). การศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารโรงเรียนสังกัด
เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา. *วารสารวิจัยและพัฒนา วไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 11(3).
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปารณทัตต์ แสนวิเศษ. (2555). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน
ประถมศึกษา: การสร้างทฤษฎีจากฐานราก. สืบค้นจาก www.senate.go.th/w3c/senate/
ฝ่ายประกันคุณภาพ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. รายงานผลการประเมิน
ตนเอง โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์เพจเมคเกอร์.
- พรนิภา จันทรา. (2560). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาในสถานศึกษาของกลุ่ม
เครือข่ายพัฒนาการศึกษาหนองโสน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรี เขต 4. *วารสารออนไลน์บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
รามคำแหง*.
- พระมหาสิริยศ สิริยโส (ชาลีเปรียม). (2563). *รูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแบบมีส่วนร่วมเชิง
พุทธของโรงเรียนการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา. (ดุชนิพนธ์ปริญาพุทธศาสตรดุชนิ
บัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- พิมพ์พิชฌัญญ์ สุกายอง. (2563). *การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหาร
สถานศึกษาของผู้ปกครองนักเรียน โรงเรียนบ้านกลาง ตำบลแม่สลองนอก อำเภอแม่ฟ้า
หลวง จังหวัดเชียงราย. (การค้นคว้าอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏ
เชียงใหม่, เชียงใหม่.
- ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2550). *การจัดและการบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มนัส พลายชุม. (2540). *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียน
มัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอ่างทอง. (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต)*.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- มุฮัมหมัดนาซีรีน โต๊ะดู. (2558). *การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาของโรงเรียนเอกชน*

- สอนศาสนาอิสลามในจังหวัดปัตตานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญา ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, สงขลา.
- เยาวดี วิบูลย์ศรี. (2544). การวัดและการสร้างแบบสอบถามสัมฤทธิ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนธิชา ฤชาอนันต์วิฑู. (2554). การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลหนองรี. (วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2552). วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งชัชดาพร เวระชาติ. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพทั้งองค์การของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา,
- รุ่งนภา จิตรโรจนรักษ์. (2548). การพัฒนารูปแบบการบริหารของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ ศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- เลิศดาว กลิ่นศรีสุข. (2550). ความหมายของการบริหารการศึกษา. สืบค้นจาก <http://www.gotoknow.org/posts/403387>
- วรพจน์ บุษราคัมวดี. (2551). องค์การและการจัดการ. มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- วารุณี ลัภนโชคดี. (2560). ปัจจัยที่ส่งผลและพัฒนาการของระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจากผลการประเมินคุณภาพภายนอก ทั้งสามรอบของ สมศ. สืบค้นจาก <https://www.onesqa.or.th/upload/download/202103231503005.pdf>
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2(4), 1-15.
- วิชัย ต้นศิริ. (2549). อุดมการทางการศึกษา: ทฤษฎีและภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2542). การบริหารหลักการและทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ.
- วิลาวลัย ไพโรจน์. (2540). การบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. (วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.

- วิไล ธนวิวัฒน์. (2541). การศึกษาสภาพและการบริหารโรงเรียนเอกชนระดับก่อน ประถมศึกษาในเขต กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, กรุงเทพฯ.
- ศรีสว่าง เลี้ยววาริณ. (2555). เอกสารประกอบการบรรยายบทบาทและภารกิจของศึกษานิเทศก์ในการส่งเสริมและพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย.
- สง่า พุ่มพวง. (2548). สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 3. (รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, เชียงราย.
- สมุทร ชำนาญ. (2546). การพัฒนารูปแบบการบริหารโรงเรียนที่บริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. (2545). แนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2554). แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2552). แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุธนะ ดิงศภักดิ์. (2554). การนำรูปแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนากีฬาเทนิสอาชีพในประเทศไทย. (วิทยานิพนธ์ ค.ด. (สุขศึกษาและพลศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- สุพัตรา นพสาย. (2560). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารงานโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1. (งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- สุภาวดี จิวสุวรรณ, โสภณ เพ็ชรพวง และญาณิศา บุญจิตร. (2564). การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการดำเนินงานของโรงเรียนขนาดเล็ก อำเภอไชยา จังหวัดสุราษฎร์ธานี. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี,
- สุรพล พุ่มคำ. (2544). โครงสร้างการจัดการในสถานศึกษา. ลพบุรี: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

- เสนาะ ตียาวี. (2548). รูปแบบการบริหารและจัดการวิจัยทางการศึกษาและที่เกี่ยวข้องของ องค์กร
ระดับชาติ. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- หัตถ์ชัย เชนจบ. (2564). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เขตอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี. (ปริญญาครุศาสตรมหา
บัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, จันทบุรี.
- อภิชาติ ศรีสารคาม. (2555). การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา. สืบค้นจาก [https://www.
gotoknow.org/posts/351031](https://www.gotoknow.org/posts/351031)
- อมรศักดิ์ ปิ่นกำลัง. (2562). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนเรียนรวม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสงคราม. (วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม.
- อาพัทธ์ เตียวตระกูล. (2555). รูปแบบการจัดการนิสิตนักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษทางกีฬาใน
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ. (วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท (การศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย). มหาวิทยาลัย
นเรศวร, พิษณุโลก.

ภาคผนวก ก

บันทึกข้อความขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน งานบริหารและธุรการ บัณฑิตวิทยาลัย โทร. 12412

ที่ อว 8718.1/2065

วันที่ 4 สิงหาคม 2566

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

เนื่องด้วย นายโชติวิทย์ ธรรมสุจิตร์ นิสิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาการจัดการทางสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน” โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิ มุลศิลป์ และรองศาสตราจารย์ ดร.ชลวิทย์ เจียรจิตต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม เรื่อง สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กับ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ชั้นปีที่ 4-6 จำนวน 119 คน เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย และขอใช้สถานที่ห้องประชุมอาคารสาธิตปทุมวัน 4 ระหว่างเดือนสิงหาคม 2566 ถึงเดือนกันยายน 2566 ทั้งนี้ นิสิตจะประสานงานในรายละเอียดดังกล่าวต่อไป สามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ โทร. 081 826 8454

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาขอความอนุเคราะห์ และขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์ฉัตรชัย เอกปัญญาสกุล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
แบบประเมินความคิดเห็น เรื่องสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับ
การบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

แบบประเมินความคิดเห็น
เรื่อง
สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม
ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุม
วัน
(สำหรับคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและอาจารย์)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

สถานภาพ

☐ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน

☐ อาจารย์

☐ อาจารย์สาธิต

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

[illegible]

[illegible]

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน					ความคาดหวัง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์										
19. นักเรียนได้รับผลประโยชน์ร่วมกันเมื่อเกิดผลผลิต ผลลัพธ์ หรือความสำเร็จ อันเกิดจากการบริหารจัดการ ร่วมกัน										
20. ท่านได้รับประโยชน์จากผลการดำเนินการบริหาร ของสถานศึกษา										
21. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา										
22. ท่านได้รับประโยชน์จากการพัฒนาคุณภาพ การศึกษา ของสถานศึกษา										
23. ท่านได้รับประโยชน์จากการจัดการศึกษาของ สถานศึกษา										

ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อความเพื่อแสดงข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

ผู้วิจัย

แบบประเมินความคิดเห็น

เรื่อง

สภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน (สำหรับนักเรียน)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

เพศ

☐ ชาย ☐ หญิง

ระดับชั้น

☐ ม. 1 ☐ ม. 2 ☐ ม. 3
☐ ม. 4 ☐ ม. 5 ☐ ม. 6

ประสบการณ์ด้านคณะกรรมการนักเรียน

☐ น้อยกว่า 1 ปี ☐ 1-2 ปี ☐ 3 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

[illegible]

แบบประเมินความคิดเห็น

เรื่องสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
(สำหรับผู้ปกครอง)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

ผู้ปกครองนักเรียนระดับชั้น

☐ ม.1

☐ ม.2

☐ ม.3

☐ ม.4

☐ ม.5

☐ ม.6

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์ ในการพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

[illegible]

แบบประเมินความคิดเห็น
เรื่องสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนา
คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน
(สำหรับศิษย์เก่า)

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง ☐ หน้าข้อที่ตรงกับความเป็นจริง

เพศ

☐ ชาย

☐ หญิง

ปีที่จบการศึกษา

☐ ปี พ.ศ. 2530-2534

☐ ปี พ.ศ. 2535-2539

☐ ปี พ.ศ. 2540-2544

☐ ปี พ.ศ. 2545-2549

☐ ปี พ.ศ. 2550-2554

☐ ปี พ.ศ. 2555-2559

☐ ปี พ.ศ. 2560-2564

ตอนที่ 2 แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับสภาพปัจจุบัน และความคาดหวังเกี่ยวกับการบริหาร แบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน โดยใช้เกณฑ์ ในการพิจารณาดังนี้

5	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมมากที่สุด
4	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับมาก
3	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับปานกลาง
2	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อย
1	หมายถึง	มีส่วนร่วมและมีความคาดหวังในการมีส่วนร่วมระดับน้อยที่สุด

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	สภาพปัจจุบัน					ความคาดหวัง				
	1	2	3	4	5	1	2	3	4	5
การมีส่วนร่วมในการประเมินผล										
24. ท่านมีส่วนร่วมในการสรุปผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา										
25. ท่านมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามการดำเนินงาน ด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษา										
26. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินผลการจัดโครงการ งานกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา										
27. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐาน การปฏิบัติงาน										
28. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและ ประสิทธิภาพการสอนของอาจารย์										
29. ท่านมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ของสถานศึกษา										
30. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นให้ข้อมูล การปฏิบัติงานของสถานศึกษา										

ข้อเสนอแนะ

คำชี้แจง โปรดเขียนข้อความเพื่อแสดงข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือ

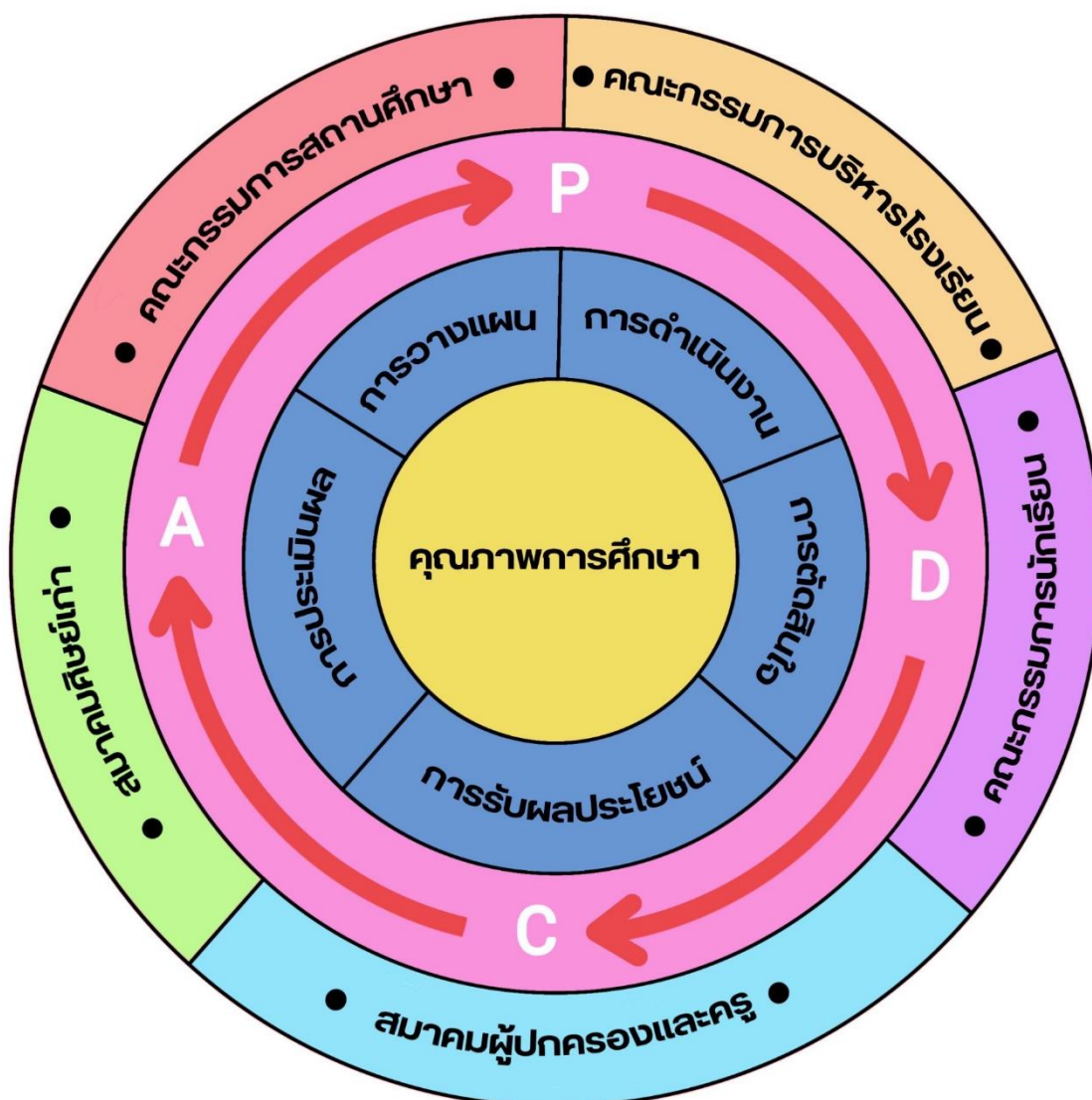
ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค

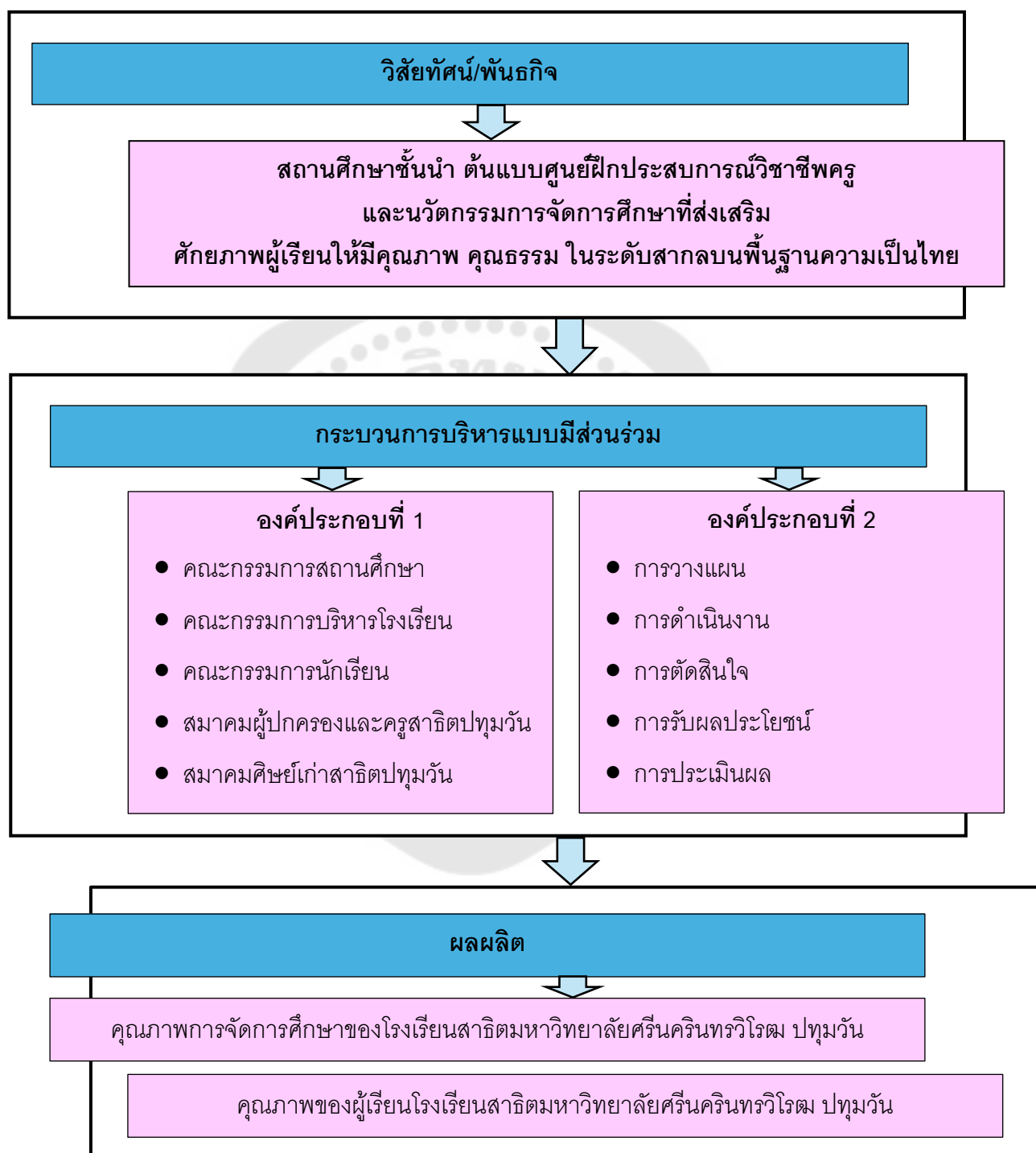
แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การพัฒนาาร่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

ภาพร่างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

การออกแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
ของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

คำชี้แจงเบื้องต้น:

1. ประเด็นการสนทนากลุ่มนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน โดยจะนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาใช้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ข้อมูลที่ได้จากการสอบถามครั้งนี้ถือเป็นข้อมูลส่วนบุคคล จะไม่มีการนำไปเปิดเผยหรือนำไปใช้ในทางอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้แต่อย่างใด

3. ประเด็นคำถามในการสนทนากลุ่มในครั้งนี้แบ่งออกเป็นประเด็นคำถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาใน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน 2) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 5) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน

หมายเหตุ: ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัยสามารถกำหนดประเด็นข้อคำถามอื่นๆ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม หากปรากฏข้อมูลที่มีความน่าสนใจและเกี่ยวข้อง โดยคำนึงถึงเวลาและเนื้อหาที่ใช้ในการสนทนา

คำรับรองการยินยอมเข้าร่วมให้ข้อมูลในการวิจัย: ผู้วิจัยและผู้ร่วมวิจัย ได้แจ้งรายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย รายละเอียดขั้นตอนต่าง ๆ ที่จะต้องปฏิบัติตามที่ระบุไว้ในคำชี้แจงเบื้องต้นให้แก่ผู้เข้าร่วมให้ข้อมูลทุกท่านทราบ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ จึงขออนุญาตให้ทุกท่านที่เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม หากเห็นด้วยและยินยอมที่จะให้ข้อมูล โปรดยกมือเพื่อเป็นการแสดงถึงความยินยอมในการให้ข้อมูลในครั้งนี้

กลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน...19...คน

☐ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่มทุกคน ยินยอมให้ข้อมูลในครั้งนี้

☐ ผู้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม จำนวน.....คน ไม่ยินยอมหรือไม่สะดวกในการให้ข้อมูลในครั้งนี้ เนื่องจาก.....

☐ ไม่สามารถดำเนินการสนทนากลุ่มได้ เนื่องจาก.....

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ด้านการวางแผน	
การวางแผนเพื่อพัฒนา สถานศึกษา	
การวางแผนการบริหารงาน ทางด้านวิชาการ	
การวางแผนพัฒนา คุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของผู้เรียน	
การวางแผนพัฒนาการ จัดการเรียน การสอนให้มีคุณภาพ	

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การวางแผนดำเนินงานต่าง ๆ ของสถานศึกษา	
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	
ด้านการดำเนินงาน	
การแสดงความคิดเห็นต่อการ พัฒนาสถานศึกษา	
การเสนอแนะและส่งเสริม สนับสนุนในการจัดบรรยากาศ การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ สถานศึกษา	

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การระดมทรัพยากรทางการศึกษาเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและพัฒนาด้านวิชาการ	
การให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในส่วนต่าง ๆ ของสถานศึกษา	
การประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา	
การประชุมชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณและทรัพยากรเพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการบริหารจัดการการศึกษา	
ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ด้านการตัดสินใจ	
การจัดทำหลักสูตร พัฒนา และประเมินหลักสูตร สถานศึกษา	
การพิจารณาจัดสรรงบประมาณประจำปีของสถานศึกษา	
การระดมทุนและจัดหา รายได้เพื่อพัฒนาสถานศึกษา	
การพิจารณาทางเลือกในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
ด้านการตัดสินใจ	
การส่งเสริมและพัฒนา ประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ในสถานศึกษา	
การให้ข้อเสนอแนะในการ จัดสรรงบประมาณรวมถึง การใช้จ่ายงบประมาณ จัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์ของ สถานศึกษา	
การร่วมตัดสินใจในการ ปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา	
การประชุมเพื่อหาแนวทาง แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของ สถานศึกษา	

[illegible]

การได้รับประโยชน์จากการ จัด ก า ร คี ก ษ า ข อ ง สถานศึกษา	
การได้รับประโยชน์จากผล การดำเนิน การบริหารของสถานศึกษา	
การได้รับประโยชน์จากการ จัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ สถานศึกษา	
การได้รับประโยชน์จากการ จัด ก า ร คี ก ษ า ข อ ง สถานศึกษา	

ประเด็นการสนทนากลุ่ม	ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ
การประเมินผลการจัด โครงการ งานกิจกรรม ต่าง ๆ ของสถานศึกษา	
การประเมินผลกำกับติดตาม การใช้งบประมาณในการจัด การศึกษาในด้านต่าง ๆ ของ สถานศึกษา	
การประเมินมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน	
การประเมินคุณภาพและ ประสิทธิภาพการเรียนรู้ของ ผู้เรียน	

ประวัติผู้เขียน

